

1930 йил
12 майдан
чиқа
бошлаган

Посбонда

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI ИИВ НАШРИ

№ 24 (3344)

2000 йил 15 июнь, пайшанба

Сотувда эркин нархда

Бош муҳаррир минбари

АЙРИМ ҚАБУЛХОНАЛАРДАГИ НОМАҚБУЛ ҚАБУЛЛАР

Авалло, фуқароларни у ёки бу масала бўйича қабул қилиш ваколатига эга бўлган мансабдор шахсларга бир савол билан мурожаат қилмоқчиман:

Сиз қабулхонада ёш бола эмас, балки иккинчи жаҳон уруши даҳшатларини бошидан кечирган, мустабид тузум даврида амалдорларнинг адолатсиз муносабатларига бардош берган кекса одам аччиқ кўз ёши тўкиб ўтирганини кўрганмисиз?

Агар бундай ҳолатга дуч келмаган бўлсангиз, демак, ўзининг кўполлиги, тарбиясизлиги, одамларга эътиборсизлиги туфайли фуқароларнинг хат ва аризалари билан ишлашга масъул бўлган одам номига доғ тушираётган баъзи кўл остингизда ишлаётган ходимлар ҳақида сўз боради.

Доимий муштарийларимиздан бири Республика ИИВ Бирлашган таҳририятга мактуб йўллаб, ҳаддан ташқари маданиятсизликка йўл қўйилган бир воқеа ҳусусида мулоҳаза юритган.

Гапимнинг исботи учун ушбу хатдан сатрлар келтирмоқчиман: "Мен бир муассаса қабулхонасида бўлдим. Бу ерда йигирма нафарга яқин киши навбат пойлаб турарди. Улар стол устида турган рўйхатга исм-шарифимни ёзишим кераклигини айтишди. Мен ҳудди шундай қилдим. Аммо негадир бу қорозга ҳеч ким эътибор бермас, ҳамма навбатсиз киришга ҳаракат қиларди. Қабулхонада ўтирганлар орасида эса болалик аёллар, ногиронлар, уруш қатнашчилари, кексалар бор эди.

Бундай тартибсизликни кўриб, муассасадаги ишлар ўз ҳолига ташлаб қўйилган экан-да, деган ўйга бордим. Фуқароларни қабул қилаётган амалдор тез-тез қаёққадир кетиб қолар ва узоқ вақт қолиб кетарди. Қайтиб келганида кўпроқ кексалар ва аёлларга эмас, балки ҳузурига навбатсиз киришга уринаётган, башанг кийимдаги ёшларга эътибор берарди. Отахонлардан бири бунга чек қўйиб, одамларни рўйхат бўйича қабул қилишни талаб қилганда у жеркиб берди:

– Ҳамманинг жонига тегавермай уйингизда ўтирсангиз яхши бўларди. Нима, бизнинг сиздан бошқа ташвишимиз йўқми?! – деди у.

Бундай сўзлардан ранжиган отахон йўғлаб юборишига озгина қолди".

Мен бу тарзда қабул уюштирилаётган муассасанинг номини атайлаб тилга олмадим. Зеро, таҳририятга келган хатларни текшириб кўриш мақсадида у ва бошқа кўплаб қабулхоналарда бўлганимда айрим жойларда ўзгалар дарди ва ташвишига шерик бўла оладиган одамлар ишлаётганига ишонч ҳосил қилдим. Ахир одамлар яхши ҳаёт кечираётган бўлса, юқори мансабдаги амалдорнинг қабулига боришмайди-ку. Улар бу ерга охириги чора сифатида, катта умид билан келишади. Афсуски, ҳар доим ҳам ўзларини қийнаётган муаммоларни ҳал эта олмайдилар.

Хўш, бундай ҳолат нега юз бермоқда? Наҳотки, ўзгалар дарди ва ташвишига бефарқ бўладиган даражада дийдамит қотиб кетган? Албатта, йўқ. Муштарийимизнинг ушбу мактубидан фарқли ўларок, баъзи қабулхоналарда ташриф буюрган одамларга имкони борича ёрдам кўрсатиш, қўллаб-қувватлашга ҳаракат қилинаётгани айтиб ўтилган бошқа хатларни мисол тариқасида келтиришим мумкин.

Кўриниб турибдики, биз ҳали кўп нарсани йўқотганимиз йўқ. Демак, жамиятимизда, майли, бу хизмат бурчи юзасидан бўлсин, ўз ҳамюртларига ёрдам қўлини чўзишга тайёр бўлган одамлар кўп.

Шу боис, баъзи давлат муассасалари қабулхоналарида бу ишга қалбан ҳам, касб маҳорати бўйича ҳам мутлақо тўғри келмайдиган одамлар фаолият кўрсатаётгани ачинарлидир.

Бундай амалдорларни лавозимга тайинлаши билан мазкур муассасанинг обрўси йўқолиб бориши тайин. Боз устига, улар ҳақида жамоатчилик ўртасида салбий фикрлар юзага келади. Ўзининг кўполлиги билан кўпчиликни ранжитган бундай дилозор амалдор билан бир марта учрашиб, ҳафсаласи пир бўлган киши маслаҳат сўраган яқинига: "Бу идорада ҳиссиз одамлар ишлашади, у ердагилар сени тушуниб етишмайди", дея кўл силташининг ўзи кифоя.

Наҳотки, ҳиссизлик ва шафқатсизлик бизнинг табиатимизга хос бўлса? Ахир, ўзбек халқи, Ўзбекистонда яшаб, туб аҳоли маданияти, урф-одатлари ва қадриятларини ўзига сингдирган бошқа халқлар ва миллатларнинг вакиллари асрлар давомида одамгарчилиги ва бағри кенглиги билан ажралиб туришган-ку. Бу ҳақда улуг мутафаккирларимиз ўз асарларида ёзиб қолдиришган.

Ҳозирги шароитда буюк аждодларимизнинг ушбу бекиёс маънавий меросига таянган ҳолда ҳеч ким ёшларимизни нотўғри йўлга бошлашига йўл қўймаслигимиз зарур. Зеро, биз барча ўзбекистонликларга миллати, диний эътиқоди ва қарашларидан қатъи назар яшаш учун етарли шароит яратиб бериладиган келажаги буюк давлатни барпо этаямиз. Келгусида бундай жамиятда ҳалол, одамларга қайишадиган, ўзгалар ташвишига шерик бўла оладиган инсонлар фаолият кўрсатиши зарур.

Кувончилиси шундаки, мустақиллик шарофати билан маънавиятимиз тиклаиб бораётган мамлакатимизда ҳар томонлама етук, демакки, энг ноёб инсоний фазилатларга эга бўлган шахсларни шакллантириш бўйича кенг миқёсда ишлар олиб борилмоқда.

Ҳиссиз амалдорлар эмас, балки айнан шундай шахслар нуфузли муассасалар қабулхоналарида ишлаб, нафақат фуқаролар тақдири, шу билан бирга фуқароларимиз мурожаат қилаётган энг мураккаб турмуш муаммоларини қонун асосида ҳал этишлари зарур.

Шундагина жамоатчилик онгида ҳуқуқий давлат тамойилларини шакллантиришимиз, мансабдор шахслар эса ҳар биримиз тенг ҳуқуқли аъзо бўлган жамият олдида масъулиятга эга эканликларини тушуниб етишларига эришишимиз мумкин.

МУҲЛИСЛАР УЧУН ҲАҚИҚИЙ ҚЎШИҚ БАЙРАМИ

Илгари хабар берганимиздек, пойтахтимиздаги Темирийўлчилар маданият саройида республика ички ишлар идоралари ижодий жамоалари ўртасида "Ўзбекистон қўшиқ байрами" V республика кўрик-танловининг якуний босқичи бўлиб ўтди. Кўрик-танлов якунлари тўғрисида газетамизнинг 5-саҳифасида танишасиз.

ПОЛВОН ҚИЗ БИЛАН УЧРАШУВ

КРОССВОРД
MUNAJJIMLAR
BASHORATI
KELGUSI HAFTA UCHUN

МИННАТДОРЧИЛИК

Маълумки, шу йилнинг 22-27 май кунлари Соғлом авлод йили муносабати билан Ўзфармсанот ДАК ва республика Теннис федерацияси томонидан таъсис этилган "Кичкинтой-2000" болалар ўртасидаги теннис бўйича турнирнинг республика биринчилиги ўтказилган эди.

Куни кеча Ўзбекистон Республикаси Фармацевтика sanoati давлат акциядорлик концерни бошқаруви раиси Қ. Шодиев имзоси билан Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги раҳбарияти номига миннатдорчилик мактуби келди.

Унда жумладан шундай дейилади: "Мусобақалар вақтида ва, айниқса, тантанали очилиш, ёпилиш маросимларида жамоат тартибини сақлашда, "Меҳрибонлик" уйлари ўқувчиларини ташкиллаштирилган автобусларда беҳавотир келиб-кетишлари ҳавфсизлигини таъминлашда Ички ишлар вазирлиги тизимидаги ходимлар жонбозлик кўрсатганликлари учун ўз миннатдорчилигимизни билдираимиз".

Куласизми, қуясизми?..

Бўлди ажаб ҳангомалар...

ОЙНАИ ЖАҲОН ДАСТУРЛАРИ – ТўЛАЛИГИЧА БИЗНИНГ ГАЗЕТАМИЗДА

ХИРМОНИМИЗ БУТ БЎЛСИН

Мамлакатимизнинг барча ҳудудларида бўлгани каби Наманган вилоятида ҳам бугдойзорлар олтиндек сарғайиб, галла пишиб, етилди. Хосилининг бўдиқлигидан хиёл бош эгиб турган бугдой бошқларини кўрган кўз қувонади. Халқимизнинг ризқ-рўзи бўлган ҳосилни нобуд қилмасдан йиғиб-териб олиш ҳозирги кундаги энг долзарб вазифалардан биридир. Шунинг учун ҳисобга олган вилоят ички ишлар идораларининг ходимлари дон маҳсулотларини талон-торож қилиниши, ёнгинларнинг олдини олиш мақсадида галлакорлар билан биргаликда туну кун меҳнат қилмоқдалар. Бу тадбирда ИИБларнинг шахсий таркиблари, маҳалла посбонлари, жамоатчилик фаоллари ҳамжиҳатлик билан иш олиб бормоқда. Натижада пайтини топиб эл-юрт ризқига чанг сбаётган ҳуқуқбузарлар ўғирлаб олиб кетмоқчи бўлган галлалари – далилий ашё билан қўлга олинди, қилмишларига яраша жавобгарликка тортилмоқдалар.

Вилоятимизнинг Поп, Чуст, Учқўрғон, Норин туманларида ички ишлар идоралари ходимлари ва маҳалла посбонларининг олиб бораётган ишлари натижасида галла ўғирламоқчи бўлган бир неча шахс қўлга олинди. Жорий ойнинг ўтган ўн кун давомида Поп туманида беш, Чуст, Норин туманларида иккитадан, Учқўрғон туманида бир марта ташмачилик, бугдой ўғирлашга уриниш бўлди. Ва бу уринишларнинг ҳушёр ходимларимиз, посбонларимизнинг саъй-ҳаракатлари билан ўз вақтида олди олиниб, айбдорлар қилмишлари учун жавоб бердилар. Масалан, Поп туманидаги Тўда қишлоғида яшовчи, Худойберганов номли жамоа хўжалигининг тракторчиси А. Бахром рафикаси М. Умида билан бирга бугдойзордан 150 кг бугдой бошогини қоплаб, аравага ортиб кетаётганда ушланган. Учқўрғонлик Т. Маҳмуд "Учқўрғон" жамоа хўжалиги 4-бўлими далаларидан 128 кг, норинкапалик Х. Абдуманноб "Норин" жамоа хўжалиги 1-бригадаси бугдойзоридан 132 кг, чустлик Р. Эйтибор "Зарафшон" жамоа хўжалиги 3-бригадаси галлазоридан 170 кг бугдойни ҳеч кимга сездирмай олиб кетаётганда ҳушёр посбонларнинг қўлига тушган. Поп туманидаги А. Худойберганов номли жамоа хўжалигига қарашли трактор тиркамасидан 11 қоп – 350 кг бугдойни ўғирлаб кетган шу хўжалик ишчисининг қилмиши ҳам фош этилди.

О. ДОЛИМОВ,
милиция полковниги.

ОМБОР ҲАМ,
КЎНГИЛ ҲАМ ТЎЛСИН

Деҳқон ўз вазифасини бажариб, пешона тери билан ниҳол ўстирди. Аммо уни йиғиб-териб олиш ҳаммамизнинг ишимиз. Шундай экан, ҳар бир соҳа вакиллари тегишли юмушларни белгилаб олишлари лозим.

Шу мақсадда Наманган вилояти ИИБ ходимлари ҳам галла ҳосилини нопок кимсаларнинг ўғирлаши, талон-торож қилишидан асраб-авайлаш борасида муайян ишларни амалга оширмоқдалар. Галла майдонларида мунтазам назорат постлари ташкил этилган. Бундай саъй-ҳаракатларда ички ишлар ходимларига маҳалла посбонлари ва фаолларининг кўмаги катта бўлмоқда. Жамоа хўжалиги раҳбарлари томонидан отлар ажратиб берилгани эса элнинг ризқини кўриқлашда янада кенгроқ имконият яратаётир. Узлуксиз кузатув ва назорат олиб борилиши натижасида шу кунгача 15 дан ортиқ майда ташмачилик ҳолати аниқланиб, кўп миқдорда бугдой хирмонларга қайтарилди.

Чуст шаҳрида яшовчи Маърифат Каримова 72 кг, Кўпайсин Солиева 40 кг, Аҳмад Шоназаров 60 кг, Гофур Мухторов 70 кг донни ўғирлаб кетаётганида ушланиб, уларга маъмурий тартибда чоралар кўрилди. Яна Чуст шаҳрилик Эйтибор Ражабова 263 кг, Омина Мусаева 238 кг ҳосилни талон-торож этганлари учун уларга нисбатан жиноий иш қўзғатилди. Бундай кимсалар орасида ёшлар тарбиячилари ва катта ёшдаги онахонларнинг борлиги ачинарли ҳол.

Эл ризқига кўз олайтирувчилар хомтама бўлишмасин. Бу йил ҳам назорат қаттиқ бўлади. Донимизнинг мисқолини ҳам нобуд қилмай йиғиштириб олишда биз ИИБ ходимлари ўз кучимизни аямаймиз. Дастурхонимизда шоҳона таом бўлсину, нон етишмасе асло татамайди. Барчамиз аҳил бўлиб, галлани тез ва соз йиғиштириб олайлик. Натижада омборларимиз ҳам, кўнгилиримиз ҳам тўлсин.

Хайрулло АБДУРАҲМОНОВ,
ИИБ матбуот гуруҳи ходими.

АДОЛАТ МЕЗОНИ

ёки емаган сомсага пул тўлатмоқчи бўлганлар ҳақида

Ҳуқуқий демократик давлат барпо этиш қонун устуворлигига эришишни тақозо этади. Бунда мамлакатда мавжуд бўлган амалдаги ҳар бир қонун ва қоида барча юридик ва жисмоний шахслар учун бир хил мажбуриятда бўлади. Қонун ва қоидалар айрим ташкилот ва идораларга кўпроқ имтиёз бериш ёки камроқ мажбурият юклаши мумкин эмас. Шунинг учун қонун ва қоидаларга амал қилиш ва уни ижро этишда бир хил ёндошилади. Оддий фуқародан тортиб юқори мансабдаги шахсгача, кичик фирмдан тортиб ҳокимиятнинг юқори идорасигача барчаси амалдаги қонун ва қоидалар асосида адолат юзасидан иш кўриши керак.

Жиззах шаҳридаги "Сардор" хусусий фирмаси раҳбарияти Жиззах шаҳар давлат солиқ инспекцияси томонидан инкасса йўли билан фирма ҳисобидидаги 367 минг 158 сўмни ундириб олинганлигига аввалига тушунишмади. Кейин солиқ инспекцияси томонидан англашилмовчилик бўлгандир деган фикр билан мурожаат этишганда, улар ҳеч бир иккиланмай овозни баландлатиб санаб беришди: ер, солиғи, ялпи даромад солиғи, фойда солиғи, сув солиғи учун тўланмаган пуллар ундирилган.

Ана шундан кейин, фирма билан давлат солиқ инспекцияси ўртасида тортишув ва жанжаллар бошланган. Фирма раҳбарияти шикоят аризаси билан вилоят хўжалик судига мурожаат этган. Фирма раҳбарларининг елиб-югуриши ва инкасса йўли билан ундирилган пулларни қайтариб олиш учун ҳаракат қилишларига асос бўлган. "Сардор" хусусий фирмаси иштирокидаги, аниқроқ қилиб айтилса, фирма фойдаланаётган 0,96 гектар ер Жиззах шаҳар ҳокимининг қарори билан 1996 йил 16 июлдан эйтиборан бозор қурилиши муносабати билан "Иттифоқ" ҳиссасдорлик жамиятига берилган. Ердан ҳиссасдорлик жамияти фойдаланганини била туриб солиқ инспекцияси ер солиғини хусусий фирмдан ундириб олган.

Вилоят хўжалик суди "Сардор" хусусий фирмаси томонидан кўрсатилган асосларни ҳақли деб топиб, солиқ инспекцияси томонидан ундириб олинган пулларни қайтариб бериш ҳақида ҳал қилув қарори чиқарган. Шу ўринда солиқ инспекциясининг тутган йўли кишини ажаблантиради. Даъвогар шикояти ўринли эканлигини била туриб, яна биз ундириб олган пулларни ҳиссасдорлик жамияти билан келишиб кетасизлар деган ваз кўрсатган.

Масалага чуқурроқ ёндо-

шадиган бўлинса, аслида хусусий фирмага қарашли ерлар Жиззах шаҳар ҳокимлиги томонидан асосиз равишда олиб қўйилган. Ўз ҳуқуқларини тиклаб олгунга қадар хусусий фирма фаолият кўрсатмаган. Ердан эса "Иттифоқ" ҳиссасдорлик жамияти фойдаланган. Даъвогарнинг бу асосли кўрсатмалари, вазларини солиқ инспекцияси тасдиқласада, ундан солиқ қарзларини тўлашни қатъий талаб қилган.

Вилоят хўжалик суди бу ишни кўриб чиқиш жараёнида мавжуд ҳужжатларга асосланиб, хусусий фирма томонидан талаб этилган даъвони ҳақли деб топган ва солиқ инспекцияси томонидан ундириб олинган пулни қайтариб бериш адолатли эканини солиқ инспекцияси раҳбарларига эслатган.

Вилоят хўжалик судининг ҳал қилув қароридан норози бўлган шаҳар давлат солиқ инспекцияси ҳеч иккиланмай Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик судига кассация шикояти билан мурожаат этган. Судлов ҳайъати томонидан кўриб чиқилган бу шикоятда даъвогар яна ўша вақтни кўрсатиб, ўзини ҳақли эканлигини исботлашга ҳаракат қилди. Гўё солиқ инспекцияси томонидан "Сардор" хусусий фирмасидан ундириб олинган солиқ тўлов пулларини "Иттифоқ" ҳиссасдорлик жамиятидан кейинчалик ундириб олиш мумкин эмиш. Моломики шундай экан, нима учун солиқ инспекциясининг ўзи ҳиссасдорлик жамиятидан ундириб олмайди, деган ҳақли савол туғилади.

Шу ўринда қонун ва қоидалардан яхши хабардор давлат солиқ инспекцияси раҳбариятининг тутган йўли кишини ажаблантиради. Гарчи даъвогарнинг барча даъволарини инкор этмай ҳақли деб тан олсада, яна вилоят хўжалик судининг ҳал қилув қароридан норози бўлиб кассация шикояти бериш ўринлимиди? Ердан бир ташкилот фойдаланса-ю, бошқасидан ер солиғи талаб этиш адолатдан эмаслиги оддий фуқарога ҳам аёнку. Солиқ инспекциясининг бу ҳаракати халқ таъбири билан айтганда емаган сомсага пул тўлатиш эмасми? Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик судининг судлов ҳайъати Жиззах шаҳар давлат солиқ инспекциясининг кассация шикоятини асосиз деб топди ва Жиззах вилояти хўжалик судининг ҳал қилув қарорини ўзгартириб, қонуний эканлиги ҳақида қарор чиқарди.

Азизмат ДЎСТБОЕВ,
Ўзбекистон Республикаси
Олий хўжалик суди судлов
ҳайъати раиси.

ПИЁДА КОНИ ЗАРАРМИ?

Бир киши сугурта идорасига кириб келиб ўзини сугурта қилдирмоқчи бўлибди.

— Жуда яхши. Айтинг-чи, сиз ҳайдовчимисиз?, — деб сўрабди ундан идора хизматчиси.

— Йук.

— Велосипедчимисиз?

— Йук, пиёдаман.

— Кечирасиз, биз сизни сугурта қила олмаймиз.

— Нега? — ҳайрон бўлиб сўрабди у киши.

— Чунки пиёда кони зарар.

Бу латифани айтиб берган танишим энгил кулгидан сўнг, чиндан ҳам пиёдалар зарарнинг коними, деб сўради. Мен, латифалар доимо ҳаётдан олинади, деб унга жавоб қилдим.

Дарҳақиқат, йўлларда ҳаракатланиш қатнашчилари ўртасида энг кўп қоидабузарликка йўл қўювчилар — пиёдалар ҳисобланади. Буни қуйидаги рақамлар орқали кўришимиз мумкин.

Биргина Тошкент ИИБ ДАНБ ходимлари томонидан шу кунгача жами 175 минг 118 та қоидабузарлик аниқланган бўлса, шундан 11 минг 878 таси пиёдалар масъулиятсизлиги натижасида содир бўлган.

Пиёданинг белгиланган тартиб-қоидага риоя этмаслиги, ўзининг ҳаётини ўта хавфли вазиятга солиб, йўлнинг транспорт қатнов қисмига югуриб чиқиши ва келаётган транспортга, йўлчиқроқларга аҳамият бермаслиги оғир оқибатларга олиб келади. Ўтган 5 ой мобайнида ҳаракатланиш

хавфсизлигини таъминлашга қаратилган бир қатор тад-

қоида бузишлари натижасида автомобиль гилдираклари остида қоладилар. Энг ачинарлиси, катталарнинг бодалар ҳаракатига эйтиборсизлигидир. Мана шу эйтиборсизлик, бодаларга йўлларда қандай ҳаракатланишни ўргатмаслик натижасида шу кунгача 112 та йўл-транспорт ҳодисаси содир этилиб, унинг оқибат-

бирлар ўтказилишига қарамай 85 та йўл-транспорт ҳодисаси содир этилди. Бу бахтсизликлар натижасида 21 нафар киши ҳалок бўлиб, 68 нафар киши турли хилдаги тан жароҳати олди.

— Кўпгина ҳолларда, — дейди Тошкент вилояти ИИБ ДАНБ бошқармаси бошлигининг муовини, милиция подполковниги Ҳаёт ака Тошкенбоев, — кишилар шошқалоқликлари, вақтларини қизганишлари ва бу билан белгиланган

тида 98 нафар бола тан жароҳати олди, 24 нафар бола эса ҳаётдан бевақт кўз юмди.

Йўлларда содир бўлаётган бахтсизликлар сабабларини қайсидир қоида талабларини тўлиқ бажарилмаслигида деб биламиз. Бу тўғри, лекин масаланинг асосий томони ўзимиз ва ўзгалар ҳаракати-га бефарқ, эйтиборсизлигимиз натижаси десак хато қилмаймиз.

"Йўлларда ҳаракатланиш қоидалари"нинг 1.4. банди-

да: "Ушбу қоидаларга амал қилаётган ҳар бир ҳаракат иштирокчиси бошқа шахслар ҳам қоида талабларини бажаради, деб ҳисоблашга ҳақли", деб ёзиб қўйилган. Бу билан ҳаракатланишнинг бошқа иштирокчилари ҳаракатига эйтиборсизликнинг ўзи қоидабузарлик ҳисобланади.

Яна бир ҳолат кишини жуда ажаблантиради. "Йўлларда ҳаракатланиш қоидалари"ни ўрганиш мақсадида махсус курсларда таълим олиб махсус гувоҳномага эга бўлган, авто ва мототранспортларни қоидабузарликсиз бошқарган ҳайдовчилар яёв юришлари билан пиёданнинг вазифаларини бажармайдилар. Ўз-ўзидан нега шундай, деган савол туғилиши табиий. Йўлларда ҳаракатланишни тартибга солувчи ДАН ходимларини бу масалада қораламаса ҳам бўлади. Чунки пиёдалар қоидабузарлиги ўтган йилга нисбатан кўп аниқланганлиги, тегишли ташкилотлар билан биргаликда йўлларда пиёдалар учун қулайликлар яратилиши бунинг исботидир. Бизнингча, бу борадаги энг катта муаммо мактаб ва маҳалла, корхона ва ташкилотларда ва, энг аввало, оилада йўлларда ҳаракатланиш қоидаларини ўргатиш ишларини янада жонлантиришни зарур деб биламан. Шунда пиёдаларимиз зарарнинг кони бўлмайдилар.

Исроилхўжа
САИДҚАРИМОВ,
Тошкент вилояти ИИБ
ДАНБ инспектори,
милиция капитани.

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНУНИ

ЭКОЛОГИК ЭКСПЕРТИЗА ТЎҒРИСИДА

1-модда. Экологик экспертиза тушунчаси

Экологик экспертиза деганда режалаштириладиган ёки амалга ошириладиган хўжалик ва бошқа хил фаолиятнинг экологик талабларга мувофиқлигини белгилаш ҳамда экологик экспертиза объектлари рўёбга чиқариш мумкинлигини аниқлаш тушунилади.

2-модда. Экологик экспертиза тўғрисидаги қонун ҳужжатлари

Экологик экспертиза тўғрисидаги қонун ҳужжатлари ушбу Қонун ва бошқа қонун ҳужжатларидан иборат.

Агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида Ўзбекистон Республикасининг экологик экспертиза тўғрисидаги қонун ҳужжатларида назарда тутилганидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, халқаро шартнома қоидалари қўлланилади.

3-модда. Экологик экспертиза мақсадлари

Экологик экспертиза қуйидаги мақсадларда ўтказилади:

мўлжалланаётган хўжалик ва бошқа хил фаолиятнинг амалга ошириш тўғрисида қарор қабул қилинишидан олдинги босқичларда бундай фаолиятнинг экологик талабларга мувофиқлигини аниқлаш;

режалаштириладиган ёки амалга ошириладиган хўжалик ва бошқа хил фаолият атроф табиий муҳит ҳолатига ва фуқаролар соғлиғига салбий таъсир кўрсатиши мумкин бўлса ёки шундай таъсир кўрсатаётган бўлса, бундай фаолиятнинг экологик хавфлилик даражасини аниқлаш;

атроф табиий муҳитни муҳофаза қилиш ва табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш бўйича назарда тутилган тадбирларнинг зарурияти ва асослигини аниқлаш.

4-модда. Экологик экспертиза турлари

Экологик экспертиза давлат ва жамоат экологик экспертизаси, шунингдек, экологик аудит тарзида амалга оширилади.

5-модда. Экологик экспертизанинг асосий принциплари

Экологик экспертизанинг асосий принциплари қуйидагилардан иборат:

қонунийлик;
холислик;
асослилик;
экологик хавфсизлик талабларини ҳисобга олишнинг мажбурийлиги;

ҳар қандай режалаштириладиган хўжалик ва бошқа хил фаолиятнинг эҳтимол тутилган экологик хавфлилик презумпцияси;
хўжалик ва бошқа хил фаолиятнинг атроф табиий муҳитга ва фуқаролар соғлиғига таъсирини баҳолашнинг комплекслиги.

6-модда. Экологик экспертизанинг ошқоралиги

Экологик экспертиза буюртмачилари уни ўтказиш тўғрисида оммавий ахборот воситаларида эълон беришлари мумкин. Бундай ҳолда экологик экспертиза тугалланган кундан бошлаб бир ой ичида унинг натижалари тўғрисидаги маълумотлар эълон қилинади.

Давлат экологик экспертизаси ўтказилиши тўғрисидаги эълон ва унинг натижалари тўғрисидаги маълумотлар оммавий ахборот воситаларида берилиши шарт бўлган объектларнинг рўйхати қонун ҳужжатлари билан белгилаб қўйилади.

7-модда. Экологик экспертиза экспертизанинг мустақиллиги

Экологик экспертиза буюртмачиси ёки бошқа манфаатдор шахсларнинг экологик экспертиза экспертизанинг фаолиятига аралашувига йўл қўйилмайди.

8-модда. Экологик экспертиза буюртмачисининг ҳуқуқлари

Экологик экспертиза буюртмачиси қуйидаги ҳуқуқларга эга:

экологик экспертиза ўтказиш масалалари бўйича маслаҳатлар ва зарур услубий ёрдам олиш;

экологик экспертиза экспертларига экологик экспертиза объектлари хусусида таклифлар, мулоҳазалар, тушунтиришлар ва экологик аудит натижаларини тақдим этиш;

қўшимча экологик экспертиза ўтказиш тўғрисида илтимос қилиш;

экологик экспертиза ўтказилишининг бориши ҳақида ахборот олиш.

Экологик экспертиза буюртмачиси қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ҳуқуқларга ҳам эга бўлиши мумкин.

9-модда. Экологик экспертиза буюртмачисининг мажбурийлари

Экологик экспертиза буюртмачиси:

экологик экспертиза учун материалларни қонун ҳужжатлари талабларига мувофиқ тақдим этиши;

давлат экологик экспертизаси ўтказилганлиги учун

қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ҳақ тўлаши;
давлат экологик экспертизаси хулосасида кўрсатилган талабларни бажариши шарт.

Экологик экспертиза буюртмачиси зиммасида қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа мажбуриятлар ҳам бўлиши мумкин.

10-модда. Экологик экспертизани молиялаш

Давлат экологик экспертизасини ва экологик аудитни молиялаш буюртмачининг маблағлари ҳисобидан қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

Жамоат экологик экспертизасини молиялаш нодавлат нотижорат ташкилотларининг ёки фуқароларнинг ўз маблағлари ҳисобидан амалга оширилади.

11-модда. Давлат экологик экспертизаси объектлари

Давлат экологик экспертизаси объектлари қуйидагилардан иборат:

давлат дастурларининг, концепцияларининг, ишлаб чиқариш кучларини, иқтисодий ва ижтимоий соҳа тармоқларини жойлаштириш ҳамда ривожлантириш схемаларининг лойиҳалари;
барча турдаги қурилишлар учун ер участкаларини ажратиш материаллари;

лойиҳаолди ва лойиҳа ҳужжатлари;

табиий ресурслардан фойдаланиш билан боғлиқ хўжалик ва бошқа хил фаолиятни тартибга солишчи норматив-техник ва йўриқнома-услубий ҳужжатларнинг лойиҳалари;

техника, технология, материаллар, моддалар, маҳсулотларнинг янги турларини яратишга доир ҳужжатлар;
атроф табиий муҳит ҳолатига ва фуқаролар соғлиғига салбий таъсир кўрсатувчи ишлаб турган корхоналар ва бошқа объектлар;

кейинчалик уларга алоҳида муҳофаза этиладиган табиий ҳудудлар, фавқулодда экологик вазият ва экологик офат зоналари макomini бериш мақсадида ўтказилган ҳудудларни комплекс текшириш материаллари;
шаҳарсозлик ҳужжатларининг барча турлари;
маҳсул ҳуқуқий режимли объектлар.

12-модда. Давлат экологик экспертизаси соҳасидаги маҳсул ваколатли давлат органи

Давлат экологик экспертизаси соҳасидаги маҳсул ваколатли давлат органи Ўзбекистон Республикаси Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси:

давлат экологик экспертизасини ташкил этади ва ўтказилади;

давлат ҳамда жамоат экологик экспертизаси, шунингдек, экологик аудит бўйича норматив-техник ва йўриқнома-услубий ҳужжатларни ишлаб чиқади ва тасдиқлайди;

давлат экологик экспертизасини ўтказишга экспертлар ва мутахассисларни жалб этади;

давлат экологик экспертизасининг ижобий хулосасини ололмаган объектларга нисбатан молиялаш, кредитлаш ва бошқа молия операцияларини тўхтатиб туриш (туғатиш) тўғрисидаги тақдимномаларни банк ва бошқа кредит ташкилотларига юборади;

давлат экологик экспертизаси хулосаларининг ижро этилиши устидан назоратни амалга оширади;

экологик экспертиза ўтказиш масалалари юзасидан бошқа давлатларнинг табиатни муҳофаза қилиш ташкилотлари ҳамда халқаро ташкилотлар билан ҳамкорликни амалга оширади;
қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларни амалга оширади.

13-модда. Давлат экологик экспертизасини ўтказишнинг мажбурийлиги

Ушбу Қонуннинг 11-моддасида кўрсатиб ўтилган объектларни давлат экологик экспертизасидан ўтказиш мажбурийдир.

Давлат экологик экспертизаси Ўзбекистон Республикаси Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитасининг, Қорақалпоғистон Республикаси Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитасининг, вилоятлар ва Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш қўмиталарининг иқтисослашган эксперт бўлиналари томонидан ўтказилади.

14-модда. Давлат экологик экспертизасини ўтказишда қўйилган талаблар

Давлат экологик экспертизасини ўтказишда:

тақдим этилган материалларнинг табиатни муҳофаза қилиш тўғрисидаги қонун ҳужжатларига мувофиқлиги текширилади;

режалаштириладиган ёки амалга ошириладиган хўжалик ва бошқа хил фаолиятнинг экологик ва ижтимоий оқибатлари тўғрисидаги маълумотларнинг тўғррилиги ва тўлиқлиги тахлил қилинади;

биологик, кимёвий мод-

далар ва технологияларнинг атроф табиий муҳитга таъсирини баҳолашнинг асослиги текширилади;

режалаштириладиган ёки амалга ошириладиган хўжалик ва бошқа хил фаолиятнинг амалга ошириш оқибатларининг экологик хавфлиги даражасини баҳолашнинг тўғррилиги текширилади;

экологик хавфсизлик талабларини таъминлашга доир чора-тадбирларнинг етарлиги ва асослиги аниқланади;

экологик нормативлар лойиҳаларининг асослиги текширилади.

15-модда. Давлат экологик экспертизасини ўтказиш учун тақдим этиладиган материаллар

Давлат экологик экспертизасини ўтказиш учун буюртмачи томонидан қуйидагилар тақдим этилади:

лойиҳалаштириладиган объектлар бўйича – атроф муҳитга таъсир кўрсатилиши тўғрисидаги баёнот лойиҳасини, экологик оқибатлар тўғрисидаги баёнотни, қонун ҳужжатларида назарда тутилган ҳолларда эса атроф муҳитга таъсир кўрсатилиши тўғрисидаги баёнотни ўз ичига олган атроф муҳитга таъсирни баҳолаш материаллари;

ишлаб турган объектлар бўйича – экологик нормативларнинг лойиҳалари, объектнинг атроф табиий муҳитга ва фуқаролар соғлиғига таъсир кўрсатиш ҳоллари аниқланган тақдирда атроф муҳитга таъсир кўрсатилиши тўғрисида тайёрланган баёнот. Буюртмачи қўшимча тарзда экологик аудит материалларини тақдим этишга ҳақли;

ушбу Қонун 11-моддасининг иккинчи, учинчи, бешинчи ва саккизинчи хатбосиларида кўрсатилган объектлар бўйича – тайёрланган барча ҳужжатлар.

Атроф муҳитга таъсир кўрсатилиши тўғрисидаги баёнот лойиҳаси давлат экологик экспертизаси объектни молиялаш бошлангунга қадар тақдим этилади.

Атроф муҳитга таъсир кўрсатилиши тўғрисидаги баёнот давлат экологик экспертизаси объектнинг тақдим этилган материалларнинг табиатни муҳофаза қилиш тўғрисидаги қонун ҳужжатларига мувофиқлиги текширилади;

экологик оқибатлар тўғрисидаги баёнот объект қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда фойдаланишга қабул қилиб олингунга қадар тақдим этилади.

16-модда. Давлат экологик экспертизаси экспертизанинг ҳуқуқлари

Давлат экологик экспертизаси эксперти қуйидаги ҳуқуқларга эга:

давлат экологик экспертизасини ўтказиш учун зарур бўлган маълумотлар ва материалларни олиш;

давлат экологик экспертизаси учун тақдим этилган, қонун ҳужжатлари талабларига жавоб бермайдиган материалларни рад этиш;

давлат экологик экспертизаси объект бўйича алоҳида фикр билдириш, бу фикр давлат экологик экспертизаси хулосасига илова қилинади.

Давлат экологик экспертизаси эксперти қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ҳуқуқларга ҳам эга бўлиши мумкин.

17-модда. Давлат экологик экспертизаси экспертизанинг мажбурийлари

Давлат экологик экспертизаси эксперти:

давлат экологик экспертизасини амалга ошириш тартиби ва шартларига риоя этиши;

давлат экологик экспертизаси ўз вақтида, комплекс, холис, сифатли ўтказилишини ҳамда белгиланган тартибда хулоса берилишини таъминлаши;

давлат экологик экспертизасининг муайян объектига нисбатан шахсий манфаатдорлиги бўлган тақдирда ўзини ўзи рад этиши;

давлат экологик экспертизаси учун тақдим этилган материалларнинг бут сақлалишини ҳамда давлат, ҳарбий, хизмат ва тижорат сирини бўлган маълумотларнинг ошқор қилинаслигини таъминлаш шарт.

Давлат экологик экспертизаси экспертизанинг зиммасида қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа мажбуриятлар ҳам бўлиши мумкин.

18-модда. Давлат экологик экспертизаси экспертизанинг жавобгарлиги

Ўз вазифасини буюртмачининг ҳуқуқларига ёки қонун билан муҳофаза қилинадиган манфаатларига моддий зарар ёки маънавий зиён етказган тарзда бажармаганлик ёки лозим даражада бажармаганлик учун, шунингдек, экологик экспертиза тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бошқача тарзда бузганлик учун давлат экологик экспертизасининг эксперти қонун ҳужжатларига мувофиқ жавобгар бўлади.

19-модда. Давлат экологик экспертизасини ўтказиш муддатлари

Давлат экологик эксперти-

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНУНИ

ЭКОЛОГИК ЭКСПЕРТИЗА ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Боши 3-бетда).

тизасини ўтказиш муддати ўттиз кундан ошмаслиги лозим. Уни ўтказиш муддати давлат экологик экспертизаси объектининг мураккаблигига қараб Ўзбекистон Республикаси Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитасининг раиси томонидан кўпи билан икки ойга узайтирилиши мумкин.

20-модда. Давлат экологик экспертизасининг хулосаси

Давлат экологик экспертизаси натижалари бўйича хулоса тузилиб, у давлат экологик экспертизаси объектини рўёбга чиқариш мумкинлиги ёки мумкин эмаслиги тўғрисидаги яқунларни ўз ичига олган бўлади.

21-модда. Давлат экологик экспертизаси хулосасини ижро этишнинг мажбурийлиги

Давлат экологик экспертизасининг хулосаси давлат экологик экспертизаси объектини молиялаш ва рўёбга чиқаришда юридик ва

жисмоний шахслар томонидан ижро этилиши мажбурийдир. Давлат экологик экспертизасининг ижобий хулосаси бўлмай туриб, лойиҳаларнинг банк ва бошқа кредит ташкилотлари томонидан молияланиши, шунингдек, уларнинг рўёбга чиқарилиши тақиқланади. Давлат экологик экспертизасининг давлат экологик экспертизаси объектини рўёбга чиқариш мумкин эмаслиги тўғрисидаги хулосаси бўлган тақдирда, буюртмачи хулосадаги мавжуд тақлифларга мувофиқ лойиҳа маромига етказилишини таъминлаши ҳамда материалларни давлат экологик экспертизаси учун қайта тақдим этиши ёхуд режалаштирилаётган ёки амалга оширилаётган хўжалик ва бошқа хил фаолиятдан воз кечиши шарт.

22-модда. Давлат экологик экспертизаси хулосасининг амал қилиш муддати

Давлат экологик экспертизаси объектининг экологик талабларга мувофиқлиги хулосасида давлат экологик экспертизасининг берган хуло-

саси берилган кундан эътиборан уч йил мобайнида юридик кучга эга бўлади.

23-модда. Жамоат экологик экспертизаси

Жамоат экологик экспертизаси экологик асосланиши тақозо этиладиган ҳар қандай фаолият соҳасида нодавлат нотўжорат ташкилотларининг ва фуқароларнинг ташаббуси билан амалга оширилиши мумкин. Жамоат экологик экспертизасини амалга оширишга тўсқинлик қилиш тақиқланади.

Жамоат экологик экспертизаси давлат экологик экспертизаси ўтказилишидан қатъи назар амалга оширилиши мумкин.

Жамоат экологик экспертизасининг хулосаси тавсия хусусиятига эга бўлади.

24-модда. Экологик аудит

Экологик аудит – экологик аудиторлар (фирмалар) томонидан қонун ҳужжатларида белгиланган тартиб-

да ва шартларда ўтказиладиган, атроф табиий муҳит ҳолатига салбий таъсир кўрсатаётган, ишлаб турган корхоналар ва бошқа объектларни мустақил экологик экспертиза қилишдир.

Экологик аудит хўжалик ва бошқа хил фаолият объекти мулкдорининг қарорига биноан ўтказилади.

25-модда. Низоларни ҳал қилиш

Экологик экспертизани ташкил этиш ва ўтказишда юзага келадиган низолар қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ҳал қилинади.

26-модда. Экологик экспертиза тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганлик учун жавобгарлик

Экологик экспертиза тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганликда айбдор шахслар қонунда белгиланган тартибда жавобгар бўладилар.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти

И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2000 йил 25 май.

Ўзбекистон Республикаси

Олий Мажлисининг

ҚАРОРИ

“Экологик экспертиза тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунини амалга киритиш ҳақида

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. “Экологик экспертиза тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни 2000 йилнинг 1 июлидан эътиборан амалга киритилсин.

2. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси: Ўзбекистон Республикаси Қонунларини “Экологик экспертиза тўғрисида”ги Қонунга мувофиқлаштириш ҳақидаги тақлифларни Олий Мажлисга тақдим этсин;

хукумат қарорларини “Экологик экспертиза тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқлаштирсин, вазирликлар ва идоралар ушбу Қонунга зид бўлган ўз норматив ҳужжатларини қайта кўриб чиқишлари ва бекор қилишларини таъминласин.

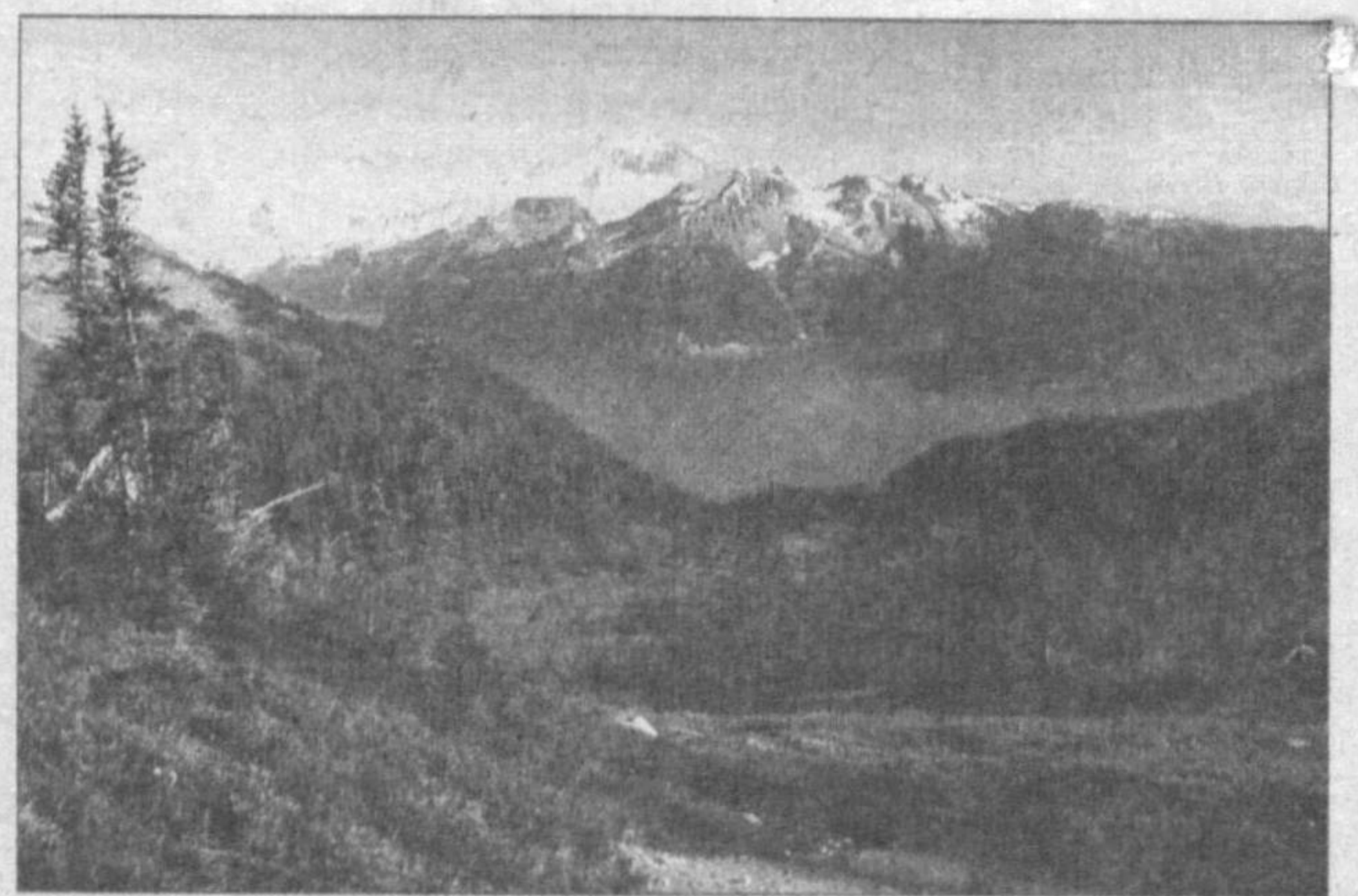
Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлисининг Раиси
Э. ХАЛИЛОВ

Тошкент шаҳри,
2000 йил 25 май.

Ёз фасли ҳам кириб келди. Пишиқчилик даври бошланди. Ёз фаслида тарқаладиган турли касалликларнинг олдини олишда ташқи муҳитнинг мусаффо бўлмоғи, ҳаво, сув, ер ва озик-овқат маҳсулотларини тоза сақлаш, ҳар бир ташкилотда, кўча ва жамоат жойларида тозалikka қатъий риоя қилиш ҳар бир кишининг эҳтиёжидир.

Маълумки, ахлат ва чиқиндиларда, супуринди ва ювиндиларда кўзга кўринмайдиган микроблар, шу жумладан, юқумли ошқозон-ичак касалликлари микроби ва гижжалар тухумлари жуда кўп бўлади. Ҳарорат кўтарилиши билан пашшалар учиб келиб, уйдаги озик-овқат маҳсулотларига, идиш-товуқларга ва бошқа буюмларга қўниб, уларни ифлослайди. Улар энг зарарли ва ифлос ҳашаротлардир. Ҳозирги кунда бир

АТРОФ-МУҲИТ МУСАФФО БЎЛСИН

Энг муҳими, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш кишилар соғлигини яхшилаш ва умрини узайтириш, ишлаш учун шароит яратиш, ёз ойларида кенг тарқаладиган юқумли ошқозон-ичак касалликларининг олдини олишга хизмат қилади. Ташкилотлардан чиққан хас-чўпларни, ахлатларни ва

бошқа чиқиндиларни белгиланган жойга тўкиш, ўз вақтида шаҳар ташқарисидати маҳсул ахлатхоналарга олиб чиқиб компост йўли билан зарарсизлантириш, ариқ ва ҳовузларни тозалаб туриш, сувларнинг ифлосланишига йўл қўймаслик чораларини кўрмоқ лозим.

пашшани ўлдириш минг пашшани ўлдириш демакдир. Шунинг учун ҳар бир ишхонада ҳар кун супуриб-сидириш, полларни ювиш билан биргаликда профилактик дезинфекция ишларини ўтказиб туриш мақсадга мувофиқдир. Шунингдек, озик-овқатларни пашшалар ифлослашига йўл қўймаслик мақсадида ошхоналарнинг очиқ турадиган дераза табақаларига тешиги майда полиэтилен ёки сим тўрлар тутиш ва қандолат маҳсулотларининг устини докалар билан ўраб қўйиш лозим. Ташқи муҳитнинг мусаффо бўлиши учун кўча ва хиёбонларни, ишхона бинолари атрофини кўкаламзорлаштириш санитария-гигиена нуқтаи назаридан фойдалидир.

Чунки дов-дарахт, майсаю гуллар атрофга нафақат чирой бахш этади, балки ёқимсиз ҳидли газлар ва чанглларнинг 60%ини ўзига ютиб, кислород ва озон чиқариб беради. Натижада ҳаво ёқимли, мусаффо бўлади. Шунинг ҳам унутмаслик

керакки, дарахтлар ёзда ҳавонинг ҳароратини пасайтириб, намлилигини оширади, микроорганизмларнинг 72 фоизини ўзида ушлаб қолади.

Ҳозирги кунда бутун дунёдаги давлат ва шахсий автотранспортларнинг аксарияти бензин, солярка каби ёнилғиларда ишлайди. Бу эса ўз навбатида ташқи муҳитнинг ифлосланишига олиб келади. Бундай ҳолат ўта кўнгилсиз оқибатларга олиб келмоқда. Ҳавони транспорт чиқиндилари билан мунтазам ифлосланишининг меъёрдан ортиб кетиши юрак-қон томир ва бошқа касалликларга сабаб бўлмоқда. Транспорт шовқини ҳам жиддий хасталикларни келтириб чиқаради.

Мутахассисларнинг таъкидлашича, кейинги йилларда ичимлик сувидан зарарланиш ҳам кўп учрамоқда. Бундай ҳолат жаҳон жамоатчилигини ташвишлантириши турган гап.

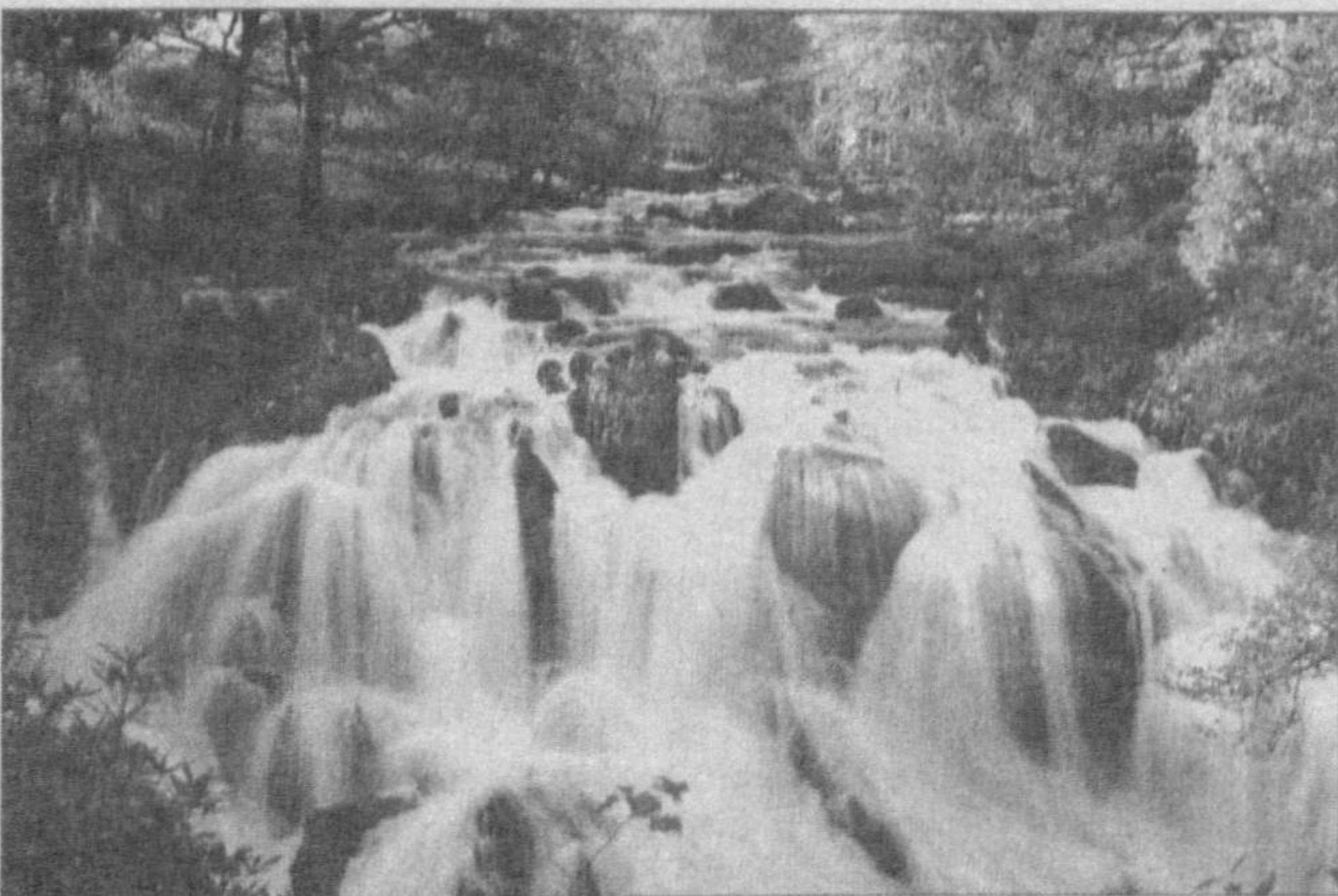
Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти маълумотларига кўра, дунёдаги ҳар етти кишидан бири тоза ичимлик суви ичиш имкониятига эга эмас. Шунинг учун

ҳам, кўпгина мамлакатларда сувдан заҳарланиш ҳоллари учрамоқда. Бу кишиларни турли хил инфекцияларга чалиниши ёки турли кимёвий элементлар қолдиғи таъсирида касалланишига олиб келади.

Дизинтерия, ичтерлама, гепатит каби оғир касалликларнинг юқишида аксарият ҳолларда сув сабабчи бўлишини унутмаслигимиз лозим. Шунинг учун ҳам мамлакатимизда 1998 йили “Атроф-муҳит гигиенаси бўйича миллий ҳаракат режаси” ишлаб чиқилди. Бу режани амалга оширишда нафақат вазирликлар, маҳкамалар, балки бутун жамоатчилик фаол қатнашиши лозим.

Ҳаммамиз атроф-муҳит мусаффолигини таъминлашга ўз ҳиссамизни қўишимиз бугунги кун талабидир. Шу бондан 17 июнь куни республикамизда экологик шанбалик ўтказилиши атроф-муҳитни яхшилашга қаратилган тadbирлардан бири бўлиб, унда ҳаммамиз фаол қатнашмоғимиз лозим.

Д. Тўраназаров,
тиббий хизмат полковниги

МУХЛИСЛАР УЧУН ҲАҚИҚИЙ ҚЎШИҚ БАЙРАМИ

Илгари хабар берганимиздек, пойтахтимиздаги Темирйўлчилар маданият саройида республика ички ишлар идоралари ижодий жамоалари ўртасида “Ўзбекистон кўшиқ байрами” V республика кўрик-танловининг якуний босқичи бўлиб ўтди.

Авалло шуни таъкидлаш жоизки, ушбу тадбир иштирокчиларининг деярли барчаси янги овозлар эди. Буни танлов дастуридан ўрин олган посбонларнинг исм-шарифи ҳам аяққол кўрсатиб турарди.

Шу куни эрталабдан Темирйўлчилар маданият саройи санъат ишқибозлари билан гавжумлаша бошлади. Анъанага кўра оркестр садолари остида танловнинг очилиш маросими бўлиб ўтди. Унда Ҳайъат раисининг муовини, Халқ артисти Ёқуб Аҳмедов ва Республика ИИБ ШТБХ бошлигининг биринчи муовини, милиция полковниги Ўткир Жўраевлар йиғилганларни кўшиқ байрами билан қизгин қутлаб, уларга омад тиладилар.

Шундан сўнг бахслар бошланиб кетди. Қорақалпоғистон республикаси ИИБ, Тошкент шаҳар ИИББ, транспорт ва вилоятлар ИИБлари, шунингдек, республика ички ишлар вазирлиги тизимидаги бошқа идораларнинг вакиллари навбат билан саҳнага чиқиб, ўз маҳоратларини намойиш эта бошлади. Посбонларимиз ижросида янграган Ватан, она диёр, мустақиллик, Ўзбекистон давлат байроғи, соғлом авлод ва бошқа мавзулардаги кўшиқлар кўпчиликлари манзур бўлди. Шуниси

қувончлики, ҳар бир санъаткор кўшиқлар ижросига ўзига хос ёндошганлиги сезилиб турди. Масалан, Тошкент шаҳар ИИББ ЁСБ ўт ўчирувчиси, ички хизмат сержанти Алишер Ҳамроев Муҳаммад Юсуф шеъри билан айтиладиган “Ўзгинангдан айланай” кўшигини баралла овозда,

кўтаринки руҳда куйлади. Сирдарё вилояти ИИБ ходими Асатилло Холиқов ижро этган “Давра кўшиғи” (Абдулла Орипов шеъри, Рустам Абдуллаев мусиқаси), Наманган вилояти ИИБ ЁСБ ўт ўчирувчиси, ички хизмат сержанти Шавкатжон Турғунов томонидан танловга тақдим этилган “Юртбошингни асра” кўшиғи (Гулчеҳра Жўраева шеъри) мухлисларда катта таассурот қолдирди.

Ниҳоят қутилган дамлар келди. Ҳайъат аъзоларининг узоқ тортишуви-

дан сўнг голиблар аниқланди. Республика ИИБ Ёнгиндан сақлаш олий-техника мактаби бадиий ҳаваскорлик тўғараги раҳбари Савриддин Нажмиев “Ўзбекистон” кўшиғи учун биринчи ўринни эгаллади (З. Неъматов шеъри, С. Нажмиев мусиқаси).

Иккинчи ўринни Қашқадарё вилояти ИИБ ҳузуридаги кўриқлаш бошқармаси ходими, милиция сержанти

Учинчи ўрин эса Тошкент шаҳар ИИББ ЁСБ ўт ўчирувчиси, ички хизмат сержанти Алишер Ҳамроев (“Ўзгинангдан айланай” кўшиғи М. Юсуф шеъри, Л. Ҳамроев мусиқаси), Фарғона вилояти ИИБ ШТБХ инспектори, милиция старшинаси Тоҳиржон Шокиров (“Ўзбекистон – менинг Ватаним” кўшиғи – Ҳ. Шокирова шеъри, Султонали Маннопов мусиқаси), Ички кўшинлар Бош бошқармаси ходими,

прапоршик Ўткир Ҳамдамов (“Ўзбекистон – Ватаним маним” кўшиғи – Н. Аминжонов шеъри, Ў. Ҳамдамов мусиқаси)ларга насиб этди. Голибларга республика ИИБ Фахрий Ёрлиғи, дипломлар, шунингдек, энг кам иш ҳақининг ўттиз, йигирма беш ва йигирма баравари миқдорда пул мукофоти бериладиган бўлди.

– Мен иккинчи ўринни эгаллаганимдан мамнунман, – дейди Қашқадарё вилояти ИИБ “Посбон” дастасининг раҳбари Б. Мансуров. – Ўтган йили танловда иштирок этиб, яхши кўрсаткичга эришган эдим. Йил давомида ўз маҳоратимни ошириб бориш орқали кучли санъаткорлар сафидан ўрин олдим. Биз ички ишлар идораларида ўтказиладиган турли тадбирларда концерт дастурларини намойиш этаёلمиз.

– Икки кун давомида кўрик-танловнинг якуновчи босқичини диққат билан кузатдим, – деди яна бир суҳбатдошимиз,

эришмаган бўлса-да, келгусида танловларда фаол иштирок этиш учун ўзига тегишли хулоса чиқариб олди. Бундай тадбирлар посбонларимизнинг Ватанга садоқат билан хизмат қилиши, зиммаларидаги бурчни англаб етишларида катта аҳамият касб этади, деб ўйлайман.

Тадбир сўнггида саралаб олинган кўшиқлар гулдастаси мухлисларга тақдим этилди.

Саъдулла ШОДИЕВ.

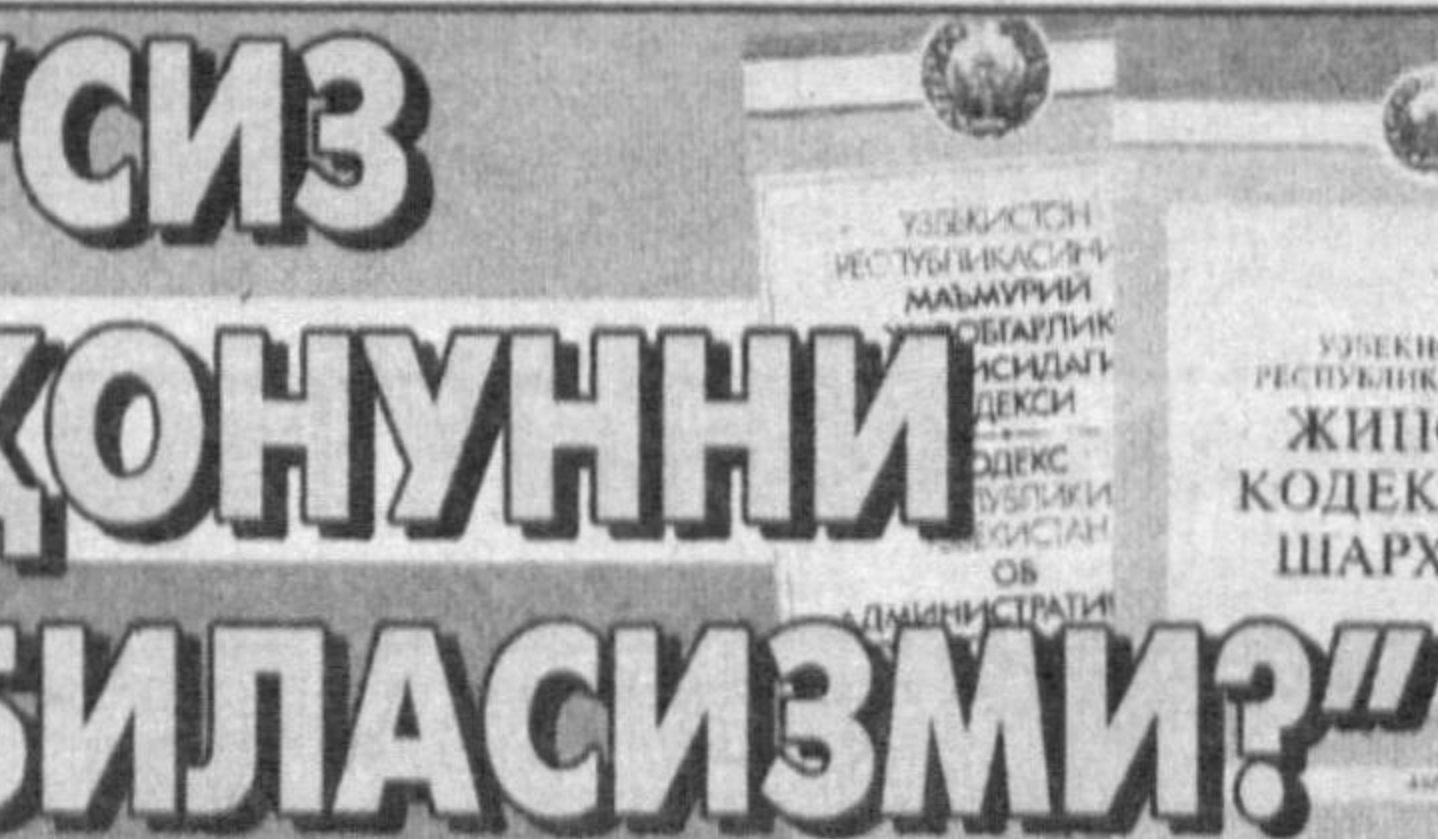
Суратларда: “Ўзбекистон кўшиқ байрами” кўрик-танловидан лавҳалар.

А.САПАРМАТОВ олган суратлар.

Адолатли ҳуқуқий-демократик давлат сари бораётган Ўзбекистоннинг давлат тузилишига бешта ҳал қилувчи тамойил асос қилиб олинган. Бир-бирига чамбарчас боғлиқ тамойиллардан бири – Конституция ва қонунларга риоя этган ҳолда ҳуқуқий давлат тузиш, ижтимоий ҳаётдаги барча соҳаларда қонуннинг устуворлигини таъминлаш деб белгиланган.

Бу ўринда Президентимизнинг “Ҳуқуқий тарбияни яхшилаш, аҳолининг ҳуқуқий маданияти даражасини юксалтириш, ҳуқуқшунос кадрларни тайёрлаш тизимини такомиллаштириш, жамоат фикрини ўрганиш ишини яхшилаш ҳақида”ги Фармони муҳим давлат аҳамиятига эгадир. Ана шу Фармон талабларидан келиб чиқиб, ёшларнинг ҳуқуқий билимини, ҳуқуқий маданиятини бойитиб, янада юксалтириб бориш мақсадида республика ёшларининг “Камолот” жамғармаси, Адлия, Халқ таълими

ва Ички ишлар вазирликлари, Олий суд, ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази, Ўзгелерадиокомпанияси ҳамкорлигида бир қатор тадбирлар амалга оширилмоқда. Умумтаълим мактаблари ва ўрта махсус таъ-

лим ўқув юртлари ўқувчи-талабалари орасида бир неча йилдан буён ўтказиб келинаётган “Сиз қонунни биласизми?” кўрик-танлови ана шундай тадбирлардан биридир. Мазкур танловда ўтган йиллар мобайнида беш юз мингдан зиёд ўқувчи иштирок этган бўлса, жорий йилда олти юз мингга яқин ўқувчи иштирок этди.

Мақсади жамиятимизда Қонун устуворлигига эришиш эканлигини ёшларга англаштириш билан уларнинг ҳуқуқий билимларини ошириш, Конституция, қонунлар, Давлат ва ҳуқуқат қарорларини ўрганиш-

рида, 3-босқич март-апрель ойларидан Қорақалпоғистон Республикаси, Тошкент шаҳри ва барча вилоятларда бўлиб ўтди. Кўрик-танловнинг йилдан-йилга оммавийлашиб, иштирокчилар сонининг ортиб бориши ёшларимизнинг ҳуқуқий билимга бўлган эҳтиёжи ўсиб бораётганлигидан нишона бўлиб, улар мамлакатимизда амалга ошириладиган туб ислохотлар, Олий Мажлис ва Президент сайловларида фаол иштирок этишида ўзига хос аҳамият касб этмоқда. “Сиз қонунни биласизми?” кўрик-танловининг якуний босқичи Ўзбекистон Миллий университетининг Маданият саройида бўлиб ўтди. Танловда Қорақалпоғистон республикаси, Тошкент шаҳри ва барча вилоятлардан келган ўн тўртта голиб жамоалар иштирок этди. Кўрик-танловда Тошкент вилояти Чиноз туманидаги 1-ўрта мактабнинг “Қонун” жамоаси республика финал босқичи

голиблигини эгаллади. Тошкент шаҳар Техника университети қошидаги академик лицейнинг “Истиклол” жамоаси фахрли иккинчи ўринни, Хоразм вилояти Урганч шаҳридаги 12-ўрта мактабнинг “Қалқон” жамоаси эса учинчи ўринни эгалладилар. Шунингдек, танловда Сурхондарё вилояти Музрабод туманидаги 10 мактаб-интернатнинг “Адолат”, Сирдарё вилояти Янгиер шаҳридаги академик лицейнинг “Қонун” жамоалари фахрли тўртинчи ўринга муносиб кўрилдилар. Танлов якунида голиблар ҳамда барча иштирокчи жамоалар ташкилий қўмита томонидан тайёрланган махсус дипломлар ва эсдалик совғалари билан тақдирландилар. Шубҳа йўқки, кўрик-танлов республикамиз ёшларининг ҳуқуқий билимини оширишда асосий манбалардан бири бўлиб, бундан кейин ҳам ўз фаолиятини давом эттираверади.

И. ТОЛБОБОВ, ИИБ ЖООБ катта инспектори, милиция подполковниги.

Бугунги кунда дунё ҳамжамиятида тобора нуфузи ортиб бораётган Ўзбекистоннинг гуллаб-яшнашида, республикамизда жиноятчиликнинг олдини олиш ва эл осойишталигини сақлашдек муқаддас бурчни шараф билан адо этишида хотин-қизларнинг ҳам ўз ўрни бор. Бугунги суҳбатдошимиз — Тошкент вилояти ИИБ хотин-қизлар кенгаши раиси, милиция майори Дилором ГАЗБОЕВА.

— Дилором опа, бугунги ўзбек аёлининг жамиятимизда тутган ўрни ҳақида суҳбатлашсак.

— Ўзбекистон хотин-қизлари мамлакатимиз ҳаётида рўй бераётган туб ислохотларда, барча жабҳалардаги ўзгаришларда фаол иштирок этаптилар. Халқ ҳўжалигининг қайси бир соҳасига назар ташламанг, оташқалб аёлларимизга кўзингиз тушади. Бу эса жуда қувонарлидир. Республика Президентининг 2000 йилни Соғлом авлод йили деб аташи ҳам бежиз эмас, фарзанд ҳаётимиз гултожи, эртанги нури келажакимиз пойдевори бўлса, аёлларимиз эса, энг аввало, она, уй бекаси ва, қолаверса, авлодлар давомчиларидир. Шундай экан, бу йил биз аёлларга ҳар йилгидан кўра кўпроқ масъулият юклайди, баркамол ва соғлом фарзандларни камол топтиришда янада зийрак, зукко, фаол бўлишимизни талаб этади. Шу ўринда мен бугунги кун аёлларини самодаги ёрқин юлдузга қиёс этгим келади, улар ўзларининг бемисл латофати, қалбларидаги лиммо-лим меҳр ва садоқатлари билан оиланинг шамчироғи бўлиб порлаб турибдилар.

— Аёлларимизга ғамхўрлик борасида вилоят ички ишлар бошқармаси хотин-қизлар кенгаши фаолиятига тўхтаб ўтсангиз.

— Маълумки, ички ишлар идоралари тизимида ҳам эр-кавлар билан камарбаста бўлиб, эл-юрт осойишталиги йўлида кечаю кундуз хизмат қилаётган посбон аёлларимиз кўпчиликти ташкил қилади.

Тошкент вилояти ички ишлар бошқармасида 2000 нафарга яқин аёлларимиз самарали меҳнат қилиб келмоқдалар. Шулардан 400 нафарга яқини ҳам оналик, бекалик, ҳам посбонликни эплаб келаятган шаҳодатланган лавозимларда ишлаётган аёллардир. Уларнинг жамиятдаги ролини кучайтириш, ижтимоий, иқтисодий ва маънавий ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, уларнинг ва фарзандларининг соғлигини мустаҳкамлаш, жисмоний тайёргарлик, таълим даражасини ошириш унун шарт-шароитлар яратиш мақсадида тадбирлар режаси ишлаб чиқилиб, амалга оширилмоқда. Аёлларни ижтимоий-ҳуқуқий жиҳатдан ҳимоялаш, жамият ривожига

ранг бўлиши ва дарс мавзуларни танлашда давр ва кун талаблари ҳисобга олинапти. Пухта ишлаб чиқилган режа асосида иш олиб борилаётганлиги ходимларнинг, жумладан, аёлларнинг ҳам маънавий дунёқарабини камол топтиришда муҳим аҳамият касб этмоқда. Бошқарма раҳбарияти машғулотларда барча хизматчилар, ходимлар иштирок этиб, уларнинг маънавий дунёсини бойитиш мақсадида машғулотларни бир йўла бешта аудиторияда замонавий техник ускуналар ёрдамида ўтказилишини ташкил этган.

Шунингдек, бошқарма раҳбарияти ва хотин-қизлар кенгаши аёлларимизнинг маданий ҳордиқ чиқаришларига ҳам алоҳида аҳамият бериб келмоқда. Бошқармада ўтказилаётган ҳар бир тадбирда меҳри дарё аёллари-

маънавий кудратига ва миллий ўз-ўзини англашига боғлиқдир. Юртбошимиз таъкидлаганларидек, маънавиятни мустаҳкамлашдан меҳнат ва маблағни аяш керак эмас. Халқимиз маънавиятини юксалтириш эса бир кунлик иш эмас, у билан доимо шуғулланиш ва халқнинг дилига тушадиган янги-янги услубларни қўллаш лозим. Ходимларнинг маънавий баркамол бўлишларида диёримизда яшаб ижод этган мутафаккир алломалар қолдирган бой маданий мерос ва тарихий обидалар билан таништириш катта аҳамият касб этапти. Ички ишлар идораларида хизмат қилаётган ходимлар ва уларнинг оила аъзолари, бошқа миллатга мансуб бўлган ходимлар ва уларнинг оила аъзо-

ва хотин-қизлар кенгаши диққат марказида бўлиб келмоқда. Вилоят ички ишлар идораларида хизмат қилаётган ходимларнинг фарзандлари учун Наврўз байрами арафасида бир кунлик саёҳат уюштирилиб, болажонлар цирк томошаларидан, ҳайвонот боғидаги ажойибот-

келиб, кутубхонани тўлдиришмоқда.

Ҳозирги кунда болажонлар қадрдон мактаблари билан хайрлашиб, соғломлаштириш оромгоҳларида дам олмоқдалар. Тошкент вилояти ҳам ўзининг сўлим оромгоҳлари билан машҳур. Бошқарма раҳбариятининг ташаббуси билан Қорақалпоғистон Республикаси ИИБда хизмат қилиб ҳалок бўлган ходимларнинг 30 нафар фарзандлари Ўртачирчиқ туманида жойлашган "Меҳржон" оромгоҳида дам олиб ҳордиқ чиқармоқдалар. Уларнинг яши дам олишлари учун барча шароитлар яратилган. Бошқарма раҳбарияти ва хотин-қизлар кенгаши қардош қорақалпоқ болаларини Ўзбекистон Давлат цирки, ҳайвонот боғи ва вилоятнинг шаҳарлари билан танишишлариға кенг имкониятлар яратиб бермоқдалар. Шунингдек, вилоят ички ишлар ходимлари оилалари, уларнинг фарзандлари соғлигини мустаҳкамлаш мақсадида Паркент тумани Кумушкон ва Бўстонлик тумани Навлисой қишлоқларида жойлашган дам олиш масканларида ИИБ ходимларининг оила аъзолари учун маданий дам олиш ташкиллаштирилган.

Бундай хайрли ишлар ходимларнинг хизмат фаолияти унумли бўлишиға омил бўлади. Зеро, оиласи тинч ходим эртанги кунга комил ишонч билан ҳали қадам қўяди, эл-юрт тинчлигини сақлашдек муқаддас бурчни шараф билан адо этади.

Суҳбатдош М. СУЛТОНОВА.

Суратда: Д. Ғазбоева (ундан иккинчи) кенгаш аъзолари билан.

АЁЛ

БИЛАН ҲАЁТ ЧАРОҒОН

нинг иштирокида аёлларнинг меҳнат қилишлари ва дам олиб, ҳордиқ чиқаришлари учун шарт-шароитлар яратиб берилмоқда. Айниқса, бошқарма раҳбарияти аёлларнинг саломатлигини тиклашға алоҳида эътибор қаратмоқда. Бошқармада аёлларнинг спорт билан шуғулланишлари учун кенг имкониятлар мавжуд. Ёруғ ва шинам спорт заллари, теннис корти, бассейнлар улар ихтиёрида. Ҳафтанинг чоршанба ва жума кунлари умумий жисмоний тайёргарлик, сешанба ва пайшанба кунлари эса сузиш машғулотлари мунтазам равишда тажрибали мураббийлар раҳбарлигида олиб борилаётганлиги ҳам самарали иш унумининг соғлом фарзандлар туғилишининг гаровидир.

— Аёлларнинг маънавӣ баркамол бўлишлари йўлида қандай ишлар қилинмоқда?

— Бошқармада аёлларнинг маънавий, ижтимоий-сиёсий ва ҳуқуқий маданиятини юксалтириш билан бир қаторда, уларда этик ва эстетик маданиятни юксалтириш борасида ҳам бир қатор тадбирлар амалга оширилмоқда. Мунтазам ўтказилаётган "Маърифат дарси" ларига давлат, жамоат, фан, маданият арбоблари ва давримизнинг фаол жамоатчи аёллари тақлиф этилиб, хотин-қизларнинг жамиятдаги ўрни, оила, болалар тарбияси, оналарни эъзозлаш каби бир қатор мавзуларда улар билан қизиқарли учрашув, суҳбатлар ўтказилмоқда. Шунини алоҳида таъкидлаш жоизки, машғулотларнинг қизиқарли, ранг-ба-

миз иззату икромда. Жумладан, Ўртачирчиқ туманининг Охунбоев номи жамоа ҳўжалигида Халқаро хотин-қизлар кун муносабати билан катта байрам дастурхони ташкил этилиб, унга вилоят, шаҳар, туман ички ишлар идораларида хизмат қилаётган хотин-қизлар, хизмат вазифасини ўташ чоғида ҳалок бўлган ходимларнинг турмуш ўртоқлари ва фахрия аёллар тақлиф этилдилар. Бир пиёла чай устида таниқли санъаткорларнинг куй-қўшиқларидан баҳраманд бўлдилар. Шунингдек, хизмат вақтида ҳалок бўлган ходимларнинг турмуш ўртоқларига ва фахрия аёлларга хайрия фондидан пул мукофотлари ва бошқа совғалар топширилди, ходимлар ҳам пул мукофоти билан тақдирландилар.

Наврўз байрами арафасида эса республика полиамелит шифохонасида даволанаётган ногирон болалар учун байрам дастурхони ёзилиб, бошқарма раҳбарияти томонидан уларга совғалар топширилди. Бу эса кўнгли ўксик болажонларға бир қадар қувонч бахш этиши табиий.

Хотира ва Қадрлаш кун муносабати билан Бўстонлик туманининг Хондойлик қишлоғида жойлашган "Зилола" номи дам олиш масканига уруш қатнашчилари, вилоят ички ишлар бошқармасида хизмат қилиб, қарилик гаштини сураётган фахрия аёллар тақлиф этилиб, уларға ҳурмат-эҳтиром кўрсатилди.

Маълумки, халқимизнинг келажаги, энг аввало, унинг

лари иштирокида анжуманлар ташкил этилиб, анжуман иштирокчилари Темурийлар тарихи давлат музейи, Тошкент шаҳридаги мустақиллик йилларида бунёд этилган йирик курилиш иншоотлари билан танишдилар. Ходимлар ва уларнинг оила аъзолари Давлат цирки, Халқлар дўстлиги мажмуаси, Навоий номи истироҳат боғига, Хотира хиёбониға ташриф буюрдилар, Рус академик театри актёрларининг чиқишларидан, Ҳамза номидаги академик драма театри актёрлари томонидан намойиш этилган сахна асарларидан олам-олам қувонч олдилар. Албатта, бундай тадбирлар улар ҳаётида ўчмас хотира бўлиб, ўзгача шуқуқ бахш этиши табиий.

— Бошқармада Соғлом авлод йили муносабати билан амалга оширилаётган ишларға тўхтаб ўтсангиз.

— Оналик ва болаликни ҳимоя қилиш ҳам бугунги куннинг энг дозарб масалаларидан биридир. Вилоят ички ишлар идоралари тизимларида хизмат қилаётган ходимларнинг фарзандларига ғамхўрлик қилиш бошқарма раҳбарияти

лардан олам-олам қувонч олдилар. Болаларнинг шодлиқларидан-да юксак қувонч бўлмаса керак бу дунёда. Шунингдек, Халқаро болаларни ҳимоя қилиш кун муносабати билан "Гулшан" истироҳат боғида ташкил этилган байрам сайлида ҳам болажонлар мириқиб дам олдилар. Викториналар ва футбол мусобақаларида голиб чиққан болаларға ИИБ бошлигининг қимматбахо совғалари, дипломлар ва спорт анжомлари топширилди. Албатта, бундай тадбирлар келгусида болаларни нафақат ота касбларига ҳурмат ва меҳрларини уйғотибгина қолмай, балки Она-Ватанға чексиз муҳаббат туйғуларини камол топтириши табиий.

Кўплаб хайрия тадбирлари ўтказилмоқда. Ҳозирги пайтда Бекобод тумани Навбахор жамоа ҳўжалигида жойлашган 21-мактабда ИИБ томонидан ҳашар усули билан болан таъмирлаш ишлари олиб борилмоқда. Шу мактабнинг кутубхонасиға ўқув ва бадий китоблар олиш ва кутубхонани ташкиллаштиришни хотин-қизлар кенгаши ўз зиммасига олган. Ҳозирги пайтда ҳар бир ходимимиз иккитадан китоб олиб

БАҒРИНГИ ОЧ, "МЕХРЖОН"!

Ўртачирчиқ туманининг сўлим гўшасида жойлашган "Меҳржон" болалар оромгоҳи Оролбўйидан келган 30 болани ўз бағриға олди. Тошкент вилояти ИИБ раҳбарияти экологик танг минтақада яшаётган ички ишлар идоралари ходимларининг фарзандларини "Меҳржон" га тақлиф этишди.

Болаларни дам олиш масканига етказиш учун Нукусдаги 19-автокорхона автобус ажратди. Чиноз тумани ДАН масканида эрта тонгда болаларни пойтахт вилояти ИИБ ШТБХ раҳбарлари хушнудлик билан кутиб олишди. Мазали нонуштадан сўнг болалар пойтахтни томоша қилиб, оромгоҳға етиб келишди.

Экологик танг минтақада яшовчи болаларнинг ёзда яйраб дам олишини ташкил этиш ҳам соғлом авлодни тарбиялаш ишиға қўшилган муносиб ҳиссадир.

Ж. ОТАНИЕЗОВ,
ички хизмат капитани.

Тошкент вилояти ИИБ Янгийўл шаҳар вояға етмаганларни қабул қилиш тақсимлаш-транзит муассасасиға милиция ходимлари томонидан 2000 йил 25 май кунини Шаҳноза Усмонова олиб келинган.

Унинг сўзларига қараганда отаси Носир Усмонов озодликдан маҳрум этилган, онаси вафот этган. Ўзи 6 ёшларда, яшаш жойини айта олмайди.

Белгилари: бўйи 110-120 см, сочи кўнғир, юзи думалоқ оқ-сарикдан келган, қошлари ёйсимон жигарранг, кўзлари ўртача катталида оч жигарранг, бурни пучуқ, лаби ингичка, қулоқлари ўртача.

Алоҳида белгиси: бурнининг чап пастки қисмида холи бор.

Кийимлари: эғниға оқ майка, кўк шортик, оёғиға яшил шиппак кийган.

БОЛАЛАРНИНГ ЯҚИНЛАРИ БОРМИ?

Муассасаға 2000 йил 1 июнь кунини милиция ходимлари томонидан Рустам Улҳўжаев олиб келинган. У тахминан 7 ёшларда, сўзларига қараганда Кўқон шаҳрида яшаган, ҳозирги вақтда эса Тошкент шаҳрида истиқомат қилмоқда.

Белгилари: бўйи 95-100 см, юзи чўзинчоқ бугдойранг, сочи қора қалта, қошлари ёйсимон сийрак қора, кўзи қисикроқ жигарранг, бурни узунроқ, лаби дурдоқ, қулоқлари катта.

Алоҳида белгилари: чап қошининг ён қисмида чандиғи ва чап кўлининг билак соҳасида куйгандан қолган излар (4см), белининг чап қисмида кўплаб куйган излар бор.

Кийимлари: эғниға оқ футболка, кўк трико, оёғиға сарғиш резина шиппак кийган.

Жиззах вилояти Зарбдор тумани ИИБ томонидан 1992 йилда Қозоғистон Республикаси Пахтаорол туманида туғилган Аскар Рустамоғич Турдибоев қидирилмоқда.

А. Турдибоев охириғи вақтда Жиззах вилояти Зарбдор тумани Бўстон шаҳарчаси Бахтиёр Усмонов кўчаси 1-уй 1-хонадонда яшаган. 2000 йил 24 апрель кунини эрталаб соат 7 ларда мактабға бораман деб чиқиб кетиб, қайтиб келмасдан бедарак йўқолган.

Асосий белгилари: бўйи 110-120 см, сочи қалта, кўзи кўк, бўйнида оқ ипдан қора тумори бўлган.

Кийимлари: эғнида яшил рангли спорт кийими, оёғида оқ шиппак, кўлида оқ рангли целлофан халтаси бўлган.

А. Турдибоевни кўрган ёки қардалигини билганлардан яқин орадағи милиция бўлимиға хабар беришларини сўраймиз.

DUSHANBA 19

Телетомошабинлар диққатига! Профилактика муносабати билан, душанба 19 июнь «Ўзбекистон-1» телеканали кўрсатувлари соат 15.00 дан бошлаб кўрсатилади. 15.00 «Олтин тоғ». Телевизион ўйин. 15.20 «Соғлом авлод - бу бизнинг келажагимиз». 15.55 ТВ-анонс. 16.05 Лирик тароналар. 16.30 «Жасур йигитчалар». Мультфильм. 16.40 ТВ-клип. 16.50 «Тафсилот». 17.10 Футбол бўйича Ўзбекистон кубоги. «Самарқанд-Динамо» - «Насаф», «Нефтчи» - «Дўстлик». Уйинлар оралиғида - 17.55 Янгиликлар. 18.50 «Бахтли воқеа». 19.30 «Ахборот» (рус тилида) 20.00 Оқшом эртаклари. 20.15 Биржа ва банк хабарлари. 20.30 «Ахборот». 21.05 «Санъатим-саодатим». Х. Шеров. 21.30 «Маънавият» дастури. 22.20 «Живз ва Вустер». Телесериал премьераси. 19-қисм. 23.10 «Ахборот». 23.45 Футбол бўйича Европа кубоги. Гурӯҳ бахслари. Танаффус пайтида - «Футбол шарҳи». 1.30-1.35 Ватан тимсоллари.

YOSHLAR 12.05 «Ешлар» телеканалда футбол: «Евро-2000». 13.35 «Муслиқий лаҳзалар». 13.40 «Йўнотела ёнидаги сикатгоҳ». 13.50 «Унутилмас сиймолар». «Машраб». Эркин Хушвақтов асари асосида. Ҳамза номидаги ўзбек Давлат Академик драма театрининг спектакли. 1-қисм. 14.45 «Олтин мерос». 14.55 «Ешлар» телеканалда футбол: «Евро-2000». 16.25 «Хуқуқ ва бурч». 16.45 «Муслиқий лаҳзалар». 16.50 Кўрсатувлар дастури. 16.55 «Янги авлод» почтаси. «Мультмоша». 17.30 «Ҳеч кимга бермаймиз, Ўзбекистон!» Харбий-ватанпарварлик кўшиқлари фестивали иштирокчиларини тақдим этишимиз. 17.45 «Умидли дунё».

18.00 «Ешлик баёзи». 18.05 «Қишлоқдаги тенгдошим». 18.25 «Дастхат». 18.45 «Муслиқий лаҳзалар». 18.55 «Иқлим». 19.00 «Давр». Ахборот дастури. 19.30 «ТВ-анонс ва Эколаш». 19.35 «Душанба дастуридагилар ва бошқалар». «Истеъдод-2000». «Таквим». 20.00 «Ҳандалак». Ҳажвий журнал. 20.25 «Даллас». Телесериал. 21.15 «Бир пиёла чой устида». 21.35 «Муслиқий лаҳзалар». 21.40 Саид Аҳмад. «Умр дафтари». 1-қисм. 21.55 «Иқлим». 22.00 «Давр». Ахборот дастури. 22.30 «Муслиқий лаҳзалар». 22.40 «Эколаш». 22.45 «Муҳаббат қаҳваси». Телесериал. 23.30 «Муслиқий лаҳзалар». 23.35 «Ешлар» телеканалда спорт: Футбол бўйича Европа кубоги (Танаффус пайтида 0.30 «Давр». Ахборот дастури) 1.25-1.30 «Тонг юдузи».

17.30 «Эхтиром ила...» 18.00, 21.00, 22.30, 00.05 «Пойтахт». Ахборот дастури. 18.20 «Экспресс» телегазетаси. 18.45, 19.50 «Табриқлаймиз-кутлаймиз». 19.30 «Сен ҳақиқда ва сен учун». 20.30 «Спорт-тайм». 20.50 «Муслиқий лаҳзалар». 21.20 «Омад» тележурнали. 21.50 ТТВда сериал: «Қора дур доналари». 22.50 «Экспресс» телегазетаси. 23.15 Оханглар ва эълонлар. 23.20 ТТВда сериал: «Машхур ва бадавлат одамлар». 00.25 «Хайрли тун, шахрим!».

14.55-15.55 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДИ-НИЕСИ. 16.00 «Бобил минораси». Телесериал. 17.00 Мультчархпалак. 17.20 «Комикслар йиғмаси». 17.45 «Бугун оламда». Ахборот кўрсатуви. 18.00 «Дил изхори». 18.45 «Бобил минораси». Телесериал. 19.45 «Хайрли тун, кичкинтойлар!» 20.00 «Время». 20.40 «Махфий хужжатлар» (X-

Files) сериали. УэТВ-IV 21.35 «Соккер-клуб». 22.00 «Вести». 22.30 «Дил изхори». РЖТ 23.00 Майкл Жексон ва унинг дўстлари. Концерт дастури. 23.55 Футбол. Европа чемпионати. Туркия - Бельгия терма жамоалари ўртасидаги учрашув. Бельгиядан олиб кўрсатилади. 1.30 «Ахборот» (рус тилида) 1.55 «Тунингиз осуда бўлсин!».

Соат 18.00 га қадар профилактика. 18.00 Дастурнинг очилиши. 18.05 «Телехамкор». Фойдали газета. 18.25 «Ура, таътиллари!» «Сейлор-мун». Мультсериал. 18.50 «Қалблар қиролчаси». Телесериал. 19.35 «Телехамкор». Фойдали газета. Метеохабар. 20.00 «Клип-совга». Телетабриқнома. 21.00 «30-канал» кинооқшоми. «Қора кўзгу». Детектив (АҚШ). 22.45 «Имконият чегарасида». Фантастик сериал (АҚШ). 23.30 «Латифани эшитдингизми?». Ҳажвий дастур.

Хўрматли телетомошабинлар! Профилактика муносабати билан соат 14.00 га қадар танаффус. 14.00, 17.00, 23.40 - Янгиликлар. 14.20 Мультсериал. 14.45 «Йулдузи олар». 15.10 «... 16 ёшгача ва ундан катталар». 15.45 «Лаззатли воқеалар». 16.00 «Вавилон минораси». Сериал. 17.20 «Комикслар банки». 17.45 «Аралаш-қуралаш» журналидаги кўнук воқеалар. 18.00 Луи де Фюнес «Қўлга тушмаган ўғир эмас» комедиясида. 19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.00 «Время». 20.40 «Махфий хужжатлар». Сериал. 21.35 Муслиқий дастур. 21.55 Тунги детектив. «Майк Хаммер: Мени ўлдирдишмоқчи». Сериал. 22.50 «Ҳайратабийи ҳодисалар. Махфий хужжат». 23.55 Футбол. Европа чемпионати. Туркия - Бельгия терма жа-

моалари. Бельгиядан бевосита кўрсатуви. PTP 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 16.00, 19.00, 23.40 - «Вести». 5.20-7.45 «Хайрли тонг, Россия!». 5.35, 7.35 - «Оилавий янгиликлар». 6.20, 8.20 - «Кўрга хассадек». 6.30 «РТР почтаси». 7.20, 00.10 - «Навбатчи қисм». 8.35 «Орқа партада». Мультсериал. 8.45 «Қора қароқчи». Мультсериал. 9.10 «Лўли аёл». Телесериал. 10.05 «Санта-Барбара». Телесериал. 11.00 «Рус лотоси». 11.40 Мультфильмлар. 12.30 «Марьяна роца». 13.00 «Қора марварид». Телесериал. 13.50 «Бойлар ва машхурлар». Телесериал. 14.45 «Икки рояль». 15.35 «Менинг XX асрим». 16.35 «Минг йиллик сири» Армен Жигарханян билан. Ҳужжатли сериал. 17.25 «Роҳибалар қочиб кетишиди». Комик телесериал. 18.25 «Нишонландингизми?». Генриетта Яновская. 19.45 «Еввойи фаришта». Телесериал. 21.30 Футбол. 2000 йилги Европа чемпионати. Норвегия - Югославия. Ўйиндан олиб кўрсатилади. 23.25 2000 йилги Европа чемпионати. Кун якунлари.

20.00 «Денгиз полицияси». Сериал. 21.00 Шу куннинг янгиликлари. 21.30 «Сиз - шохидсиз» И. Уса-чев билан. 22.25 «Қотиллик ҳаёлот». Сериал. 00.05 ТВ-6 кинотеатри. «Импровизация». Триллер.

7.30, 7.30, 7.45, 8.00, 8.30, 8.45, 9.00, 9.30 - «Бугун эрталаб». 9.45, 18.20 - «Қизик кино». 9.55 «Мустақил текширув» Н. Николов билан. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 20.00, 23.00 - «Бугун». 11.25 «Сансет Бич муҳаббати ва сирлари». Сериал. 13.30 Кеча «Яқунлар» да. 14.45 «Кўриқочлар». 15.25 «Каменская. Улим ва бир оз сеvgи». Сериал. 16.25 «Шу куннинг қахрамони галстуксиз». 17.35 «Эски телевизор». 18.35 «Нафи тегади». 18.45 «Футбол клуби». 19.40 «Криминал». 20.35 «Шу куннинг қахрамони». 20.55 «Граф Монте-Кристо». Сериал. 21.55 «Мутлақо махфий». Мулоҳаза учун ахборот. 23.50 «Учқовлон». Сериал. 00.50 «Сегунҷо». 01.30 «Бугун ярим тунда». 02.00 «Антропология».

7.00, 13.00 Мультфильмлар дастури. 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30, 1.30, 4.30 «Факт» ахборот дастури. 7.45, 23.30 «Менинг орзуим» телесериали. 8.40, 20.35, 23.15, 2.40 «Нуктаи назар». 8.55, 14.40 «Эртак кетидан эртак». 9.25, 16.55 «Худуд таништирилади». 9.55, 18.55, 0.55 «Поззия антологияси». 10.00, 16.00 «Кичик дайди» телесериали. 10.45, 1.45 «Бахт» телесериали. 11.40 «Оқ йўл!» Муслиқий дастур. 11.55, 2.55 «Замин олови» ил-

7.50 «Уйғон!». 8.00, 14.00 - «Кундан-кунга». 9.40, 19.15, 23.30, 02.15 - «Йул назорати». 10.00, 16.00, 23.45 - Янгиликлар. 10.10 ТВ-6 кинотеатри. Л. Полищук, М. Кохенов «Ҳезалак» комедиясида. 11.30, 12.05, 16.15 - «Харидингиз учун ташаққур!» теледүкони. 12.00 «ЦитаДЕНЬ». 12.30 «Хафта можаролари». 13.05 «Хафта ҳалокатлари». 16.00 «Бойлар ҳам йиғлайди». Сериал. 17.15 «Дам оламиз». 17.30, 01.40 - «Диск-канал». 18.05 «Муҳаббат ҳақида». 18.35 «Навбатчи дорихона-II». Ҳажвий сериал. 19.30 «Амба-ТВ». Ҳажвий кўрсати-

мий-оммабоп сериали. 12.55 «XX асрдан XXI асрга». 13.45 «Экстрадиция-2» телесериали. 15.05, 22.00 «Миссия: Ер» илмий-оммабоп сериали. 15.30, 18.40, 3.45, 4.45 Муслиқий мозаика. 15.55, 3.55 «Фавкуллода ҳодиса рўй берганда». 16.40 «Ҳеч нарса ҳақида репортаж». 17.25 «Жаноб олийларнинг адыотанти». 4-қисм. 19.00 Алло, Россия!. 19.45, 5.00 «Манекен аёл» телесериали. 20.50, 5.50 Олий Рўх кўнига. 22.45, 4.00 «Сизни М. Хлебникова тақлиф этди». 0.25 «Экран колдулари». 1.00 Кувё оши.

7.30, 7.30, 7.45, 8.00, 8.30, 8.45, 9.00, 9.30 - «Бугун эрталаб». 9.45, 18.20 - «Қизик кино». 9.55 «Мустақил текширув» Н. Николов билан. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 20.00, 23.00 - «Бугун». 11.25 «Сансет Бич муҳаббати ва сирлари». Сериал. 13.30 Кеча «Яқунлар» да. 14.45 «Кўриқочлар». 15.25 «Каменская. Улим ва бир оз сеvgи». Сериал. 16.25 «Шу куннинг қахрамони галстуксиз». 17.35 «Эски телевизор». 18.35 «Нафи тегади». 18.45 «Футбол клуби». 19.40 «Криминал». 20.35 «Шу куннинг қахрамони». 20.55 «Граф Монте-Кристо». Сериал. 21.55 «Мутлақо махфий». Мулоҳаза учун ахборот. 23.50 «Учқовлон». Сериал. 00.50 «Сегунҷо». 01.30 «Бугун ярим тунда». 02.00 «Антропология».

Соат 17.40гача профилактика. 17.40, 18.10 Мультсериаллар. 18.35, 1.30 «Пляж» телесериали. 20.00 «Селеста, фақат Селеста» телесериали. 21.00 Тасодифий гувоҳ. 21.30 «Шарҳ» ахборот канали. 22.30 «МЭШ» комедия сериали. 23.00 «Шаҳар алангада» жангари фильми. 1.00 Янгиликлар. 1.15 Футбол курьери.

7.00, 9.15 «Кайфият». Тонги телеканал. 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.15, 21.00, 0.00, 1.00 «Воқеалар». 10.00 «Ҳақиқат лаҳзаси». 10.55, 0.45 Петровка, 38. 11.00 «Муҳаббат ришталари» телесериали. 12.15 Теледүкони. 12.45 «Дата» телеканал. 13.40 «Уч номаълум кишига топ-

7.00, 13.00 Мультфильмлар дастури. 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30, 1.30, 4.30 «Факт» ахборот дастури. 7.45, 23.30 «Менинг орзуим» телесериали. 8.40, 20.35, 23.15, 2.40 «Нуктаи назар». 8.55, 14.40 «Эртак кетидан эртак». 9.25, 16.55 «Худуд таништирилади». 9.55, 18.55, 0.55 «Поззия антологияси». 10.00, 16.00 «Кичик дайди» телесериали. 10.45, 1.45 «Бахт» телесериали. 11.40 «Оқ йўл!» Муслиқий дастур. 11.55, 2.55 «Замин олови» ил-

мий-оммабоп сериали. 12.55 «XX асрдан XXI асрга». 13.45 «Экстрадиция-2» телесериали. 15.05, 22.00 «Миссия: Ер» илмий-оммабоп сериали. 15.30, 18.40, 3.45, 4.45 Муслиқий мозаика. 15.55, 3.55 «Фавкуллода ҳодиса рўй берганда». 16.40 «Ҳеч нарса ҳақида репортаж». 17.25 «Жаноб олийларнинг адыотанти». 4-қисм. 19.00 Алло, Россия!. 19.45, 5.00 «Манекен аёл» телесериали. 20.50, 5.50 Олий Рўх кўнига. 22.45, 4.00 «Сизни М. Хлебникова тақлиф этди». 0.25 «Экран колдулари». 1.00 Кувё оши.

Соат 17.40гача профилактика. 17.40, 18.10 Мультсериаллар. 18.35, 1.30 «Пляж» телесериали. 20.00 «Селеста, фақат Селеста» телесериали. 21.00 Тасодифий гувоҳ. 21.30 «Шарҳ» ахборот канали. 22.30 «МЭШ» комедия сериали. 23.00 «Шаҳар алангада» жангари фильми. 1.00 Янгиликлар. 1.15 Футбол курьери.

7.00, 9.15 «Кайфият». Тонги телеканал. 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.15, 21.00, 0.00, 1.00 «Воқеалар». 10.00 «Ҳақиқат лаҳзаси». 10.55, 0.45 Петровка, 38. 11.00 «Муҳаббат ришталари» телесериали. 12.15 Теледүкони. 12.45 «Дата» телеканал. 13.40 «Уч номаълум кишига топ-

7.00, 13.00 Мультфильмлар дастури. 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30, 1.30, 4.30 «Факт» ахборот дастури. 7.45, 23.30 «Менинг орзуим» телесериали. 8.40, 20.35, 23.15, 2.40 «Нуктаи назар». 8.55, 14.40 «Эртак кетидан эртак». 9.25, 16.55 «Худуд таништирилади». 9.55, 18.55, 0.55 «Поззия антологияси». 10.00, 16.00 «Кичик дайди» телесериали. 10.45, 1.45 «Бахт» телесериали. 11.40 «Оқ йўл!» Муслиқий дастур. 11.55, 2.55 «Замин олови» ил-

«AGAVA» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ-ТИЖОРАТ ФИРМАСИ
БАҲОСИ = СПОАТ (S) + КАФОЛАТ (K)
Турли тоифадаги кинескопларни электрон пушқасини алмаштирган ҳолда РЕГЕНЕРАЦИЯЛАШ (тўлиқ тиклаш). Кафолати — 1.5 йил.
Телевизорларни ТУЗАТИШ, ПАЛ, ДУ, ДМВ, НЧ ўрнатиш.
Музлатгичлар, кондиционерлар ва компрессорлар моторини ЖОРИЙ сошлаш.
Кинескоплар, бутун бўлган лампасиз рангли телевизорлар, музлатгичлар, мотор-компрессорларни СОТИБ ОЛАМИЗ.
Тел.: (3712) 48-18-64, 48-12-25, 48-04-68.

SESHANBA 20

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот». 8.35 Марказий газеталар шарҳи. 8.50 «Қўйла, танбур - дуторим». Муслиқий дастур. 9.10 «Живз ва Вустер». Телесериал. 19-қисм. 10.00, 12.00, 14.00, 18.00 ЯНГИЛИКЛАР. 10.05 «Узлик». Бадий-публицистик кўрсатуви. 10.35 Янги алифбони ўрганимиз. Болаларнинг ёзи таътил кунларида. 10.55 Кундузги сонс: «Еттинчи жин». Бадий фильм. 11.55 ТВ-клип. 12.05 «Тиббиёт оламида». 12.15 «Қишлоқ ҳақида ўйлар». 12.35 ТВ-анонс. 12.50 «Маънавият» дастури. 13.35 Эстрада тароналари. 14.10 «Оламга савҳат». Кино-кўрсатуви. 14.30 «Сиз уларни танийсиз». 4.55 ТВ-клип. 15.00 «Шу Ватанга бордур менинг керагим». 15.20 «Мовий тоғлар ёки ҳақиқатдан узок воқеа». Бадий фильм. 16.50 ТВ-анонс. 17.00 «Ватанга хизмат қиламан». 18.10 Болалар учун. «Фламинго». 18.30 «Солиқ ва назорат». 18.50 Еш ижрочилар концерти. 19.10 «Мулқдор». 19.30 «Ахборот» (рус тилида) 20.00 Оқшом эртаклари. 20.15 «Шеър ва шуур». 20.30 «Ахборот». 21.05 Ўзбекистон Республикаси Ички Ишлар вазирлиги ички кўшиқлари намунаси оркестрининг концерти. 21.35 «Иқтисодиёт чорраҳаларида». 22.00 «Келин-куёв». Телешоу. 23.10 «Ахборот». 23.45 Футбол бўйича Европа кубоги. Гурӯҳ бахслари. Танаффус пайтида - «Европа кубоги кундалиги». 1.30-1.35 Ватан тимсоллари.

9.00 «Давр». Ахборот дастури. 9.15 «Янги авлод» почтаси. «Мультмоша». 9.50 «Аср киефаси». 10.10 «Ешлар фотостудияси». 10.25 «Мезон».

10.45 «Муҳаббат қаҳваси». Телесериал. 11.30 «Ҳеч кимга бермаймиз, Ўзбекистон!» Харбий-ватанпарварлик кўшиқлари фестивали иштирокчиларини тақдим этишимиз. 11.45 «Ешлар» телеканалда футбол: «Евро-2000». 13.15 «Унутилмас сиймолар». «Машраб». Эркин Хушвақтов асари асосида. Ҳамза номидаги ўзбек Давлат Академик драма театрининг спектакли. 2-қисм. 14.05 «Даллас». Телесериал. 14.50 «Ватан манзаралари». 15.10 «Ешлар» телеканалда футбол: «Евро-2000». 16.45 «Янги авлод». «Кўшиқ бизларга ҳамроҳ». «Мультмоша». 17.20 «Жаҳон жугрофияси». «Африка». 18.10 «Минг бир маслаҳат». 18.30 «Таянч». 18.45 «Муслиқий лаҳзалар». 18.55 «Иқлим». 19.00 «Давр». Ахборот дастури. 19.30 «ТВ-анонс ва Эколаш». 19.35 «Марду-майдон». 19.55 «Муслиқий лаҳзалар». 20.05 «Давр-интервью». 20.20 «Ешлар овози». 20.45 «Даллас». Телесериал. 21.35 Саид Аҳмад. «Умр дафтари». 2-қисм. 21.50 «Муслиқий лаҳзалар». 21.55 «Иқлим». 22.00 «Давр». Ахборот дастури. 22.30 «Муслиқий лаҳзалар». 22.40 «Эколаш». 22.45 «Муҳаббат қаҳваси». Телесериал. 23.30 «Муслиқий лаҳзалар». 23.35 «Ешлар» телеканалда спорт: Футбол бўйича Европа кубоги (Танаффус пайтида 0.30 «Давр». Ахборот дастури) 1.25-1.30 «Янги тонг».

7.30 «Соғлом бўлай десангиз». 7.40 «Пойтахт». Ахборот дастури. 8.00 «Экспресс» телегазетаси. 8.25 «Дилором наволар». 8.40 Болаларнинг ёзи таътил кунларида. «Шумтақалар». Мультфильм. 13, 14-қисмлар. 9.10 «Омад» тележурнали. 9.40-10.00 «Пойтахт». Ахборот дастури (рус тилида) 17.25 Кўрсатувлар тартиби. 17.30 «Эхтиром ила...» 18.00, 21.00, 22.30, 00.05 «Пойтахт». Ахборот дастури. 18.20 «Экспресс» телегазетаси. 18.45, 19.50 «Табриқлаймиз-кутлаймиз».

19.30 «Спорт оламида». 20.30 «Аёл - она, мураббий, раҳбар» телеклуби. 20.50 «Хал». Телефильм. 21.20 «Омад» тележурнали. 21.50 ТТВда сериал: «Қора дур доналари». 22.50 «Экспресс» телегазетаси. 23.15 Оханглар ва эълонлар. 23.20 ТТВда сериал: «Машхур ва бадавлат одамлар». 00.25 «Хайрли тун, шахрим!».

РЖТ 6.30-8.00 14.55-15.55 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДИ-НИЕСИ. 16.00 «Бобил минораси». Телесериал. 17.00 Мультчархпалак. 17.20 «Маски-шоу». 17.45 «Бугун оламда». 18.00 «Дил изхори». 18.15 Олег Борисов «Икки кўён ортидан» комедиясида. 19.45 «Хайрли тун, кичкинтойлар!» 20.00 «Время». 20.50 ТВ-4 да немис тўққини. 21.05 «Бобил минораси». Телесериал. 22.00 «Вести». 22.30 «Дил изхори». 23.15 «Вақт ҳазинасида». РЖТ 23.30 Футбол. Европа чемпионати. Англия - Руминия терма жамоалари ўртасидаги учрашув. Бельгиядан олиб кўрсатилади. 1.00 «Ахборот» (рус тилида) 1.25 «Тунингиз осуда бўлсин!».

9.00 «Телехамкор». Фойдали газета. Метеохабар. 9.30 «Даракчи». Дам олиш дастури. 10.00 «Карапуз-ТВ». 10.30 Тонгги киносеанс. «Дўст». Драма (Россия). 12.00 «Телехамкор». Фойдали газета. 18.05 «Телехамкор». Фойдали газета. 18.25 «Ура, таътиллари!» «Сейлор-мун». Мультсериал. 18.50 «Қалблар қиролчаси». Телесериал. 19.35 «Телехамкор». Фойдали газета. Метеохабар. 20.00 «Клип-совга». Телетабриқнома. 21.00 «30-канал» кинооқшоми. «Хамма эркаклар — алгончи». Мелодрама. (Франция). 22.30 «Узингни курсат». Дам олиш кўрсатуви. 22.45 «Имконият чегарасида».

Фантастик сериал. 23.30 «Жарқалдирғоч ва бошқалар». Муслиқий-дам олиш дастури.

5.00 «Хайрли тонг!» 8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.05 - Янгиликлар. 8.20, 16.00 - «Вавилон минораси». Сериал. 10.15 «Смак». 10.35 «Орзу-умидларимиз ёзи». 11.15 «Хайрли кун!» 12.10 Саргузаштлар кутубхонаси. «Бронза кўши». 1-серия. 13.30 «Биргаликда» дастури. 14.20 Мультсериал. 14.45 «Тоғлар шоҳи». 15.10 «... 16 ёшгача ва ундан катталар». 15.45 «Лаззатли воқеалар». 17.20 «Маски-шоу». 17.45 «Шу ерда ва хозир». 18.00 «Экстремал туғиш». 18.15 Олег Борисов «Икки кўён ортидан» комедиясида. 19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.00 «Время». 20.50 Ҳужжатли детектив. Жонли товарларнинг савдогарлари. 1999 йилги иш. 21.20 «Урушдан сўнг - тинчлик». Криминал драма. 22.30 «Кинотеатр» Сергей Шолоховнинг «Осойишта уй» дастурида. 23.30 Футбол: Европа чемпионати. Англия - Руминия терма жамоалари. Бельгиядан бевосита кўрсатуви.

5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 16.00, 19.00, 23.40 - «Вести». 5.20-7.45 «Хайрли тонг, Россия!». 5.35, 7.35 - «Оилавий янгиликлар». 6.20, 8.20 - «Кўрга хассадек». 6.30 «РТР почтаси». 7.20, 02.20 - «Навбатчи қисм». 8.35 «Орқа партада». Мультсериал. 8.45 «Қора қароқчи». Мультсериал. 9.10 «Лўли аёл». Телесериал. 10.05 «Санта-Барбара». Телесериал. 11.00 «Жониворлар ҳақида мулоқотлар». 12.30 «Марьяна роца». 13.00 «Қора марварид». Телесериал. 13.50 «Бойлар ва машхурлар». Телесериал. 14.40 «Менинг XX асрим». 15.00 «Икки рояль». 16.35 «Минг йиллик сири» Армен Жигарханян билан. Ҳужжатли сериал. 17.25 «Роҳибалар қочиб кетишиди».

Комик телесериали. 18.25 «Гараж». 19.45 «Еввойи фаришта». Телесериал. 21.30 Футбол. 2000 йилги Европа чемпионати. Италия - Швеция. Эйнховендан олиб кўрсатилади. 00.10 «Футбол+ТВ» А. Вайнштейн билан. 00.40 Сўнги сеанс. Сергей Курехин «Сув голиби» детективиди.

7.50 «Уйғон!». 8.00, 14.00 - «Кундан-кунга». 9.40, 19.15, 23.30, 02.25 - «Йул назорати». 10.00, 16.00, 23.45 - Янгиликлар. 10.10 ТВ-6 кинотеатри. «Шаҳар торледалари». Жангари фильм. 11.45, 16.15 - «Харидингиз учун ташаққур!» теледүкони. 12.00 «ЦитаДЕНЬ». 12.10, 20.00 - «Денгиз полицияси». Сериал. 13.00, 22.25 - «Қотиллик ҳаёлот-II». Сериал. 16.25 «Бойлар ҳам йиғлайди». Сериал. 17.20 «Дам оламиз». 17.35 «Ле-го-го» Илья Легостаев билан. 18.15 «Уз ўйини». 18.40, 02.35 - «Навбатчи дорихона-II». Ҳажвий сериал. 19.30 «Бис». Ҳажвий кўрсатуви. 21.00 Шу куннинг янгиликлари. 21.30 «СВ-Шоу». Виктор Чайка. 00.05 ТВ-6 кинотеатри. Роберт де Ниро «Жекайф» фильмида. 01.50 «Диск-канал».

7.00, 7.30, 7.45, 8.00, 8.30, 8.45, 9.00, 9.30 - «Бугун эрталаб». 9.45, 18.20 - «Қизик кино». 9.55 «Мутлақо махфий». Мулоҳаза учун ахборот. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 20.00, 23.00 - «Бугун». 11.25 «Сансет Бич муҳаббати ва сирлари». Сериал. 13.30 Наталья Гундарева ва Сергей Шакуров «Судья Ивановнинг шахсий иши» фильмида. 15.30, 23.50 - «Учқовлон». Сериал. 16.25, 19.40 - «Криминал». 17.35 «Эски телевизор». 18.

SHORSHANBA 21

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот».

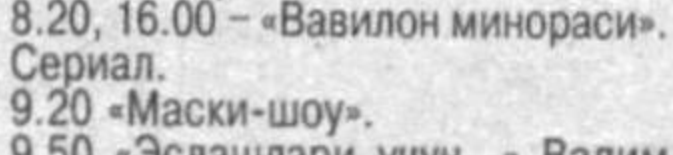
8.55 Кўрсатувлар дастури. 9.00 «Давр». Ахборот дастури.

8.00 «Экспресс» телегазетаси. 8.25 «Дилором наволар».

РЖТ 6.30-8.00 14.55-15.55 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ.

10.30 Тонгги киносеанс. «Икки кишига бир имконият».

5.00 «Хайрли тонг!» 8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.30 - Янгилликлар.

6.30 «ПТР почтаси». 7.20, 02.35 - «Навбатчи қисм».

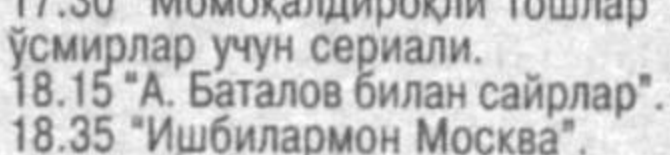
16.00, 23.50 - Янгилликлар. 16.15 «Харидингиз учун ташаккур!»

23.00 - «Бугун». 11.25 Павел Кадочников «Разведкачи жасорати» фильмида.

7.00, 13.00 Мультфильмлар дастури. 7.30 19.30, 22.30, 1.30, 4.30 «Факт» ахборот дастури.

18.35, 1.30 «Пляж» телесериали. 20.00 «Селеста, фақат Селеста» телесериали.

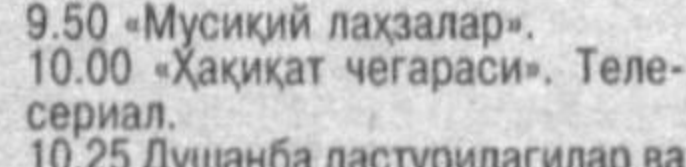

7.00, 9.15 «Кайфият». Тонгги телеканал. 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.15, 21.00, 0.00, 1.00 «Воқеалар».

RAYSHANBA 22

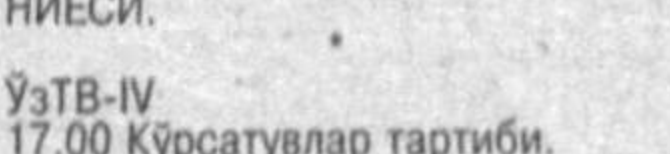

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот».

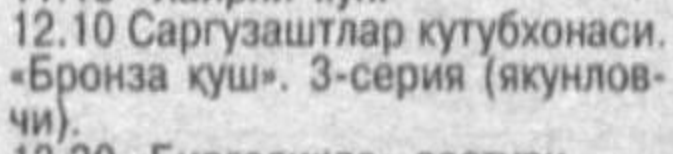
9.50 «Муслик лаҳзалар». 10.00 «Ҳақиқат чегараси».

кўрсатуви (рус тилида) 14.25 Кўрсатувлар дастури.

9.00 Дастурнинг очилиши. 9.05 «Телехамкор».

18.25 «Ура, таътиллари!» «Сейлор-мун».

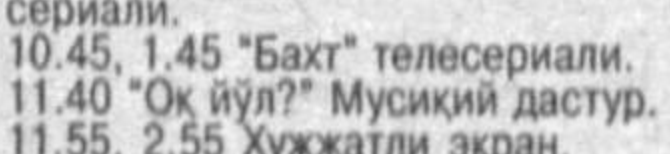
5.00 «Хайрли тонг!» 8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.05 - Янгилликлар.

фильмлар премьераси: «Отишни истардилар».

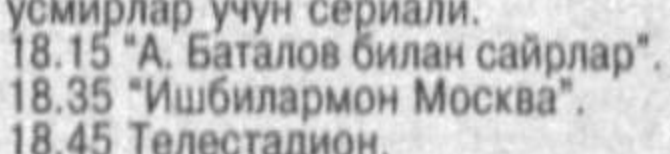
16.00, 23.45 - Янгилликлар. 16.20 «Бойлар ҳам йиғлайди».

18.45 «У қотилликни баён этди».

7.00, 13.00 Мультфильмлар дастури. 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30, 1.30, 4.30 «Факт» ахборот дастури.

21.30 «Шарҳ» ахборот канали. 22.30 «МЭШ» комедия сериали.

7.00, 9.15 «Кайфият». Тонгги телеканал. 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.15, 21.00, 0.00, 1.00 «Воқеалар».

JUMA

23

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот»... 8.35 Марказий газеталар шарҳи... 10.05 Тест синовларига тайёриликми?

YOSHLAR

8.55 Кўрсатувлар дастури. 9.00 «Давр». Ахборот дастури. 9.15 «Янги авлод»: «Спорт майдончаси».

9.10 «Омад» тележурнали. 9.40-10.00 «Пойтахт». Ахборот дастури (рус тилида)...

зета. 18.25 «Ура, таътиллари!» «Сейлор-мун». Мультфильм. 18.50 «Қалблар қироличаси».

риал. 13.40 «Бойлар ва машҳурлар». Телесериал. 14.45 «Икки роля».

18.45 «У қотилликни баён этди». Риал. 18.35 «Пляж» телесериали. 19.30 Футбол бўйича Россия чемпионати.

7.00, 9.15 «Кайфият». Тонги телеканали. 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.15, 21.00, 0.00, 1.00 «Воқеалар».

SHANBA

24

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот»... 8.35 Марказий газеталар шарҳи... 10.05 Тест синовларига тайёриликми?

YOSHLAR

9.00 Кўрсатувлар дастури. 9.05 «Янги авлод»: «У ким? Бу нима?».

10.50 «Билиб қўйган яши». 11.00 «Жозоба». 11.15 «Экспресс» телегазетаси. 11.40 Кинонигоҳ. «Эмма».

ри. 10.30 «Ура, таътиллари!» «Онагинам». Мусикий эртак.

9.00 «Хайрли тонг, юртим!». 9.45 «Юзга бир». Телеуеин. 10.35 «Уз-ўзига қарши».

сга икки билет» детективда. 15.35 «Бизнинг бандароҳга ҳам кемалар кирар эди».

9.00 Болалар телеканали. 10.00, 19.30 Мультфильмлар. 10.15 Хазрат.

YAKSHANBA 25

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».

8.35 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
9.10 «Янгрисин шўх яллалар». Мусикий дастур.

11.35 «Эл тинчлиги йўлида».
11.55 Соғлом авлод йўлига. «Оналар мактаби».

17.35 «Калб гавҳари».
17.55 «Олтин тож». Телевизион ўйини.

22.00 Футбол бўйича Европа кубоги. Чорак финал. Танаффус пайтида. «Олам футбол».

8.00 «Давр тонги».
9.00 Кўрсатувлар дастури.

9.40 «Дўппи тикдим ипаклари тиллодан».
10.00 «Ешлар овози».

11.20 «Ешлар» телеканалида ҳарбий-ватанпарварлик дастури:
1. «Марду-майдон». 2. «Аскар мактублари».

13.45 Кундузги сеанс: «Есения».
Бадий фильм. 1-қисм.

18.25 «Узлик». Бадий-публицистик курсатув.

8.50 «Соғлом бўлай десангиз».
9.00 «Тонги пойтахт».

9.00 Дастурнинг очилиши.
9.05 «Телехамкор». Фойдали газета.

18.10 «ТВ плюс».
18.30 «Пойтахт». Хафталик шарҳ.

9.00 Кўрсатувлар тартиби.
9.05 «Тонг» дастури.

17.00 Кўрсатувлар тартиби.
17.05 «Дил изхори».

23.00 Футбол. Европа чемпионати. 1/4 финал.

7.00, 11.40 - Мультфильмлар.
7.20 «Отам, онам, мен - спортчилар оиласи».

15.30 Ҳинд киноси. «Қасос».
17.40 «АНИК» маркази таништирилди...

7.00, 9.00, 14.00, 17.00 - Янгиликлар.
7.10 «Армия дўкони».

18.05 «Бир бокишда». Бадий фильм.
18.10 «Тонг юдузи».

21.00 Михаил Глузский ва Лариса Удовиченко «Еш аёл учун эркак» комедиясида.

9.00, 11.00, 13.00, 17.00 - «Бугун».
9.15, 21.50 - «Каменская. Бегона нико».

13.15 Янги «Эски квартира».
14.15 «Жониворлар ҳақида мулоқотлар».

7.00 ТВ-6 кинотеатри. «Чангалзорлик одам». Саргузашт фильм.

18.05 «Хадта ҳалокатлари».
18.55 «Саёҳат хурсандчилики айланса».

22.45 «Малибу учун мультфильм» телесериали.

9.00 «Жиллетт» спорт дастури.
9.30 Мультфильмлар.

17.25 «Кекса ота-оналар».
17.55 «Виктория ва Альберт». 1-серия (Буюк Британия).

7.00 Янги номлар.
7.30 Мультфильм.

18.45 «Жаҳон маданияти дурдоналари».
19.00 «Менинг Ватаним».

9.00 «Жиллетт» спорт дастури.
9.30 Мультфильмлар.

18.45 «Оқ тўти» клуби.
19.15 «Кўнгирик қила туриб томоша қил».

9.00 Болалар телеканали.
9.45 «45-йилнинг худди шу кунда».

11.00 «ТелеБом» кўнгирик шоу.
11.30 Мультсериал.

17.15 «Малибу учун мультфильм» телесериали.

1992 йили Тошкент шаҳар Улуғбек номли 12-ўрта мактаб томонидан Дадаҳон ШУКУРОВ номига берилган 006592 рақамли гувоҳнома йўқолганлиги сабабли БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Шабриқлаймиз!
Ўзбекистон Республикаси ИИБ Ахборот марказининг Ҳисоблаш маркази бўлим бошлиғи, ички хизмат подполковниги Акбар Каримович АХРОВНИ муборак ёшлари билан чин дилдан табриқлаб, узоқ умр, сиҳат-саломатлик, бахт-саодат ва келажақда улкан ютуқлар тилаймиз.

«ДИЛОРОМ» ўқув маркази таклиф этади:
2 ойлик:
1. Компьютер билимлари.
2. Замонавий бухгалтерия ҳисоби.

«КАМОЛОТ-КОМПЮТЕР» БИЗНЕС МАКТАБИ
ҚУЙДАГИ ЎҚУВ КУРСЛАРГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ:
Уч ойлик:
1. Ҳисобчилар, компьютер таълими билан бирга;
2. Инглиз тили (бошловчилар ва давом эттирувчилар учун);

«ЗУККО» фирмаси ўқув маркази
сизларни энг замонавий усулларда турли ўқишларга таклиф этади
3 ойлик
Бичиш-тикиш — бир ойга 2500 сўм.
Инглиз тили — бир ойга 2000 сўм.

«КОНДИЦИОНЕР» ҚҚ
МУСАФФОЛИК САЛТАНАТИ
ЛОЙИҲАДАН ЙИГИШГАЧА
ВЕНТИЛЯЦИЯ
ХОРИЖИЙ ВА МАҲАЛЛИЙ ҚУРИЛМАЛАР АСОСИДА
БУ САЛТАНАТ СИЗГА ФАҚАТ ҲАДЯ ҚИЛАР СОҒ ТАБИАТ. СИЗЛАР УЧУН БИЗНИНГ ЭШИК ОЧИҚ ДОИМ — МАРҲАМАТ!

«О.МАКС» ФИРМАСИ
қуйдаги ўқув курсларига таклиф этади:
3 ойлик:
1. Инглиз тили (бошловчилар учун)
2. Инглиз тили (давом этувчилар учун)
3. Инглиз тили ва компьютер билимлари аудио ва видео техника ёрдамида.

ҚАЙНОТАНИНГ ҚЎЛЛАРИ КУЁВНИНГ БЎҒЗИДА...

Узун тумани суд зали биносида ўтказилган суд мажлиси кишини узоқ вақт ўйлантириб қўяди. Очигини айтганда, бундай дахшатли воқеалар ҳаётда камдан-кам учрайди.

Темир тўсиқлар ортидаги сахнада 73 ёшли Йўлдош бобо Норпўлатов, фарзандлари Чори ва Пардахоллар ўтиришибди. Надоматлар ила ёзилаётган бу сўзлар эртақ ҳам, бадий тўқима ҳам эмас, айнан теварак-атрофимизда рўй берган воқеадир. Ишонасизми, Йўлдош бобо шу ёшида ўғли ва қизи билан жинорий тил бириктириб, ўғли ўрнида қабул қилган куёвини ўлдирди.

Воқеа аслида бундай бўлган эди. Узун туманидаги Қизил Дехқон қишлоғида яшаб келган Йўлдош бобонинг 8 нафар фарзанди бор. Бобо уларни уйли-жойли қилгунича бошидан не кунлар ўтмади. Чорибой ва Пардахол унинг ҳовлисида кўним топгандилар. Чори билан Пардахолнинг турмуш ўртоғи Фарҳод Ҳайитовлар ўртасида ҳовли бўйича низо келиб чиқди. Охири тугамаган жанжал кундан-кунга авж олиб борди. Оқибатда ота ва

болалар орасида Фарҳодга нисбатан адоват, ҳасад пайдо бўлди. Кунларнинг бирида Пардахол отаси ва акиси Чорига: “Ёрдам беринглар, Фарҳод мени ўлдирман деяпти”, деб шикоят қилади. Ота, ўғил ва қизнинг юрагида яшириниб ётган адоват илони ўша кеча Фарҳод Ҳайитовнинг бўйнига маҳкам чирмашиб, захрини сочди. Ўлимидан хабари йўқ Фарҳод икки гўдаги ёнида ширин уйкуда ётарди. Жинорий гуруҳ бошлиғи Йўлдош бобо куёвининг бўйнига мустаҳкам чилвирни ўраб, бўга бошлади. Қолганлар эса унинг қўл-оёғини маҳкам босиб турди. Фарҳод типирчилай типирчилай охири минг бир азоб билан жони узилди.

Ҳали тани совуб улгурмаган Фарҳодни ота-болалар ҳовлига кўтариб чиқишди. Тун ярмидан оққандан сўнг, жасадни майдалаб, қопларга жойлашди ва эшакка ортиб, узоқдаги адрга қараб жўнадилар. Гумроҳлар ўша туннинг ўзидаёқ чуқур ҳандақ қазишди, жасад устига солярка сеппиб, ёқиб юборишди. Уларнинг мақсади Фарҳод Ҳайитовни гўё тожикистонлик фуқаролар ўлдириб кетгандек қилиб кўрсатиш эди. Эртасига мол боқиб

юрған чўпоннинг кўзи, чуқурликда ёқиб юборилган мурданинг ёнмай қолган аъзоларига тушди-ю, дарҳол ички ишлар бўлимига қараб югурди. Тезкор гуруҳ аъзолари, изкуварлар воқеа содир бўлган жойда ҳозир бўлишди. Экспертлар Фарҳод бўғиб ўлдирилганлигини аниқладилар. Авваллига қайнота қилмишига иқроор бўлиш ўрнига, бегуноҳ кимсаларга айбни ағдармоқчи бўлди. “Қингир ишнинг қийиғи” шу куннинг ўзидаёқ очилди. Фарҳод Ҳайитовнинг бўйига бўғма илон бўлиб

чирмашган қўлларга кишан тортилди. Икки гўдак ота дийдорига зор қақшаб қолди. Ўз куёвини ўлдириб, шармисор бўлган Йўлдош бобо одамлар ўртасида газанда, деган ном олди. Пардахол ўзи севиб теккан ёстиқдоши умрига зомин бўлди. Суд ҳукми билан ота ва ўғилга 20 йилдан жазо муддати тайинланди. Ёстиқдошини ўлдирган Пардахол Норпўлатова эса умрининг 17 йилини тиканли симлар отида ўтказадиган бўлди.

Мейлихон РАҲИМОВА.

... ҚАЙНОНА ҲАМ ШУ ЙЎЛДА

Пойтахтнинг Чилонзор туманида яшовчи Ф. М. илгари судланган. Куёви Р. С.ликка меҳмонга борганида у билан келишолмай ўрталарида оилавий жанжал келиб чиқди. Шунда қайнона... куёвининг кўкрагига пичоқ санчди. Чап кўкрагидан оғир жароҳат олган Р. С. касалхонада вафот этди. Қайнона қўлга олинди.

ҚЎШНИНГ ЎҒРИ БЎЛСА...

Кўшнинг ўғри бўлса ҳам қийин экан. Боғот тумани Искандар Дўсов жамоа хўжалигида яшовчи Тоҳир Нурметовнинг омборхонасидан бир кечада 200 килограмм шоли зимзиё бўлди-қолди — эрталаб не кўз билан кўрсинки омборхона эшиги ланг очиқ. Шоли жойланган қоплар жойида йўқ. У воқеа тўғрисида ички ишлар бўлимига хабар берди. Ходимлар бир пасда етиб келиб, ўғирликни очиш бўйича ишни бошлаб юборишди. Воқеа жойи обдон

кўздан кечирилиб, ҳужжатлаштирилди. Эксперт-криминалист дарвозада қолган бармоқ изларини олди. Бармоқ излари гумондор одамларники билан солиштирилганида ўғирликни содир этган шахс кимлиги маълум бўлди. Ўғри Тоҳирнинг кўшниси, 21 ёшли Ҳамид Жуманиёзов бўлиб чиқди. Тоҳир ҳайрон бўлиб ёқа ушлади: гапу гаштакда бирга бўлсанг-у...

Мирзо АБДУЛЛАЕВ. Хоразм вилояти ИИБ ходими.

... Чинободнинг сўлим ҳовлиларидан бирида уч ака-ука истиқомат қилишарди. Ака-укаларнинг бир-бирларига меҳри йўқ эди. Арзимаган сабаб билан жанжаллашиб қолишар, ҳафта-лаб ўзаро гаплашмай юришарди. Бир куни икки ака-ука (уларни Собир билан Нодир

қалби дарёликда хотинидан қолишмайди. Шу боис, тез-тез йигитларни йўқлаб турарди. Ўша куни ҳам поччаси қайнукаларини кўргани келди. Ака-укаларнинг бири ош, иккинчиси чой дамлади, учинчиси поччасининг кўнглини олиб, даврага файз киритиб ўтирди. Та-

масини унутиб юборгандексана? Ахир, сен можарони бошламаганинга пичоққа осилармидим? Натихада сен оппоғу мен жиноятчи бўлиб, тўрт йил ўтириб чиқдим. Айтишга осон, шуни биласанми? Собир ҳам бир оғиз “хўп” деб қутулиб қўя қоладиганлар тоифасидан эмас.

ИДДАОНИНГ ИНТИҲОСИ

дея қолайлик) “сан-ман”га бориб қолишди. Натихада Нодир Собирга пичоқ санчиб олди. Собир касалхонага, Нодир эса қамоқхонага йўл олдилар.

бийиқи, давра ароқсиз қизимди. Почча хушқайфиятлик билан хайрлашиб, хонадонга тинчлик, осойишталик тилаб кетди.

— Ҳа, нима, қилгилкини қилиб қўйиб энди аламингни олмоқчимисан? Айб ўзингдан ўтган эди...

Нодир жазони ўтаб бўлгач, яна ўз уйига қайтди. Ака-укалар бир-бирларини кечиришиб, яна бир ҳовлида яшай бошлашди. Лекин, Нодирнинг қалбида Собирга нисбатан адоват учкуни барибир қолган экан. Бу учкун катталашиб, алангага айланди. Ака-ука қалбидаги вулқон бир кун келиб портлашни яхши билишарди. Портлаш учун ҳеч бўлмаганда олдингидек арзимаган сабаб керак эди, холос.

Собир поччасини кузатиб қайтганда айвон устунига суяниб турган акиси Нодирнинг авзойи бузуқ эди.

Икки ака-уканинг можароси муштлашишга айланиб кетди. Учунчи ука эса ҳеч нарсадан беҳабар ташқарида юраверди. Собир ташқарига қочиб чиқди. Укасини ёрдамга чақирди. Укаси етиб келгунига қадар Нодир қўлига кетмонни олиб, унинг бошига туширди. Кетмон Собирнинг бошига ўн сантиметр чамаси ботиб кетди. Унинг кўзлари тиниб, ерга қулади.

Йигитларнинг укаларига меҳрибон, ҳамдард опаси бор. Опасининг турмуш ўртоғи ҳам

— Тинчликми, ака? — ҳайрон бўлиб сўради у.

Чинобод туман ички ишлар бўлими навбатчилик қисмига терга ботган Нодир ҳовлиққанча кириб келди:

— Ҳа, энди...

— Ҳа, тинчлик бўлмай гўр бўлармиди? Ҳаётнинг мана шу нақанги лаззатини тотиб кўрганидан кейин ортада қолган машаққатлар ҳам кўзингга кўришиб кетар экан. Эсингдами, қамоқда ўтириб, мана шунақанги ширин ҳаётдан бебахра қолганман?

— Мен укамни, ўз укамни ўлдириб қўйдим...

— Нима ҳа, энди? Гўёки ҳам-

Қаҳрамон НОДИРОВ, Андижон вилоят прокуратураси тергов бўлими прокурори.

“ИМТИҲОН” ДАН ЙИҚИЛГАН ДОМЛА

Мана, мактабларда сўнги кўнгираклар янграб, битирувчилар олий ўқув юртиларига, коллежларга ўқишга кириш учун ҳужжатларни расмийлаштириш билан оворалар. Фарзандининг камолини кўришни неча йиллардан буён орзу қилиб юрган ота-оналарнинг эса жони ҳалак. Абитуриентлар учун неки керак бўлса, барчасини муҳайё қилишга шай турган ота-оналар ҳар эҳтимолга қарши қабул комиссиясининг раисига учраб қўйишни ҳам унутишмаяпти... Масалан...

Асака шаҳридаги техника иқтисодиёти коллежини олиб кўрайлик. 1999—2000 ўқув йили учун имтиҳон комиссиясининг масъул котиби, мана шу ўқув даргоҳининг ўқитувчиси Маъмуржон Курбонов “Қабул комиссияси”ни гўёки деҳқончилик майдонига айлантириб олди. Дехқон ҳам ҳосилини йиғиштириб олгач, мўмайгина даромад ишлаб олгани каби, у ҳам ўзининг ипоқ ҳаракатлари ила даромад ишлаб олишни ният қилди. Қандай қилиб дейсизми? Имтиҳон юзасидан савол билан таширф буюрган кишига кон-

тракт учун олдиндан пул тўлаб қўйилса, ўқишга киришга юз фонд ишонч бўлишини уқтираверди. Натихада кўлаб ота-оналар фарзандининг билими билан эмас, контракт учун тўлов ҳаракати билан қизиқдилар. Маъмуржон Курбонов эса бу ишни хамирдан қил сугургандек осонгина удласидан ўта бошлади. Натихада 27 нафар фуқародан 1.265.000 сўм ва 2000 АҚШ доллари ундиришга муваффақ бўлди. Ҳар бир “мижоз” учун эса сохта контракт шартномасини тузди.

Асака шаҳридаги техника иқтисодиёти коллежини олиб кўрайлик. 1999—2000 ўқув йили учун имтиҳон комиссиясининг масъул котиби, мана шу ўқув даргоҳининг ўқитувчиси Маъмуржон Курбонов “Қабул комиссияси”ни гўёки деҳқончилик майдонига айлантириб олди. Дехқон ҳам ҳосилини йиғиштириб олгач, мўмайгина даромад ишлаб олгани каби, у ҳам ўзининг ипоқ ҳаракатлари ила даромад ишлаб олишни ният қилди. Қандай қилиб дейсизми? Имтиҳон юзасидан савол билан таширф буюрган кишига кон-

тракт учун олдиндан пул тўлаб қўйилса, ўқишга киришга юз фонд ишонч бўлишини уқтираверди. Натихада кўлаб ота-оналар фарзандининг билими билан эмас, контракт учун тўлов ҳаракати билан қизиқдилар. Маъмуржон Курбонов эса бу ишни хамирдан қил сугургандек осонгина удласидан ўта бошлади. Натихада 27 нафар фуқародан 1.265.000 сўм ва 2000 АҚШ доллари ундиришга муваффақ бўлди. Ҳар бир “мижоз” учун эса сохта контракт шартномасини тузди.

Ўқув йили бошланиб улгурмасиданоқ фирибгарнинг қилмишлари фош бўлиб, ички ишлар бўлими ходимларининг махсус “имтиҳони”дан ўтишга мажбур бўлди. У эса табиийки, имтиҳондан “ийқилди”. “Имтиҳон”дан йиқилган домла ҳозир, ушбу коллежда ишламаяпти, уни “командировка”га юборишганига ҳеч қанча вақт бўлгани йўқ.

ҚҮЙ ЁҒИ ИЛИНЖИДА

Август ойи. Йилнинг энг иссиқ кунлари. Куёш ҳаддан ташқари қиздираётганлиги учун дарахтларнинг барглари ҳам қилт этмайди. Тун бўйи бекорчиликдан зерикиб уйида ётган Назир шошилмай ўрнидан турди-да, аста кийиниб кўчага отланди. Оила аъзоларининг ҳаммаси ҳар хил юмуш билан банд. Унга “қаёққа кетяпсан?”, дегувчи одам бўлмади. У кечадан буён калласида “пишитиб” юрга режасини амалга оширишга шошилди. “Андижон — Урганч” йўналишидаги поездининг Андижонга келадиган вақти бўлди, — ўйлади у. — Бирорта анқовроқ йўловчини топиб, “шилиш” керак. Йўқса, яна пулсизликдан қийналаман. Бошқаларга ўхшаб белини огритиб, меҳнат қилиб пул топиш унинг қўлидан келмайди. Шохбекатда навбатдаги йўловчи поезд манзилга етиб келганлиги ҳақидаги эълон эшитилганида Назирнинг кўзи олазарак бўлиб атрофга боқар, ўзига “ҳамроҳ” қидирарди. Шу пайт шохбекатда изгиб юрган болакайлар орасида унга кўз таниши учраб қолди. “Ойбек, — деди у овозини бироз пастлатиб, мени ёнимга кел-чи! Манаву сигаретни чекиб ол!” Кутилмаган илтифотдан болакай хурсанд бўлиб талтайиб кетди-да: “Братан, мен ҳам Сизнинг

хизматларингизга тайёрман”, — деди ялтоқланиб. — Ўзинг мени ичимсан-да, сендан бошқаси бир им қоқишдаёқ муддаомни тушунмаган бўларди. Энди — ёнимга яқинроқ кел-чи, хув-анаву қора-қизил катак сумкаси бор аёлни кўряпсанми? Унинг безовталанишига қараганда вагонда яна нимасидир қолганга ўхшайди. У вагонга қайтиши билан сумкани олиб қочиб менга олиб келиб берасан. Сумкаси йўқолганлиги ҳақида милицияга хабар бергани кетганда сен янги “юк”ни олиб қочасан.

Ойбек Назирнинг топширигини айтганидан ҳам зиёда қилиб бажарди. Ўғирланган моллар, яъни ҳар бири уч килограммдан елим идишга жойлаштирилган 15 дона куйдирилган Эрон қўй ёғисининг 6 тасини 5200 сўмга номаълум бир йўловчига пуллаган Назир Ойбекка 1000 сўм пул бериб, қолган 8 тасини ўзи билан бирга олиб кетиб Андижон шаҳрининг Янгибозор худудига келиб, биринчи дуч келган аёлга ўн минг беш юз сўмга пуллаб юборди.

Ҳеч қаерда ишламайдиган, муқаддам судланган Н. Абдуманнопов ўзи билан бирга ҳали балоғат ёшига етмаган болани ҳам жиноятчиликка етаклади. Афсуски, у ўйлагандек ўзи ўғирлаб кетган ёғининг пуллари тамоғидан силлиққина ўтиб бўлмади қонун ҳимоячилари томонидан ушланиб, жазбосини олди.

Рустамжон РАҲИМОВ, Андижон тармоқ ички ишлар бўлими тергов бўлимаси катта терговчиси, милиция капитани.

Саминжон ҲУСАНЗОДА, Андижон вилояти.

СОҒЛИҒИМИЗ ИШОНЧЛИ ҚЎЛЛАРДА

Саломатлигимизни асраш ҳақида донишмандлар томонидан кўплаб тавсиялар берилса-да, кўпчилигимиз соғлигимиз ёмонлашиб, аҳволимиз танг бўлиб қолгандагина шифокорга мурожаат қиламиз. Бундай бепарволикка баҳонамиз ҳам тайёр: даволанишга вақтимиз етмайди ёки даволаниб нима қиламан, тиббиёт ходимлари барибир кучсиз, деймиз. Биринчи баҳонамиз ҳуқуқ — тартибот ходимларига хос бўлса-да, ички хизмат подполковниги А. Аминов раҳбар бўлган Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги Марказий поликлиникасида бир марта бўлса ҳам даволанган инсон ҳеч қачон иккинчи гапга қўшилмайди.

Поликлиника остонасидан ҳатлагандан ундаги саришталик, файз эътиборингизни тортади. Бу ерда ташриф буюрувчилар учун ҳамма қулайлик яратилган: кийимхона, фойедаги дам олиш хоналари, тувакларда барқ уриб ўсаётган гуллар, буфет — буларнинг ҳаммаси ердига шифо излаб келганларнинг кўнгилини кўтаради. Шифокор қабулини кутиб ўтирган беморлар кам, лекин навбат кутиб ўтирганлар йўқ деб ҳам бўлмайди. Ҳаммаси тиббий шифохоналардагига ўхшаш оддий.

Бу бўлинмада қонни биохимик усулда текширишдан тортиб жигар, буйрак, қалқонсимон безларнинг иш фаолиятидаги

Поликлиникада хизмат ўзига хос тарзда ташкил этилган. Яъни, бўлимда ўз мутахассислиги бўйича фаолият юритувчи бўлинмалар билан бир қаторда ўхшаш мутахассисликлар бўйича ишловчи шифокорлар бирлаштирилган (масалан, физиотерапия ёки гинекология бўлимлари). Бунга беморларни амалий жиҳатдан тўлиқ текширувдан ўтказувчи диагностика бўлиминини мисол қилиб кўрсатишимиз мумкин.

Бахсли масалаларни ҳал этувчи радиологик хулосагача мавжуд. Бўлинмада эндо ва колонскопия, ультратовуш тадқиқотлари, электрокардиограмма, рентген, электроэнцефалография, қонни махсус тадқиқ этувчи мутахассислар хизмат қиладилар. Бу ҳақда бўлин-

ма бошлиғи, ички хизмат капитани М. Атабоев шундай дейди:

— Поликлиникамиздаги барча тиббиёт ходимлари каби бўлинмаимиз ходимлари ҳам ўз ишларининг усталаридир. Уларнинг кўпчилиги бу ерда узоқ йиллардан буён хизмат қилади. Масалан, радиолог Ю. Игнатъева поликлиникада ўн тўрт йилдан буён ишлайди.

Тартиб бўйича ҳуқуқ-тартибот ходимлари ҳар йили профилактика учун тиббий кўриқдан ўтказилади.

Кўп ҳолларда аниқ ташхис қўйиш ва даволаш учун муолажа белгилашда диагностика бўлинмаси шифокорларининг хулосалари ҳал қилувчи роль ўйнайди.

Муолажа белгилаётган шифокор кўпинча дори-дармонлар билан бирга касалликни тезроқ бартараф этишга кўмаклашувчи физиотерапевтик даволаш чораларини ҳам тайинлайди. Ички хизмат старшинаси Б. Ибатов бошлиқ бўлган физиотерапия бўлинмасида даволанишнинг сув, иссиқлик, электр қуввати, массаж билан даволаш усуллари мавжуд. Гидромассаж, ҳар турли шифобахш воситалар аралашмасидан иборат ванналар, циркуляр душ, электрофарез, УВЧ, лазер, ультратовуш каби даволаш усуллари изохлашга ҳожат йўқ. Бўлинмада ҳали

кўпчиликка маълум бўлмаган янгиликлар ҳам мавжуд. Масалан, авваллари ультратовушдан фойдаланганда оддий малҳамлар ишлатилган бўлса, ҳозир дори препарати, яъни фонофарез қўлланилади. Бу муолажа электрофарезга асосланган, бироқ бунда эуфиллин

ҳам ишлатиладики, у спазм, нафас сиқиши, бронх касалликлари билан оғриган беморларга самарали наф беради. Яқинда кучли оғриқни қолдириш билан бирга сурункали артериал етишмовчилигига ҳам ёрдам берувчи ток билан диадинамик таъсир қилиш усули ҳам жорий этилди.

Милицияда ишлаш юқори даражадаги жисмоний, руҳий зўриқиш билан боғлиқ. Кеча-ю кундуз хизмат билан банд бўлган ходимларни ҳақиқатан ҳам баъзан ўз соғлиқлари ҳақида ўйлашга вақтлари бўлмайди. Ана шуни ҳисобга олиб поликлиника қошида уйга бориб хизмат кўрсатиш ва кундузги стационарда реабилитацион хизмат кўрсатиш бўлими ташкил қилинди. Стационар ўн ўринга эга. Уйда даволаниш имкони бўлмаган беморлар ҳар куни эрталаб бу ерга келиб, кечгача шифокорлар ва ҳамшираларнинг эътиборида бўладилар.

Айтиб ўтганимиздек, бўлинма шартли равишда иккига бўлинади. Шифокор ва ҳамшираларнинг биринчи гуруҳи кундузги стационарда даволаниш учун келади билан банд бўлади. Қолган тиббий ходимлар ҳуқуқ-тартибот идоралари ходимлари, уларнинг оила аъзолари ва ИИВ фахрийларининг уйлари-

га бориб, хизмат кўрсатадилар. Бу ўзига хос "тез ёрдам" бўлиб унинг чақириқларни қабул қилувчи ўз диспетчери, хизмат кўрсатувчи шифокорлари, ҳамширалари, машиналари мавжуд. Зарур ҳолатларда махсус мутахассислар беморнинг уйига бориб хизмат қиладилар, анализлар олади. Уруш ва ИИВ фахрийларини стационар даволаш уйларида амалга оширилади.

Бунда махсус ажратилган ҳамшира даволаш мuddати тугагунча беморнинг уйига қатнаб, буюрилган муолажаларни адо этади. Бўлинма бошлиғи, ички хизмат катта лейтенанти М. Мирхожаева яқин келажақда тиббий хизматни янада яхши-

ловчи ва шифокорлар ишини энгиллаштирувчи УЗИ ва ЭКГларнинг портатив аппаратларига эга бўлишга умид билдирди.

Поликлиникада ички ишлар идоралари ходимларининг оилаларига, айниқса, фарзандларига алоҳида эътибор берилади. Жорий йилда ички хизмат майори О. Вертелецкой бошлиқ бўлган болалар бўлинмасида сурункали касалликлар, зотилжам кабиларга чалинган болалар учун кундузги стационар очилди. Бўлинма тиббиёт ходимларининг шаҳар болалар маркази, врачлар малякасини ошириш институти ва бошқа тиббий ташкилотлар билан ҳамкорлиги жуда катта аҳамиятга эга бўлмоқда. Бундан ташқари болалар бўлинмаси шифокорлари ҳуқуқ-тартибот ходимларининг ёзда "Заркент" масканида дам олувчи фарзандларига ҳам хизмат кўрсатадилар.

Чақалокларнинг дунёга келган куниданоқ тўғри парваришнинг аҳамияти қанчалик зарурлигини яхши билган бўлинма шифокорлари ойда бир марта ёш оналар ҳузурда бўлиб, уларга болани тўғри парвариш ва овқатлантириш бўйича зарур маслаҳатлар берадилар.

Оналар билан ишлаш фарзандлари ҳали дунёга келмаслариданоқ бошланади. Шу мақсадда гинекология бўлинмасида "Ёш оналар мактаби" ташкил қилинган. Бу ерда уларга гўдақларни парвариш ўргатилади ва бўлажак оналар ўз соғлиқларини сақлашлари қанчалик муҳим эканлиги ўқтирилади.

Бир сўз билан айтганда, ЎЗР ИИВ Марказий поликлиникаси ходимларининг мақсади ҳуқуқ-тартибот идоралари хизматчилари соғ-саломат бўлишидир.

И. САЙФУТДИНОВА.

Ички хизмат полковниги Набижон Ваҳобов тақлид қилса арзийдиган инсон. Набижон ака вилоят ички ишлар бошқармаси тиббиёт хизматига келиб ишлаётганига ҳам 25 йил бўлибди. Шу баҳона, Набижон ака билан суҳбат қурдим.

— Вилоятда осойишталик посбонларига хизмат қилувчи тиббиёт хизмат қисми дастлаб 1945 йилда шифокорлик тиббий пункти сифатида ташкил топган, — дейди у. — 1955-56 йилларга келиб эса амбулатория ташкил бўлган. Йиллар ўтиши, ходимлар сони кўпайиб, хизмат қилувчилар сафи кенгайиши билан врачлар хизматига талаб ошган ва у поликлиникага айланган.

Мен 1976 йили шу ерга ишга келдим. Ушанда поликлиникада ўттиз бешта штат бирлиги бор эди. Ҳозир 70 та ходим бор. Бугунги кунда тиббий хизмат таркибида поликлиника, амбулатория, санэпидстанция, ҳарбий тиббий комиссия, ясама тиш тайёрлаш лабораторияси, вилоятлараро ўқув маркази ва болалар боғчаси шифокорлик шохобчаси ҳамда ички кўшинлар тиббий қисмлари бор. Кейинги йилларда вилоятда ички кўшинлар қисмлари ва у ерда хизмат

қилувчилар сони анча ортди. Поликлиника 150 киши-

га мўлжалланган лойиҳа бўйича 1978 йили қурила бошланди. Унинг қурилиб, ишга тушишида вилоят ИИБнинг бошлиғи бўлиб ишлаган Аҳад Ашурматов, Ориф Фозиловларнинг хизматлари катта бўлган.

Ўтган йиллар мобайнида бу ерда ажойиб тиббиёт ходимларидан тиббий хизмат подполковниги Раҳматжон Зокиров, катта тиббий ҳамшира Валентина Васильев-

на Вагнер, ички хизмат подполковниги Қаюм Зоки-

ровлар ишлаган. Поликлиника ташкил бўлган кундан буён болалар шифокори Дора Поджарская, жарроҳ Садрий Самеддинов, биохимик шифокор Вера Булавиналар ишлаб келмоқда. Сафимизга ёш тиббий хизмат ходимлари келиб қўшилдилар. Қўз касалликлари шифокори Зулфия Маҳмуджонова, кулок, бурун касалликлари врачлари Шухрат Фармонов ва

аёллар касалликлари шифокори Шаҳзодаҳон Хожаевалар шулар жумласидандир. Улар хизматидан мижозлар мамнун. Кейинги йилларда даволаш асбоб-ускуналарининг янги турлари олинди. Поликлиникада 4 ўринли кундузги стационар ҳам мавжуд. Болалар шифокори етти юзга яқин болаларга, шунингдек, бошқарманин 140 ўринли болалар боғчасига ҳам хизмат қилади. Санэпидстанциямиз қошидаги бактериологик лабораторияда касалликларни чақирувчи микроб турини ва уни қандай антибиотикка сезгирлигини аниқлаш йўлга қўйилган.

Қўқон гуруҳи туманлар ИИБларига хизмат қилувчи амбулаторияни ҳам поликлиникага айлантириш мuddати келди чоғи. Чунки, бу туманлар ходимлари Фарғонага келиб кетиши учун кўп вақт сарф бўлади. Милиция ходимлари

учун ИИВ тизимидаги дам олиш масканларига йўланмалар бепул. Зобитлар учун йўланма нархи 25 фоизга олинади.

Вазирлигимиз ходимларимизга ғамхўрлик қилиб, ҳозирги шароитни ҳисобга

олган ҳолда оғир касалликлар билан оғриганлар учун истисно тариқасида нақд пулга дори сотиб олиб бериши мумкин. Мен ходимларимиз саломатлиги йўлида яна баъзи бир таклифларни айтиб ўтардим: давлат

ҳисобидан даволанувчи милиция ходимлари учун шифоналар қуриш вақти келди деб ўйлайман. Бундан ташқари ИИБларда руҳшунос шифокор штатлари ташкил қилиш зарур.

Мен барча ҳамкасб хо-

димларимизга фақат соғлиқ тилайман ва ярим ҳазил, ярим чин тариқасида айтмоқчиман: бизга ишингиз тушмасин.

М. КИМСАНБОВ.

Сурагда: тиббиёт ходимлари фаолиятдан лавҳалар.

БИЗГА ИШИНГИЗ ТУШМАСИН

Фарғона вилояти ИИБ Тиббий хизмат бошлиғи, ички хизмат полковниги Набижон Абдуғаниевич ВАҲОБОВ билан суҳбат

Китоб жавонингизга

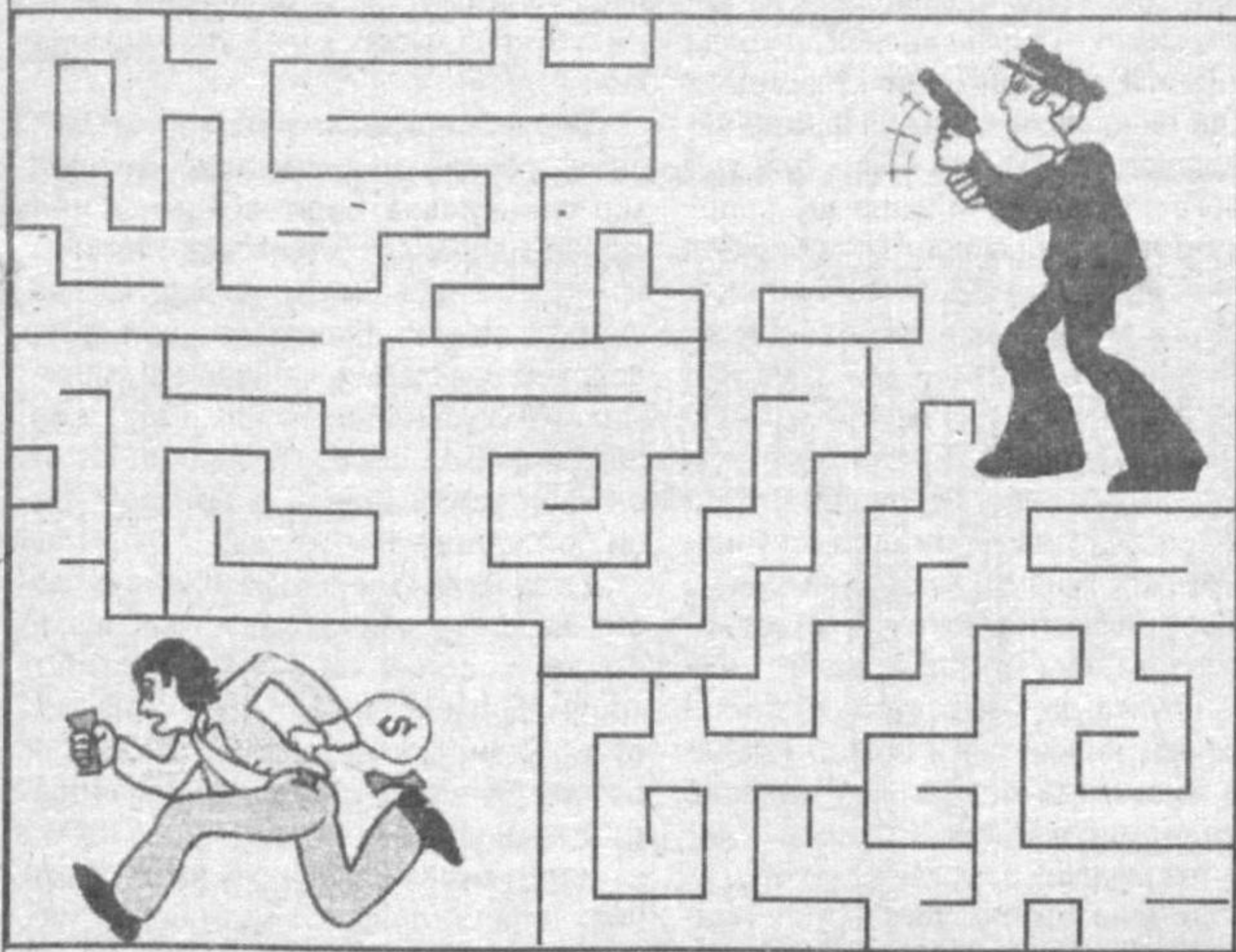
ЧАМАН БЎЛГАЙ БОСТАН ИЗЛАРИНИ

Хоразм вилояти ИИБ матбуот гуруҳи ходими Мирза Абдуллаевнинг шу номли тўплами "Ўзбекистон" нашриётида К. Бўронов муҳаррирлигида чоп этилди. Ушбу тўпландан ўрин олган лавҳа ва мақола-ларда жамият тараққиётига халақит бериб турган энг ёмон иллат — жиноятчиликнинг ҳунук оқибатлари ҳамда ички ишлар ходимларининг жиноятчиликка қарши курашдаги жасоратлари ҳақида ҳикоя қилинади. Китобни ўқиркансиз, жасур ва фидойи оёқ-йишталик ҳимоячилари бор ва улар орамизда кўп эканлигига амин бўлиб, ҳар қандай жиноятчи учун жазо муқаррарлигига қатъий ишонч ҳосил қиласиз.

Biz uchchovlon abadiy do'stmiz!

O'G'RINI USHLA!

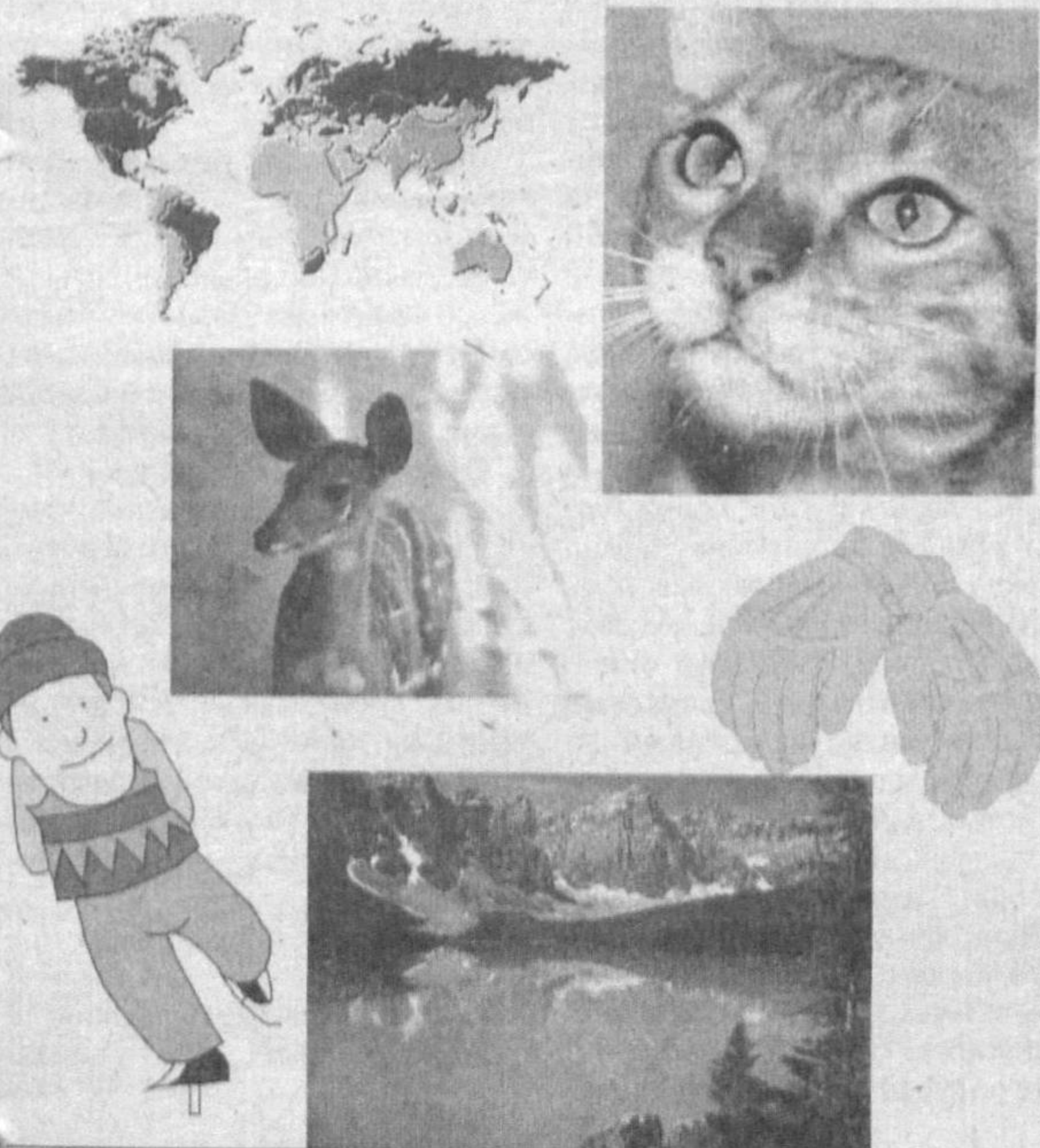

Militsiya xodimi qaysi yo'ldan borsa, o'g'riga tez yetib oladi?

ТОПИШМОҚ-САВОЛЛАР

- Otamning o'g'li, lekin mening akam ham emas, ukam ham emas. Kim u?
- Besh harfdan iborat sichqon ushlaydigan qorqonni toping-chi.
- Hayvonlardan birining nomini ikki tomondan o'qiganda ham o'zgarmaydi. U qanday hayvon?
- Qaysi joyda daryolar suysiz, shaharlar uysiz b'oladi?
- Qaysi joyda osmon pastda bo'ladi?
- Nimaning besh barmog'i bor-y, lekin birorta ham tirnog'i yo'q?

Javoblarni quyidagi rasm-suratlarda topishingiz mumkin.

Хангалар

Онаси Шерматжонни ухлатаман деб 3-4 та аллани кетма-кет айта бошлади.

Онасини эшитаётган Шерматжон...
— Ашулани жуда зўр айтар экансиз. Аммо мени жудаям ухлагим келаяпти.

Бир эркак музейни томоша қилишга кирди. У расмлар орасидаги портретни анча томоша қилиб:
— Манави одам телба кўринади. Костюми йиртиқ бўлишига қармасдан, расмини буюртма қилдирибди, — деди калласини қимирлатиб.

Кичкина бола отасидан сўради?
— Дадажон тугилган кунимга нима совға қиласиз?

— Сен нимани хоҳлаясан?
— Сейфнинг калитини.

Ёш қизча қарияни сўроққа тутди.
— Бобожон "филиал" дегани нима?
— Масалан — Хожатхонада сени тувагинг бор, тўғрими?
— Тўғри.
— Ана шу тувагинг унитаризмнинг филиали бўлади.

Эр-хотин дўкандан 2 та эркаклар костюмининг хариш қилишди.
2 кундан сўнг хотини...
— Дадаси эски костюмингизни ташлаб юбордим, — деди.
— Эсинг жойидами? — деб койиди эри хотинини... — Энди мен солиқ инспекциясига нимани кийиб бораман.

Икки маҳбус панжара ортида дардлашиб ўтиришарди.
— Эҳ, дўстим, агар билсанг эди, хотиним билан денгиз бўйида қандай вақтни ўтказар эдик. Чумилардик, қуёш нурида қораярдик, бир-биримиз билан қувлашиб, етиб олсак қумга кўмардик.
— Зўрку жуда.
— Ҳа..., агар муддатим тугаб, қамоқдан чиқсам, албатта, уни шу ердан қазиб оламан.

Ж. ҒОИПОВ тўплаган.

Bu ikki masxarabozlar orasidagi 15 ta farqni toping.

Йўл тасодифларга тўла

Ўқинг — бу қизиқ!

МЎМИЁ — МИНГ ДАРДГА ДАВО

Камини шифокор бўлгани учун кўп давраларда мўмиё ҳақида сўрашади. Одамлар уни қайси касалликларга даволиги билан қизиқишади. Яна уни қандай қилиб, қай маҳал, қанчадан, неча кун истеъмол қилишни суриштиришади. "Постда" халқимизнинг севимли газеталаридан бирилигини, қўлма-қўл бўлиб ўқилишини ҳисобга олиб, юқоридаги саволларга шу газета саҳифалари орқали жавоб беришга жазм қилдим.

Азизлар, авваламбор мўмиёнинг аслини топиб ичиш керак. Уни ошқозон яраси оғриғи хуруж қилганда, ҳазмин кучайтириш учун, жигар, ўт қоли, сийдик пуфаги хасталикларидан, ич кетганда истеъмол қилинади. Мўмиё аслини 2 маҳал: эрталаб вақтли оч қоринга ва кечқурун уйқу олтидан ичиш керак. Даволаш муддати одатда 5-10 кун.

Мўмиёни қанчадан истеъмол қилишни билиш ҳам муҳим. Беморнинг вазнига қараб, 70 кг гача бўлган киши 0,2 г, 70-80 кг ораллиғидагилар 0,3 г, ундан оғирлар 0,4-0,5 г дан ичиши лозим. Айримлар уни совуқ сувга, чойга аралаштириб ичишади. Бунда мўмиё таркибидаги фойдали элементларнинг хоссалари ўзгариб кетади. Уни сутга ёки асалга, мева, укроп, петрушка, маймунжон шарбатларидан бирига, тухумга аралаштириб (эритиб) ичиш керак. Муолажа даврида парҳезга риоя қилиш керак, спиртли ичимликларни аралаштириш асло мумкин эмас. Умуман, мўмиё покликни яхши кўради.

Юқоридаги касалликлардан ташқари мўмиё суяк синганда, чиққанда, эт узилганда, пайлар чўзилганда, кўкрак қафаси жароҳатланганда, бод (ревматизм) хасталигида, яхши наф беради. Бунда ҳам кунига икки маҳалдан вазнга қараб 0,2-0,5 г дан 20-25 кун истеъмол қилинади. Шикастланган жойга ҳам керагича сурилади. Муолажани 10-15 кундан сўнг яна такрорлаш мумкин.

Эркакларнинг, аёлларнинг уруғи заифлашганда 0,2-0,3 г мўмиё сабзи шарбатида эритилиб, наҳорга ва кечқурун уйқудан олдин 20-25 кун ичилади.

Нафас қисма (бронхиал астма) касаллигида ҳам юқоридаги аралашма билан томоқ, ҳалқум чайилади. Бел оғриғи (радикулит), неврит касалликларини даволашда мўмиёнинг 8-10%ли спиртли эритмасини 20 кун 5-6 дақиқа давомида оғриган жойга сурилади. Бир вақтнинг ўзида 0,2-0,5 г дан 2 маҳал ичилади.

Мўмиё тўқималарни мустаҳкамлайди, асаб тоналари фаолиятини яхшилайдди. Халқимизда уни минг дардга даво деб бежиз айтишмайди. Фақат, ихлос қилиш, ишониш керак. Ихлос — халос.

Абдусаттор АБДУРАҲИМОВ, нафақадаги шифокор.

МАРДЛИК ВА МАҲОРАТ МУСОБАҚАЛАРИ

Гуллар шаҳри бўлмиш Наманганда "Универсиада-2000"нинг тугаганига кўп вақт бўлгани йўқ. Уйингоҳларда бўлиб ўтган қизгин беллашувлар таассуротлари совимай туриб, бу кўркем шаҳарда яна бир анжуман – Ўзбекистон Республикаси Фавқулодда вазиятлар вазирлиги ташаббуси билан Қўтқарув хизмати бўйича республика мусобақаси бўлиб ўтди. Мусобақада Қорақалпоғистон Республикаси ФВВ, вилоятлар ФВВ, Ички ишлар идораларининг Ёнгиндан сақлаш бўлимлари, Тошкент ёнгиндан сақлаш олий техник мактаби вакиллари билан иборат ўн саккиз жамоа қатнашиб, қўтирилмаган табиий офатлар юз берган чоғда шикастланганларни қўтқариш, офатларни бартараф этишдаги ўз маҳоратларини намойиш қилдилар.

Мардлик, юксак жасорат, билим ва чаққонликнинг асил намойишига айланган бу мусобақаларда Наманган вилояти Фавқулодда вазиятлар бошқармасининг қўтқарувчилари биринчиликти олиб "Дамас" автомашинаси ва I даражали диплом, Самарқанд ФВВ қўтқарувчилари иккинчи ўринни эгаллаб, альпинистлар асбоб-анжомлари ва II даражали диплом билан тақдирландилар. Қорақалпоғистон Республикаси ФВВ Қўтқарув хизмати йигитлари эса учинчи ўрин ва учинчи даражали дипломга сазовор бўлдилар.

Мусобақа қатнашчиларини вилоят ҳокимининг ўринбосари, Й. Жўраев самимий қўтлаб, ҳаммаларига ҳокимликнинг қимматбаҳо совғаларини топширди.

Ўз мухбиримиз.

ПОЛВОН ҚИЗ БИЛАН УЧРАШУВ

Гулмира болалик чоғида ёқимтой, тўладан келган қизча эди: Уни ота-онаси, яқинлари "асалим, шакарим", эмас, "полвон қизим", – деб эркалашарди. Бу унга жуда ёқарди. Шу боисданми "катта бўлсам, албатта, полвон бўламан", – деб кўярди.

Орадан йиллар ўтди. Синфдош йигитлар бири билан куч синашиб, курашга тушган чоғларида у завқ билан томоша қилар, кўйиб берсангиз ўзи ҳам майдонга тушгиси келарди. Қолаверса, тугилиб ўсган Андижон туманидаги Хакан қишлоғида миллий курашга қизиқувчилар сони кўп эди.

Гулмира Андижон шаҳридаги Республика Олимпиада ўринбосарлари билан юртига ўқишга кирди. Мана, тўрт йилдирки, у майдонда куч синашиб, устозлари Баҳромжон Расулов, Холмурод Муборақовлардан олган сабоқларини амалда исботлаб келмоқда. Тошкент, Самарқанд, Чирчиқ, Жиззах шаҳарларида бўлиб ўтган му-

собақаларда омад кулиб боқиб, голибликни кўлга киритди. У Россия Федерацияси Тверь шаҳрида

ўтказилган миллий кураш бўйича жаҳон биринчилигида иштирок этиб, она юртига ёруғ юз билан кириб келди. Жаҳоннинг ўн бешта мамлакатидан вакиллар иштирок этган ушбу беллашувда Гулмира Жалолова Франция, Болтиқбўйи мамлакатлари, Қозоғистон республикасида ташриф буюрган тенгдошлари билан куч синашиб, уларни доғда қолдирди. У ўз вазнида учинчи ўринни кўлга киритишга муваффақ бўлди.

Кўни кеча Асака шаҳридаги ўқув марказида ички ишлар ходимлари ва мактаб ўқувчиларининг Г. Жалолова билан учрашуви бўлиб ўтди. Унда полвонимиз мусобақадан олган таассуротлари билан ўртоқлашди. Саволларга жавоб қайтарди.

Учрашув сўнгида унга вилоят ИИБнинг эсдалик совғалари топширилди. "Посбон" чолғу дастаси аъзоларининг концерт дастури ушбу тадбирга ўзгача файз бағишлади.

Вилоят ИИБ "Динамо" спорт жамятининг аъзоси, ўн олти ёшли Гулмира Жалолованинг илк ғалабаси унинг бу борада ҳали кўплаб муваффақиятларга эришажагидан далолат бериб турибди.

Саминжон ҲУСАНЗОДА,
Суратда: вилоят ИИБ бошқармасининг муовини, милиция полковниги М. Шамшитдинов Г. Жалоловага эсдалик совғалари топширмоқда.

Борис КЛЕЙМАН олган сурат.

ИШЛАШНИ HOҲЛАГАН ИМКОНИАТ ТОПАДИ

Ҳеч бир нарса мамлакатни спорт каби тез-да дунёга машҳур қила олмайди.

И. КАРИМОВ

Ички ишлар ходимларидан билим билан бир қаторда жисмоний куч-қувват, мардлик, жасорат, хушёрлик, чаққонлик, шижоат каби хислатлар талаб қилинади. Чунки касб тақозоси шундай. Ходимларни жисмонан чиниктириш учун ҳар томонлама қулай ва замон талабларига мос спорт иншоотлари зарур. Шунинг билан Наманган вилояти ички ишлар бўлими раҳбарияти Ички ишлар вазирлиги ва вилоят ҳокимияти билан келишган ҳолда шаҳардаги Намонгоний кўчасидаги бўш ва ташландиқ жойни ўзлаштиришга киришдилар. "Инсон кўли – гул" деб беқорга айтилмагани мана шу спорт иншоотини қуриш даврида яна бир бор исботланди. Бир неча гектардан иборат турли бегона ўт босиб ётган майдон жуда қисқа муддатда – 1998 йил март ойидан 1999 йил ноябрга қадар кўрган кўзни қувонтирадиган спорт иншоотига айланди. Республикада "Жар" спорт мажмуидан кейинги ўринда турувчи "Динамо" жисмоний тарбия ва спорт иншоотини қуриш учун вазирлигимиз маълум миқдорда маблағ ажратган бўлса-да, унинг қурилиб битказилишида вилоят ички ишлар идоралари ходимлари ҳам ўзининг муносиб хиссаларини қўшиш – иншоотнинг жуда тез муддатда қуриб битирилишида ходимлар томонидан тез-тез ўтказилган ҳашарларнинг улуши катта.

Ҳозирги кунга келиб "тўрт қаватли" "Динамо"да спортнинг хоҳлаган тури билан шуғулланиш учун ҳамма имконият бор. Уни "тўрт қаватли" дейишимизга сабаб, иншоот ёнбағирликда жойлашгани боис; 1-қават – футбол ва бошқа мусобақалар ўтказиладиган улкан майдон; 2-қават – олти юз кишилик теннис корти, бадминтон майдонлари; 3-қават эса волейбол, баскетбол, югуриш майдонларидан иборат.

Тўртинчи – гўзал шаҳар манзаралари қафтда тургандек намоён бўлувчи қаватга кўтарилиб, "Маъмурият" деб ёзилган кўркем бинога дуч келасиз. Унда хизмат хоналари, мажлислар зали, душ, ҳаво алмаштириш, эллик олти кишига мўлжалланган кийим алмаштириш хоналари, ҳовлида бассейн мавжуд. 42x24 метрли ёпиқ майдонда эса баскетбол, қўл тўпи, волейбол, катта теннис, мини-футбол ва курашнинг ҳамма тури бўйича мусобақалар ўтказиш мумкин.

Спорт иншоотида ишлар махсус режа асосида олиб борилади. Бу ерда ҳар кун куннинг биринчи ярмида ички ишлар идоралари ходимлари, иккинчи ярмида эса қўл жанги, дзюдо, каратэ, футбол, теннис, баскетбол каби қатор спорт тўғралакларига қатнашувчи ёшлар, мактаб ўқувчилари Акмал Раҳмонов, Ҳасанбой Болтабоев, Ғофуржон Самиев каби устозларидан спорт сирларини ўрганадилар.

Ўтган йили "Динамо" жисмоний тарбия ва спорт иншоотида ички ишлар бошқармаси, солиқ ва ҳуқуқ-тартибот ходимларининг вилоят спартакиадаси бўлиб ўтди. "Универсиада – 2000"нинг асосий ўйинлари ҳам худди шу майдонда ўтказилди.

Халқимиз "ишлашни хоҳлаган имконият топади" дейди. Йўқдан бор қилиб, имкон топган, ташландиқ жойни кўркем спорт шаҳарчасига айлантирган, ходимларнинг жисмоний тарбия ва спорт билан шуғулланишлари учун мамлакатимиздаги энг кўркем спорт иншоотларидан бирини барпо этган Наманган вилояти ички ишлар бўлимининг бу иши худди ўша нақлнинг исботидир.

Б. РАҲМОНОВ,
вилоят ИИБ
бошқармасининг ўринбосари,
милиция полковниги.

ЕР ШАРИ БЎЙЛАБ 80 КУНДА

Лондон-Истамбул-Самарқанд-Пекин шаҳарларидан ўтадиган "Ер шари бўйлаб 80 кунда" деб номланган ралли қатнашчилари шу йилнинг 19-22 май кунлари республикамиз ҳудуди бўйлаб ўзларининг ғаройиб машиналарида саёҳат қилдилар.

Бу раллини Буюк Британиянинг "Классик ралли" уюшмаси, Ўзбекистон ҳудудидаги босқичини эса "Ўзбектуризм" миллий компанияси, "Экспеди" сайёҳлик компаниялари уюштирдилар. Ушбу раллининг Ўзбекистон ҳудудидаги босқичи Буюк Ипак йўлини тиклаш ва омавийлаштириш, қатнашчиларни ўзбек миллий маданияти, тарихий обидалари билан таништириш ва Ўзбекистон саёҳатчилигини тарғибот қилишга қаратилди.

Республикамиз бўйлаб ралли Олот, Бухоро, Самарқанд, Тошкент шаҳарларидан

ўтди. "Ўзбектуризм" миллий компанияси ушбу йўналиш бўйлаб саёҳат учун зарур шароитларни яратиб берди.

"Ўзавтотехизмат" акционерлик бирлашмаси томонидан ралли автомобилларига техник хизмат кўрсатишни амалга ошириш учун марказлаштирилган штаб тузилди.

Ралли қатнашчиларига "Ўзавтотехизмат" бошқармаси Бухоро, Навоий, Самарқанд, Жиззах, Сирдарё, Тошкент вилоятлари ва Тошкент шаҳри бўлимлари юқори даражада техник хизмат кўрсатди.

Ралли иштирокчилари машиналарининг республикамиз ҳудуди бўйлаб хавфсиз ҳаракатланишини ДАН бўлинмалари таъминладилар.

Лондон-Истамбул-Самарқанд-Пекин-Лондон раллиси 15 йилдан яқунланиши мўлжалланган.

Қумрихон КАРИМОВА.

ОЛИМПИАДАЧИЛАРИМИЗДАН УМИДИМИЗ КАТТА

Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Ўзбекистонда олимпиада ҳаракатини ривожлантириш ва мамлакат спортчиларини Сидней (Австралия) шаҳрида ўтадиган XXVII Олимпиада ўйинларига тайёрлаш тўғрисида"ги Фармони юртимиздаги кенг спорт жамоатчилиги, спорт ишқибозлари, ўзбекистонликлар энг нуфузли мусобақаларда ғалаба қозонишга умид боғлаётган барча инсонлар томонидан илиқ қарши олинди. Ўзбекистон "Динамо" ФСЖ раисининг муовини, милиция полковниги М. ЖАРИЛКАГАНОВдан бу борадаги фикр-мулоҳазалари билан ўртоқлашишни илтимос қилдик.

– Мазкур Фармон сўзсиз ўз вақтида қабул қилинган ва бу мамлакат раҳбарияти олимпиада ҳаракатини ривожлантириш ҳамда такомиллаштиришга катта эътибор қаратаётганининг тасдиғидир. Бундай ғамхўрлик барчамизни муҳим спорт воқеаси арафасида янада самарали меҳнат қилишга ундайди. Хўжалик ҳисоби ва ўзини-ўзи маблағ билан таъминлаш шароитида фаолият кўрсатаётган Ўзбекистон "Динамо" физкультура-спорт жамятида жаҳонга таниқли кўплаб спортчилар етишиб чиқмоқда. Бугунги кунда ўн олти нафар динамочилар Сиднейга бориш ҳуқуқини кўлга киритиб, айни пайтда мусобақаларга қизгин тайёргарлик кўришяпти. Булар – боксчилар, эркин курашчилар ва дзюдочилардир. Спортчилар билан суҳбатларда уларда ўз кучига ишонч, мустақил давлатимиз шўхратини оламга ёйиш учун барча имкониятларни ишга солишга тайёр эканликларини сезилиб туради.

Юқорида тилга олинган Фармоннинг бандларидан бирида республи-

лика Давлат спорт қўмитаси ва Ўзбекистон Миллий Олимпия қўмитаси олимпиада лотереясини тарқатишдан тушган даромадга ушбу маблағ Ўзбекистон спорт делегациясини Олимпиадага тайёрлаш ва иштирок этишига сарфланиши шартли билан солиқ тўлашдан озод этилиши кўзда тутилган. Ушбу эътиборли қарор муносабати билан ўз мулоҳазаларимни айтиб ўтмоқчиман. "Динамо" ФСЖ олти йилдан буён турли лотерея ўйинларини ўтказмоқда, шунингдек, бошқа турдаги хўжалик фаолиятини ташкил этмоқда. Тушган маблағ эса ўқув-спорт ишларини юритиш, мусобақалар ўтказиш, жиҳозлар олиш, спорт иншоотларини созлаш ва қайта тиклашга сарфланмоқда. Ютуқларга эришаётганимиз ва даромадимизнинг кўпаяётгани ўз-ўзидан йилдан йилга солиқ тўловлари ҳам ошиб боришига олиб келмоқда. Яъни, ҳеч қандай дотация олмай туриб, бирор солиқ имтиёзсиз саёҳат қилишга мажбур бўлаёلمиз. Агар имтиёз берилса айнан спорт учун, хусусан олимпиадачиларни

тайёрлаш, бөлалар-ўсмирлар спортини ривожлантиришга кўпроқ маблағ ажратиш имкониятига эга бўлардик.

Шунга қарамай, биз қўлимизни қовуштириб ўтиришга ўрганмаганмиз. Ҳозирда спорт тренажерлари ва жиҳозлар тайёрлаш бўйича янги ишлаб чиқаришни ўзлаштираямиз, спорт иншоотларини қуриб, қайта тиклаяёмиз, янги молиявий манбаларни вужудга келтираяёмиз.

Орттирган тажрибаларимизни бошқалар билан ўртоқлашиш, ҳамкорлик қилишга тайёрмиз. Мухими, олиб борилаётган фаолиятнинг қўллаб-қувватланишида. Ана шунда ишимиз барқарорлиги, демек жисмоний тарбия ва спортни ривожлантириш, шунингдек, юқори даражали спортчилар, олимпиадачилар тайёрлаш учун керакли бўлган молиявий тушумлар кўпайиши кафолатланади.

Ўзбекистон спортчилари, шу жумладан динамочилар Сидней Олимпиадасида муваффақиятли иштирок этишади, деган умиддаман.

Бор экан-да, йўқ экан, оч экан-да тўқ экан, уч ака-ука бор экан. Улар ўз бахтини излаб йўлга тушишибди. Йўл юришибди, йўл юришса ҳам мўл юришибди. Ахири кеч кирганда бир ўрмон ёқасига етиб келишибди.

Улар шу ерда тунашга қарор қилишибди. Тўнғич ботир кулол экан. Укалари ухлаб, ўзи навбатчилик қилаётганда лойдан гўзал бир қиз ҳайкалини ясабди.

Навбатчилик гали келган ўртанча ботир қизнинг ҳайкалига кўзи тушиб, ўз хунарини ишга солибди, бежирим, чиройли кийимлар бичиб-тикиб, уни кийинтириб қўйибди.

Кенжа ботир ҳам бўш келмабди. У машиқлик маҳоратини ишга солиб, қизга жон киргизибди.

Эрталаб ака-укалар қиз кимга тегиши кераклиги устида тортишиб қолибди. Яқинда наманганлик икки киши ҳам ана шу эртақ қаҳрамонлари аҳволига тушишди.

Воқеа қаери биландир эртақка ўхшаб кетгани учун, устига устак содда, оққўнғил қаҳрамонларни ранжитиб қўймаслик учун уларнинг исмини ўзгартирдик. Муддао — бошқа улар сингари ишонувчан юртдошларимиз тегишли хулоса чиқариб олишса бўлди.

Шундай қилиб, бор экан-да йўқ экан, бир Мамасоли ака бор экан. У киши анчадан буён “Дамас” сотиб олишни орзу қилиб юрар экан. Бир куни эски пайпоғига тиқиб, деворнинг ёриғига беркитиб, қисқаси, хотини билиб қолмаслиги учун банкка қўймай йиққан пулларини санаб кўрса, ҳисобга тўғри келадигандай. Шартта ҳаммасини молтопар белбоғига ўраб белига боғлаб, машина бозорига борди. Худо ақл берса, ҳеч гап эмас экан. Мўлжалидаги “Дамас”ни савдоланиб олди. Фақат ҳужжатларни расмийлаштиришга пули етмай қолди.

Машина эгаси ҳам дангал экан, “Мамасоли ака, топганингизда эшикка ўтасиз, дарров расмийлаштирамиз” деб уйининг адресини бериб, калит билан “техпаспорт”ни тутказди. Бунинг устига ростгўй экан: “Ака, молни айбини айтиб сотиш керак, шу юрганда салпал тик-тик этади”, деди. Мамасоли ака: “Беҳижолат, бирор устага кўрсатиб оламан-да” деб қўйди.

“Тик” этса ҳам, “пиқ” этса ҳам бинойидай миниб юривди. Қайси куниям “муборак бўлсин”га чиққан қўшниларида бири машинани озроқ ҳайдаб кўрган бўлиб, бош қайтаб:

— Бўмапти, Мамасоли-вой, — деди.

— Нимаси бўмапти? — Мамасоли ака ичи пўкиллаб қўшнисининг оғзига термулди.

— Тиқилларкан.

— Тиқилласа нима қипти?

— Ие, томоғингиз оғриб, йўталиб юраверсангиз нима бўлади.

— Хотиним дарров кампресс қилади, дори ичиреди, ишқилиб тузатмасдан қўймайди.

— Ҳа баракалла. Фараз қилинг, сиз ҳам, янгам ҳам даволамасангизлар нима бўларди?

— Билмадим, ўпкамга ўтиб кетса керак.

МАШИНА

— Ҳа яшанг, қўшниси қувониб кетди, машинаям одамдай гап. Тиқиллашини тузатмасангиз, тақиллайдиган бўлади. Тақиллашини қаратмасангиз пақиллайдиган бўлади. Буни хотиниям, эриям ўзингиз. Тезроқ тузаттиринг. Ана, фалон қишлоқда янги уста чиқибди дейишаётувди. Оти нимаям эди-я.

— Бўлди, топиб оламан, — Мамасоли ака қўшнисини кузатиб қўйиб, борини чўнтакка уриб, машинасини миниб фалон қишлоқ қайдасан деб йўлга чиқди...

... Уста ҳам инсофли йигит экан:

— Ман кўнглимдан чиқариб созлайман, сиз кейин кўнглингиздан чиқарганингизни берасиз. Кам деган номард, — деди меҳнат ҳақидан гап очилганда.

Орадан бир ҳафта ўтказиб, Мамасоли ака хабар олди — уста йигит қорамойга беланиб ишлаб ётган экан. Ҳол-аҳвол сўрашиб:

— Ака, иши кўп экан, кейинги ҳафтада хабарлашинг, малол келмаса, техпаспортини ҳам ола келинг. Участкавой “ўғирлик молмасми” деб хит қилиб юборди, — деди.

Мамасоли ака бир ишга киришмасин. Киришди-ми, охирига етказмай қўймайди. Орадан “ғир” этиб бир ҳафта ўтди-ю, у яна “Қайдасан, фалон қишлоқ?” деб йўлга тушди.

Бу сафар уста машинанинг бутун ичак-чавоқларини ажратиб қўйган экан.

— Уэр, ака, бунинг иши кўп экан. Ман кўнглимдан чиқариб ишлайман дедим-ку. Энди, ремонтдан кейин беш-олти йил мани ҳақимга дуо қилиб мининг-да.

Устанинг бу гапи ҳам ака Мамасолига маъқул келди. Хайр-хўш қилиб, чой ичишга унамай орқага қайтди.

Ишнинг қизиги кейинги ҳафтада бўлди.

— Келинг, ака, хизмат, — деди уста йигит очиқ юз билан.

— Машина тузалган бўлса, олиб кетгани келувдим, — ака Мамасоли устанинг елкаси оша ичкарига кўз ташлади, устахона бўм-бўш эди.

— Қанақа машина, сиз кимсиз ўзи? — уста ҳайрон.

— Ўзингиз кимсиз, фалончи устамисиз? — кўзларига ишонмай Мамасоли ака ҳайрон.

— Ман ўшаман, лекин сизни биринчи кўришим. Мамасоли ака ўзини тутта олмай бир-иккита хамиртурушли гап қилди, устанинг ёқасидан олмоқчи эдию, чўчиди. Нима бўлгандаям уста ёш, бақувват.

Энди машинасидан айрилган ака Мамасоли тикка шу қишлоқнинг участкавойига бориб арзи дод

қилди, бўлган воқеани ёзиб берди. Участка вакили иккаласини юзма-юз қилгандан натижа чиқмади — уста тониб тураверди. Шундай бўлса ҳам участка вакили йўқолган “Дамас” ҳақидаги маълумотларни туман ички ишлар идорасига юбориб, ўзи суриштириш ишларини давом эттираверди...

Мамасоли ака бу ерда ана шундай оворай сарсон бўлиб юраверсин, энди гапни бошқа қишлоқлик Мамаражаб акадан эшитинг. Буни қарангки, у кишининг ҳам “Дамас”га ишқи тушган, ўзи машина устаси эди. Яхлитига машина сотиб олишга

— Ман бозордан сотиб олувдим. Техпаспорти бор-ку. Ўшандан топиб оласиз. Ака Мамаражабга бу гап ҳам маъқул келди. Савдо пишди. Бир юк машинасига кузовни ортиб олиб кетди.

Уч-тўрт кун ичида у машинани йигди. Бир-икки кун расмийлаштиришга иш тутмай, шундоқ минди. Сўраган Маккани топган экан. Кейин сўраб-суриштириб машина эгасини топди.

Машина эгаси бир машинага, бир устага, бир техпаспортга тикилиб.

— Ман бошқа бировга сотувдим, чоғи, — деди иккиланиброк.

уста ўзингиз бўлманг, — ҳазил қилди инспектор.

— Ўртоқ начальник, ҳозир кўнғилга ҳазил сиймайди.

Милиция ходими узр сўраб, бирга туман ИИБ ДАНБга бориш зарурлигини тушунтирди. У ерда тез орада шу ишни олиб бораётган терговчи келди. Кузов эгасини, Мамасоли ака билан фирибгар устани ҳам топтиришди. Ака Мамасоли машинага кўзи тушиб минг йиллик қадрдонини кўргандай кучоқлаган бўлиб, эшикларини силаб:

— Ҳақиқат бор экан-ку. Раҳмат, акалар! — деб бир-бир ҳаммининг қўлини сиқиб чиқди. Мамасоли аканинг ҳам. Фақат фирибгар устага навбат келганда кўрмагандай олдидан ўтиб кетди. Кейин бориб кабинага ўтирганида калити йўқлиги эсига тушди:

— Биродарлар, яхшиликни охиригача қилинлар-да. Калит кимда?

— Йўл бўлсин, ака? Машина маники, — охири чидаб турулмади Мамаражаб ака.

— Қанақасига сизники бўларкан? Мана, асл эгаси — фалончи акам айтсинлар, машинани манга

КИМНИКИ?

жамғармаси етмас, охиригача тўплашга сабри чидамас эди. Бунинг устига уста эмасми, бозордан эҳтиёт қисмларни арзонроқ олишни биларди. “Аста-секин янги “Дамас” йиғсам-чи. Жа ғалати иш бўларди-да” хаёл қилди у. Бирда мотор олди, бошқа гал гилдиракларини дегандай. Вақти-соати келиб ҳамма эҳтиёт қисмлар йиғилди, фақат кузов йўқ эди.

“Насиб қилса келар Шому Ироқдан”, деганларидек, насиб қилган экан, қўшни қишлоқдан топила қолди. Ўзига ўхшаб устачилик қилиб юрадиган йигитни бозорда учратиб дардини айтувди, у:

— Бизда бор, ака. Бир “Дамас” сотиб олувдим, ишкали кўп экан. Бўлақаб сотяпман, номериям тайёр, — деди.

— Омаднинг келгани шу-да. Унда олди-соттини расмийлаштириб қўя қоламиз, — деди Мамаражаб ака қувончини ичига сийдира олмай.

— Тўғриси, ўзимга ҳали расмийлаштириб улгурмовдим. Олдинги эгаси билан келишиб қўя қола-сиз-да.

— Майли-да, иш битса бўлди, — деди содда Мамаражаб ака, — ишқилиб эгасининг уйини билар-сиз.

— У одам машинангизни бўлақаб пуллабди, кузови бизга тегди, ман барибир машинамга номер олишим керак эди. Тайёр номер экан. Олди-соттини расмийлаштириб, қўя қолайлик, — қистади ака Мамаражаб.

— Майли, ихтиёрингиз, — кузовнинг собиқ эгаси ҳам кўниб қўя қолди.

Воқеанинг энг қизиги ана энди бошланади. Тайёрланинг. Расмийлаштириш ҳам бўлди. Қоғоз қўлга тегди. Ака Мамаражаб кайфият зўр, дўппини қийшиқ қўндириб ўзи билган иккитагина ашудан биттасини қўлидан келганча ҳиргойи қилиб кетаётганди. ДАН ходими тўхташ ишорасини қилди.

Ака Мамаражаб бир даста ҳужжат билан инспектор олдига келди. Милиция ходими саломаликдан кейин ҳужжатларга кўз югуртириб:

— Ака, шу белгили, шу давлат рақамли машина қидириляпти. Бир уста машина эгасини лақиллатиб машинани сотиб юборган деб гумон қилинапти, — деди.

— Ман ҳам устаман, — Мамасоли ака яна нима дейишни билмай нажот истаб инспекторга тикилди:

— Унда, ўша фирибгар

сотганларми?

Кузов эгаси тасдиқлаб бош лиқиллатди.

— Акажон, фақат кузов бу кишиники. Ичидаги ҳамма ашқал-дашқални ман бозорда бошқалардан сотиб олганман. Бу фирибгардан эмас, — ака Мамаражаб ёш устага ишора қилди.

Кузов эгаси бу гал ҳам бош лиқиллатиб тасдиқлади.

— Ман ҳеч нарсани билмайман. Машинамни бус-бутун топширган эдим, бус-бутун олишим керак! — баттар қизишди ака Мамасоли.

— Ўртоқлар, нима кимникилигини биз яхшилаб суриштириб, текшириб, аниқлаб, судга маълум қиламиз. Кейин суд тегишли ҳукм чиқаради, унча сабр қилинлар, — деди терговчи босиқлик билан.

Воқеага шу ерда нуқта қўйилик-да, газетхонлардан сўрайлик. Бўлиб ўтган воқеалар айримларингизнинг кулгингизни келтираётгандир. Лекин Мамасоли аканинг ҳам, Мамаражаб аканинг ҳам кулги кўнғилига сиймасди шу топда. Хулоса ўрнида ҳар бир ишни ўз вақтида ҚОНУНИЙ ҳал қилиш кераклигини эслатиб ўтишни истардик.

ХУРШИД,

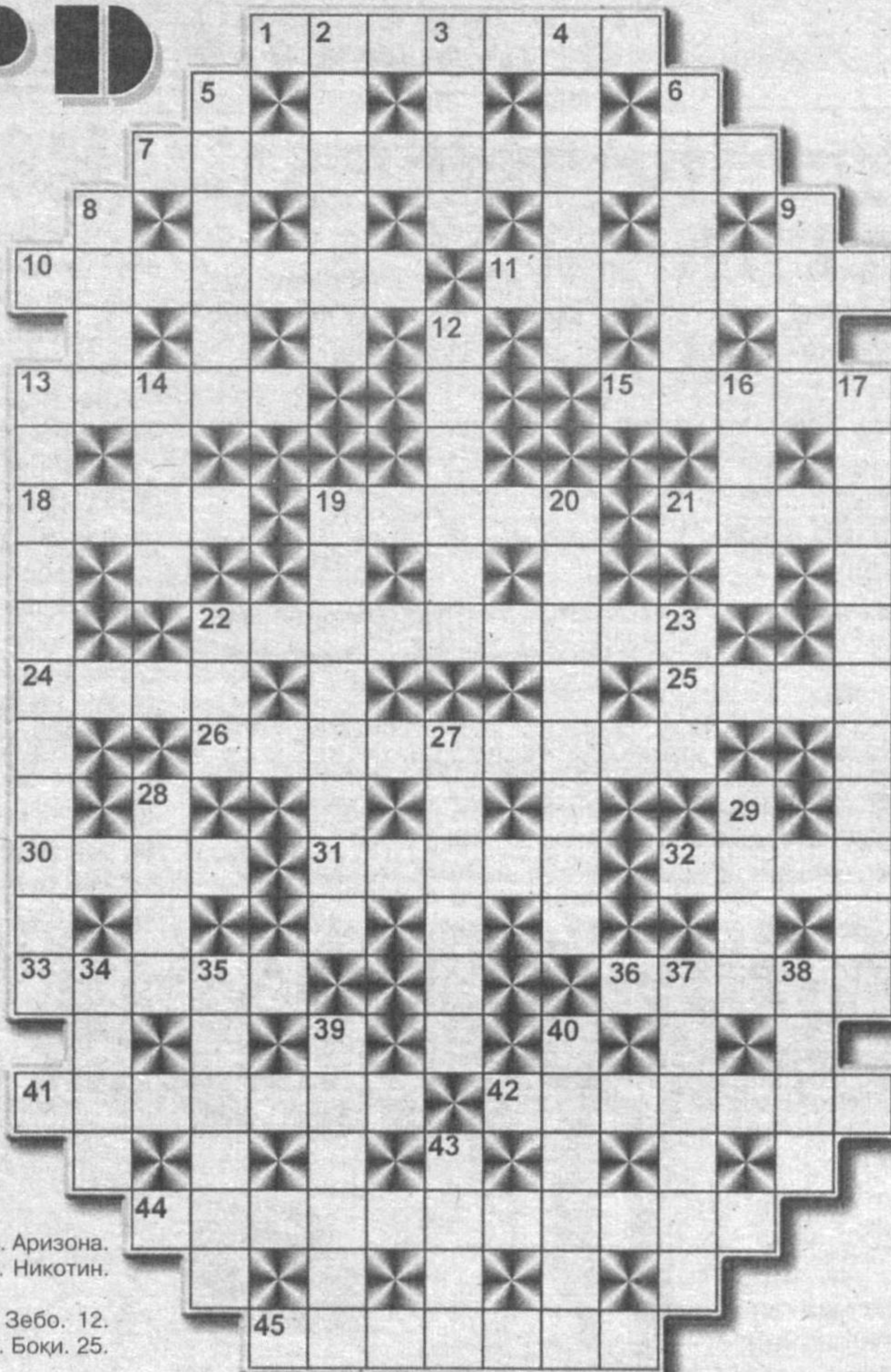
Наманган — Тошкент.

КРОССВОРД

Энига: 1. Америка кино академиясининг "Оскар" мукофотининг ўн биттасини олишга сазовор бўлган режиссёр Жеймс Кемероннинг машҳур фильми. 7. Таққиланган мол-товар ва бошқа қимматбаҳо нарсаларни давлат чегарасидан гайриқонуний равишда ўтказиш. 10. Жундан ёки жунга ип, ипак аралаштириб тўқилган майин газлама. 11. АҚШнинг марказий қисмидаги дарёга номдош штат. 13. Ширинлик тури. 15. Ватанимизда ўтказилаётган теннис турнири. 18. Маълум бир гоёни ифодаловчи шартли белги. 19. Марказий Осиёдаги давлатлардан бирининг пул бирлиги. 21. Асосан устки кийимлар тикиладиган жун газлама. 22. Автомобил кузови тури. 24. Истак. 25. Ўзбек халқ рақс куйи. 26. Қарчиғайлар оиласига мансуб йиртқич парранда. 30. Гўдаклигимизда тинглаган қўшиқ. 31. Иллизидан тез кўпаядиган бегона ўт. 32. Санъат тури. 33. Кузпишар мева. 36. Алишер Навоий ҳаёти билан боғлиқ шаҳар. 41. Рассомлик санъати соҳаси. 42. Атом ядроси таркибидаги электр зарядидан холи бўлган зарра. 44. Автомобилдаги ёқилгини узатувчи ричаг қурилма. 45. Мақолдан: Ширин ёлгондан аччиқ... яхши.

Бўйига: 2. Фан-техника соҳасида кашф этилган янгилик. 3. Мансаб, лавозим. 4. Оврўподаги давлат. 5. Қадимий ўлчов бирлиги. 6. Қора денгиз бўйидаги йирик бандагроҳ шаҳар, вилоят маркази. 8. Гўзал, нозанин аёл. 9. Тундан кунга ўтиш вақти. 12. Марказий Африкадаги дарё, Конго ирмоғи. 13. Амударёнинг сўнгги ўнг ирмоғи. 14. Мактуб тарзида ёзилган асар. 16. Илмий-фантастик асарлар асосчиларидан бўлган француз адиби. 17. Харидорнинг ўз-ўзига хизмат кўрсатишига асосланган кенг тармоқли дўкон. 19. Бўрттириб айтилган сўз, ибора. 20. Хабарларни қабул қилиш ва узатиш воситаси. 22. Ҳажм ўлчови. 23. Мусиқа асбоби. 27. Қозоғистондаги йирик шаҳар, вилоят маркази. 28. Ҳар жиҳатдан қудратли, буюк. 29. Африка қитъасида биринчи бўлиб метродан фойдалана бошлаган давлат. 34. Инерт газ. 35. Физика фани бўлими. 37. Сланецдан ҳосил қилинадиган ёғсимон малҳам дори. 38. Хушёр, сергак. 39. Швейцариядаги қўлга номдош шаҳар. 40. Новвойликда ишлатиладиган хушбўй уруғли ўсимлик. 43. Чўлпоннинг "Кеча ва кундуз" романи қаҳрамони.

Фозилжон ОРИПОВ тузди.

ГАЗЕТАМИЗНИНГ ЎТГАН СониДА ЧОП ЭТИЛГАН КРОССВОРДНИНГ ЖАВОБЛАРИ:

ЭНИГА: 1. Обжувоз, 4. Отчопар, 9. Олма, 10. Ирис, 11. Йўлбарс, 14. Изгирин, 15. Аризона, 17. Вишакхатнам, 20. Амударё, 22. Ротатор, 26. Адвокат, 28. Лол, 29. Шоли, 30. Никотин, 31. Украина.

Бўйига: 1. Оздлик, 2. Жума, 3. Олхўри, 5. Такрор, 6. Пора, 7. Рисолат, 8. Зебо, 12. Дилшода, 13. Азонгар, 16. Хат, 18. Газолин, 19. Арктика, 21. Родопи, 23. Отабек, 24. Боқи, 25. Элак, 27. Қоқи.

КАФАСДАН... КАФАСГА

Қадим-қадимдан товуқлар етти хазинанинг бири ҳисобланиб келинган. Бу жониворларга вақтида емиш бериб турилса, улардан гавҳардек-гавҳардек, оппоқ-оппоқ ялтираган тухумларни бир-бир санаб олаверасиз.

Аммо бу жониворлар ўрнига, яъни улар сақланадиган қафас ичида бошқа нарса, айтайлик, қонунда тақиқланган ашёлар сақланса, унда бу ишни қилган кимсалар ўзларини товуқ сақланадиган қафасдан-да, мустаҳкамроқ қафас – панжара ортида кўравериб-решин!

Денов туманидаги Навоий кўчаси 36-уйда яшовчи И. Султонов ва шу тумандаги Пушкин кўчаси 16-уйда яшовчи П. Садриддиновлар ўзлари учун ана шундай йўлни танладилар. Икковлон шу йилнинг 10 июнь куни кечаси Тожикистон Республикаси фуқароларидан 27 килограммдан ошиқроқ бўлган героин(!) олиб, вақтинча ижарада туришган уй товуқхонасига яшириб қўйишган чоғларида туман ИИБ ходимлари томонидан қўлга олинди.

С. АБДУВОҲИДОВ,
ички хизмат капитани.

Сирдарё вилояти ИИБ хабарлари

ЧАҚҚОН ПОСБОНЛАР

Пахтабод кўрғонида телефон алоқа кабелининг ўғирлангани ҳақида хабар олингани билан маҳалла посбонлари милиция ходимларига ёрдамга келдилар. Хушёр, вазифасига сидқидилдан ёндошадиган маҳалла посбони Х. Абдусоатов кабель ўғирларининг изини топди ва тезкор гуруҳга етказди. Шунингдек, Ш. Рашидов туманидаги Узоқов номли ширкатлар уюшмасида диний-экстремистик кайфиятдаги кишиларнинг ҳаракати ҳақида маълумот олган маҳалла посбони У. Бутунбоев қишлоқда бундай иллатнинг томирига болта уришда фаол иштирок этди. Яна бир маҳалла посбони К. Юсупов "Қўшчино" деҳқон-фермер бирлашмасидаги хонадонларнинг биридан 15 та товуқ ўғирлаган кимсаларни топилганда катта ёрдам берди.

"ЁВҒОН" ЁЛҒОН

Сайхунбод туманидаги "Ўзбекистон" ширкатлар уюшмасида яшовчи Р. Ҳасановнинг биясини қулуни билан бирга ўғирлаб кетишти. Р. Ҳасанов ўғирлик ҳақида участка вақилига хабар берди. ИИБ ходимлари милиция капитани А. Шералиев ва милиция капитани Р. Хатамовлар суриштириб-қидириб, бия ва қулун жабрланувчининг ҳамқишлоғи Ж. Омонбердиннинг уйида эканлигини аниқладилар. Ж. Омонберди милиция ходимларига ҳеч уялмай: — Уйимда лоақал товуқ йўқку, от нима қилади, — дейди. Шу пайт эса молхона томондан аввал тойчанинг, кетидан биянинг кишигагани эшитилди...

MUNAJJIMLAR BASHORATI

KELGUSI HAFTA UCHUN

КҮЙ (21 март – 20 апрель)
Душанба куни шартномалар имзолаш, шунингдек бошқа иш қозғаларини расмийлаштиришда сизга омад кулиб боқадим. Сешанба куни бироз тобингиз қочиши мумкин. Жума куни ижодий муваффақиятга эришасиз.

СИГИР (21 апрель – 21 май)
Сешанба куни қутилмаган воқеаларнинг юзага келиши ушбу ҳафтага белгиланган режаларингизни барбод этади. Аммо кейинчалик ишингиз юришади.

ЭГИЗАКЛАР (22 май – 21 июнь)
Барча муносабатларда душанба омадли кундир. Чоршанба куни бошлиқлар кўзига кўринмаганингиз маъқул. Дам олиш кунлари уй юмушларини бажаришни маслаҳат берамиз.

КИСКИЧБАҚА (22 июнь – 23 июль)
Сешанба куни қутилаётган оилавий низодан кайфиятингиз тушиб кетади. Моддий ютуққа пайшанба куни эришасиз. Ушбу ҳафтадаги ишқий саргузашт узоқ вақт ёдингизда қолади.

АРСЛОН (24 июль – 23 август)
Агар иш жойингизни ўзгартирмоқчи бўлсангиз бу ишга ҳафтанинг бошида киришингиз. Юлдузлар сиз томонда. Муҳими, бунда тўғри йўл тугишга ҳаракат қилинг.

БОШОҚ (24 август – 23 сентябрь)
Эски қадрдонингиз сиз анчадан бери интиқ бўлиб қутаётган хушхабарни етказди. Чоршанба ва пайшанба кунлари сафарга чиққанда эҳтиёт бўлинг. Жароҳат олишингиз эҳтимоли бор.

ТАРОЗИ (24 сентябрь – 23 октябрь)
Чоршанба куни молиявий аҳволингизни яхшилаб олиш имконияти мавжуд. Пайшанба – ижод билан шугулланиш учун қулай кундир. Жума кунги ишқий учрашув узоқ вақт ёдингизда қолади.

ЧАЁН (24 октябрь – 22 ноябрь)
Ҳафтанинг бошида ички туйғуларингиз жўш уради. Жума куни иш қозғаларини расмийлаштириш билан боғлиқ муаммоларни осонгина ҳал эта-сиз. Дам олиш кунларингиз ажойиб даврада, кўнгили ўтади.

ЁЙ (23 ноябрь – 21 декабрь)
Сизни ташвишга солаётган масалалар сешанба куни ўз-ўзидан ҳал бўлади. Тўғри йўл тутганингизга ишонч ҳосил қиласиз. Дам олиш кунлари соғлигингизнинг бироз панд бериши белгиланган режаларингизга ўз таъсирини кўрсата олмайди.

ТОҒ ЭЧКИСИ (22 декабрь – 20 январь)
Ҳафтанинг бошида юлдузлар болалиқдаги орзуларингиз рўёбга чиқишига имконият яратади. Чоршанба ва жума кунлари юзага келган касб муаммоларини ҳамкасблар тавсияларисиз, ички туйғунгизга ишониб ҳал этганингиз маъқул.

ҚОВҒА (21 январь – 19 февраль)
Сизнинг фаол иш қобилиятингиз раҳбарлар эътиборига тушади. Пайшанба-жума кунлари лавозимингиз ошиши мумкин.

БАЛИҚ (20 февраль – 20 март)
Ҳафтанинг бошида узоқ сафарга борасиз. У муваффақиятли яқунланади. Янги ишбилармонлик алоқалари ўрнатиш учун пайшанба қулай кундир. Шанба куни норасмий учрашувлар, мулоқотлар ва ишқий саргузаштлар қутилмоқда.

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI IIV BIRLASHGAN TAHRIRIYATI

MANZILIMIZ: 700029, Toshkent, Yunus Rajabiy ko'chasi, 1

Gazeta haftaning payshanba kunlari chiqadi.

Bosh muharrir Zokir ATAYEV

Muharrir Erkin SATTOROV (Bosh muharrir o'rinbosari v.b.)

Mas'ul kotib J. G'OIPOV
Navbatchi: S. SHAMSIDDINOV
Musahhihlar: M. AKRAMOVA, G. XOLIQOVA
Sahifalovchi va dizayner: A. MIRZAMUHAMEDOV

TELEFONLAR:
Bosh muharrir o'rinbosari — .... 139-77-23.
Mas'ul kotib ..... 139-73-88.
muxbirlar bo'limi ..... 139-75-69.
Faks ..... 54-37-91.

Gazeta tarqatish masalalari bo'yicha murojaat uchun faks: ..... 54-37-91, peyjer: ..... (088) 36-97, 55-19.

Elektron pochta postmaster@urmvd.co.uz

Bizning hisob raqamimiz O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki Toshkent shahar Bosh boshqarmasi hisob-kitob — kassa markazida: 21596000200447980001, MFO 00014.

- Ko'chirib bosishda "Postda"dan ekanligini ko'rsatish shart
- Maqolada keltirilgan raqamlar, faktlar va boshqa ma'lumotlar, shuningdek, ochiq e'lon qilinishi mumkin bo'lmagan ma'lumotlar uchun muallif javobgar hisoblanadi.
- Muallifning mulohazasi tahririyat fikriga mos tushmasligi mumkin.
- Qo'lyozmalar tahlil qilinmaydi va qaytarilmaydi.

Ro'yxatdan o'tish tartibi № 00007. Buyurtma Г — 522. Hajmi — 4 bosma taboq, Bosilish — ofset usulida.

Bosishga topshirish vaqti — ..... 19.00. Bosishga topshirildi — ..... 19.00.

Obuna raqami — 180

97590 nuxxada chop etildi.

«SHARQ» nashriyot-matbaa konserni bosmaxonasi. Korxonaning manzili: Buyuk Turon ko'chasi 41-uy.